

Általános iskolások pályaválasztása 2014.

*Elemzés a
Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
számára*

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet

Budapest, 2014. július

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan non-profit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI – Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Az elemzést írták:

Makó Ágnes (vezető kutató, GVI)
e-mail: agnes.mako@gvi.hu

Bárdits Anna (elemző, GVI)
e-mail: anna.bardits@gvi.hu

Nyíró Zsanna (elemző, GVI)
e-mail: nyzsanna@gmail.com

Kutatásvezető:

Tóth István János, Ph.D.
tudományos főmunkatárs, MTA KTI,
ügyvezető igazgató, MKIK GVI
e-mail: istvan.janos.toth@gvi.hu

Kézirat lezárva: 2014. július 24.

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Cím: 1034 Budapest, Bécsi út 120.
Tel: 235-0584
Fax: 235-0713
e-mail: gvi@gvi.hu
internet: <http://www.gvi.hu>

Tartalom

Összefoglaló	5
Bevezetés.....	15
1. Továbbtanulás és pályaválasztás a tanulók körében	17
1.1. Továbbtanulásról való tájékozódás.....	27
1.2. Továbbtanulási tervek.....	39
1.3. Érdeklődési kör, tehetség	40
1.4. Munkával kapcsolatos tervek	48
1.5. Pszichológiai jellemzők, társas kapcsolatok	65
1.6. Kollégiumi elhelyezés	69
1.7. A vállalatok ismertsége a diákok körében	71
2. A tanulói profilok elemzése	101
2.1. Az Önállóság-index.....	107
2.2. A Szabadidő-index	112
2.3. A Gépipar/fémipar-index	118
2.4. A Kreativitás-index.....	124
2.5. A Diploma-index	130
3. Területi különbségek	137
3.1. Közép-Magyarország.....	146
3.2. Közép-Dunántúl	147
3.3. Nyugat-Dunántúl	147

3.4. Dél-Dunántúl.....	148
3.5. Dél-Alföld	148
3.6. Észak-Alföld	149
3.7. Észak-Magyarország	149
4. Következtetések.....	151
Ábrajegyzék.....	154
Melléklet: az adatfelvétel kérdőíve	162

Összefoglaló

Az alábbi tanulmány a pályaválasztás előtt álló, hetedik osztályos általános iskolás tanulók továbbtanulás és szakmaválasztás iránti érdeklődését vizsgálja. Az eredmények a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) országos pályaaorientációs vizsgálatának eredményein alapulnak.

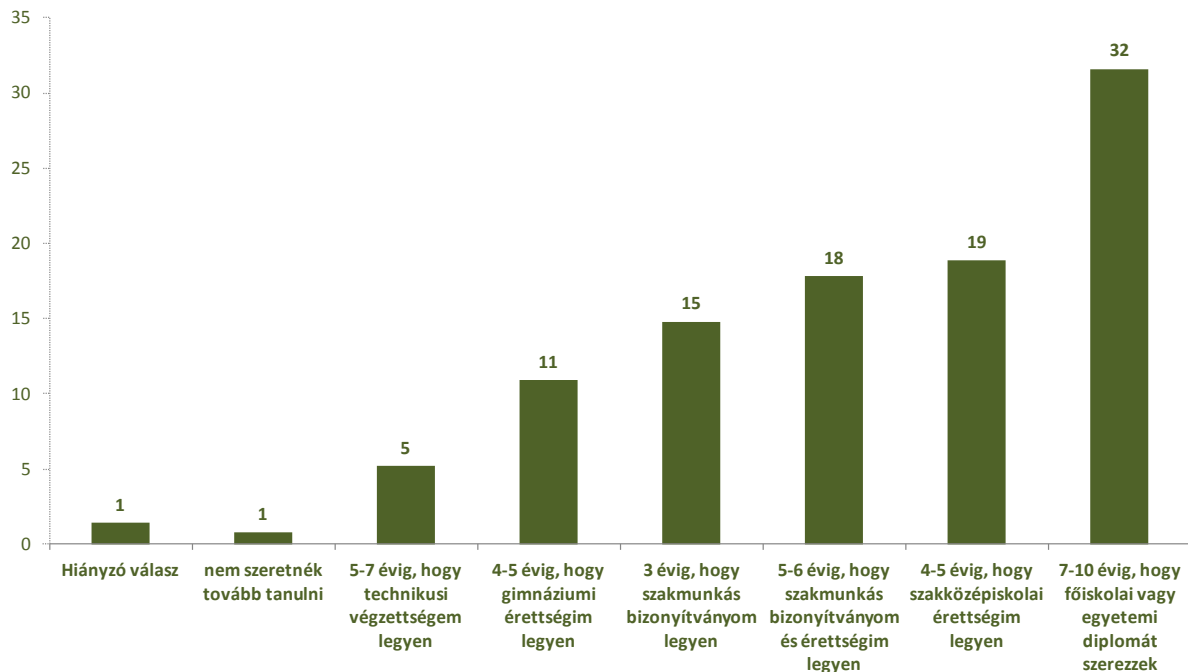
Az adatok azt mutatják, hogy a pályaválasztásról a megkérdezett hetedikes diákok legnagyobb része az internetről tájékozódik: 84%-uk innen szerzi az információkat.

A tanulók közül már majdnem mindenki foglalkozott már a továbbtanulás kérdéseivel. A legtöbben (85%) a szülőkkel való beszélgetést választották a tájékozódásra, 67%-uk osztályfőnöki órán, 21%-uk pedig iskolai pályaválasztási rendezvényen szerezte az információit. Csupán 5% azoknak az aránya, akiknél még nem került szóba a pályaválasztás kérdése.

A legtöbb tanulónak (51%) azt a tanácsot adták a szülei, hogy szerezzen olyan szakmát, amivel szívesen foglalkozna. A tanulók több, mint egyharmadának azt javasolták szülei, hogy olyan szakmát szerezzen, amivel jól tud majd keresni, illetve azt, hogy szakmát és érettségit is szerezzen. 24%-uknak azt tanácsolják szülei, hogy szerezzenek diplomát, 23%-uknak pedig azt, hogy tanuljanak szakmát. Szintén több, mint egyharmaduk úgy látja, hogy szülei rábízzák a választást.

A továbbtanulási terveket tekintve a legtöbb diák főiskolai vagy egyetemi diplomát szeretne szerezni (32%), őket követik azok, akik szakközépiskolai érettségit szeretnének (19%), 18%-uk szakmunkás bizonyítványt és érettségit szeretne, 15%-uk szakmunkás szeretne lenni, 11%-uk gimnáziumi érettségit kíván szerezni, 5%-uk pedig technikus végzettséget. A tanulók mindössze 1%-a jelezte, hogy az általános iskola után nem szeretne továbbtanulni (lásd az 1. ábrát).

1. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy mennyi ideig szeretnének továbbtanulni az általános iskola után (százalék), 2014

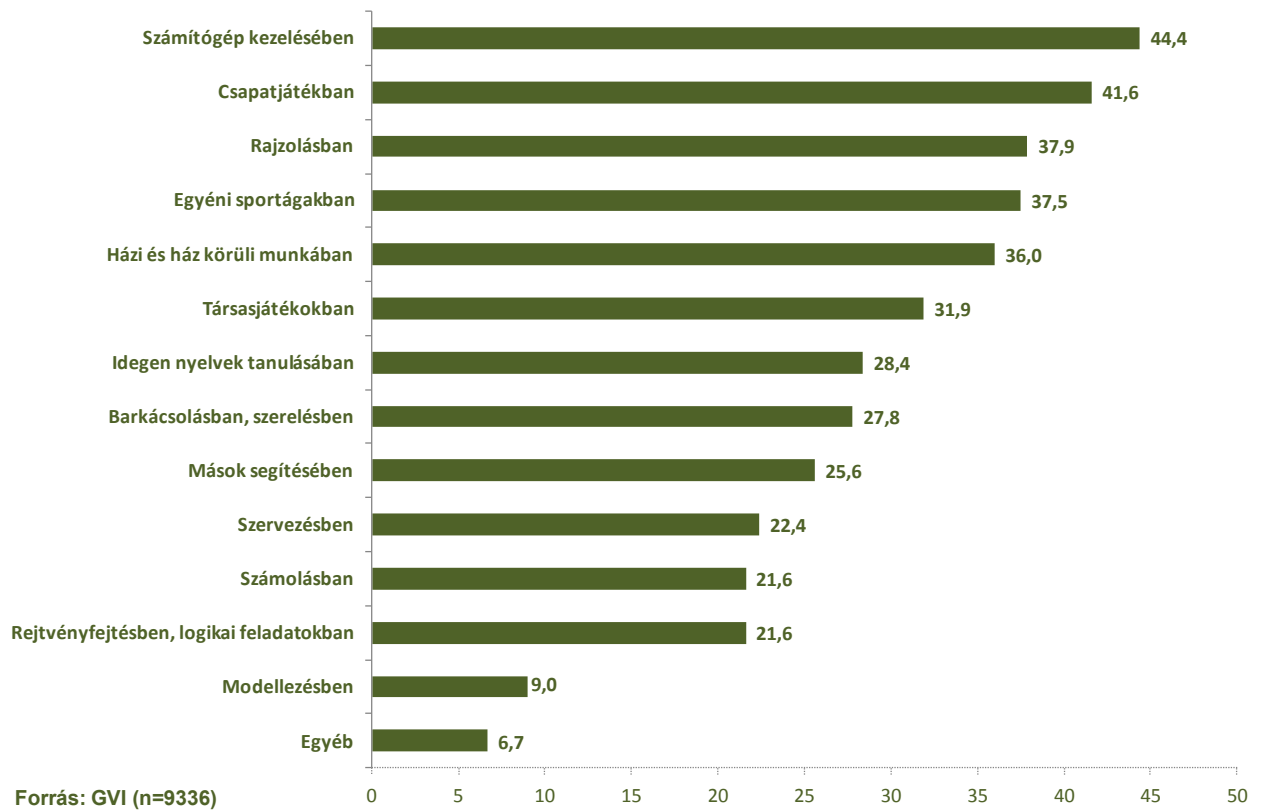

Forrás: GVI (n=9336)

A tanulók érdeklődési körében messze a zenehallgatás és a filmnézés áll a legfontosabb helyen.

A legtöbb diák úgy érzi, a számítógép kezelésében, a sportban és a rajzolásban tehetséges. Emellett sokan jelezték, hogy ügyesek házi és ház körüli munkákban, illetve társasjátékokban (lásd a 2. ábrát).

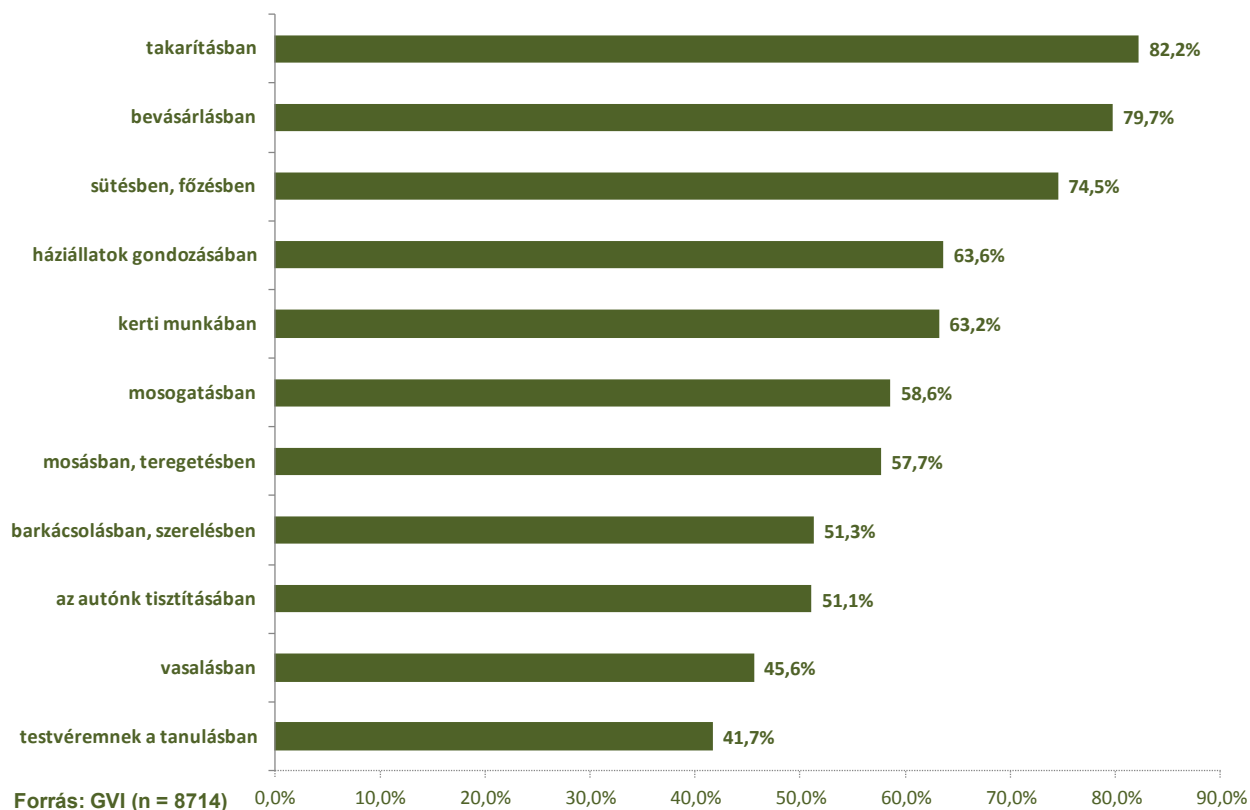
2. ábra: A tanulók készségei saját nézőpontjukból – „Miben vagy ügyes?” (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A legtöbb tanuló a háziállatok gondozásában, a sütésben, főzésben, a bevásárlásban, illetve a barkácsolásban, szerelésben segít szívesen szüleinek. Az otthoni segítségnyújtás jelentős, nemek szerinti eltéréseket mutat: a legtöbb házimunkában a lányok szívesebben segítenek a fiúknál. A leggyakrabban takarításban segítenek a megkérdezett tanulók (lásd a 3. ábrát).

3. ábra: Tanulók megoszlása az otthon végzett segítő tevékenységeik szerint (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A munkával, hivatással kapcsolatos tervek jelentős, nemek szerinti eltéréseket mutatnak, illetve az apa iskolai végzettsége is fontos befolyásoló tényező. A szellemi foglalkozásokat általában a magasabb iskolai végzettségűek gyermekei tartják vonzónak. A tanulók általában olyan foglalkozásokat szeretnének űzni, amelyhez olyan szintű iskolai végzettség szükséges, amilyen apjuknak is van.

A jobb gazdasági helyzetű régiókban magasabb a szellemi foglalkozást tervező gyerekek aránya. Közép-Magyarországon és a Dunántúlon a diákok inkább választják a

szellemi munkákat, Magyarország keleti részén (főként az Alföldön) pedig a fizikai foglalkozások a népszerűbbek.

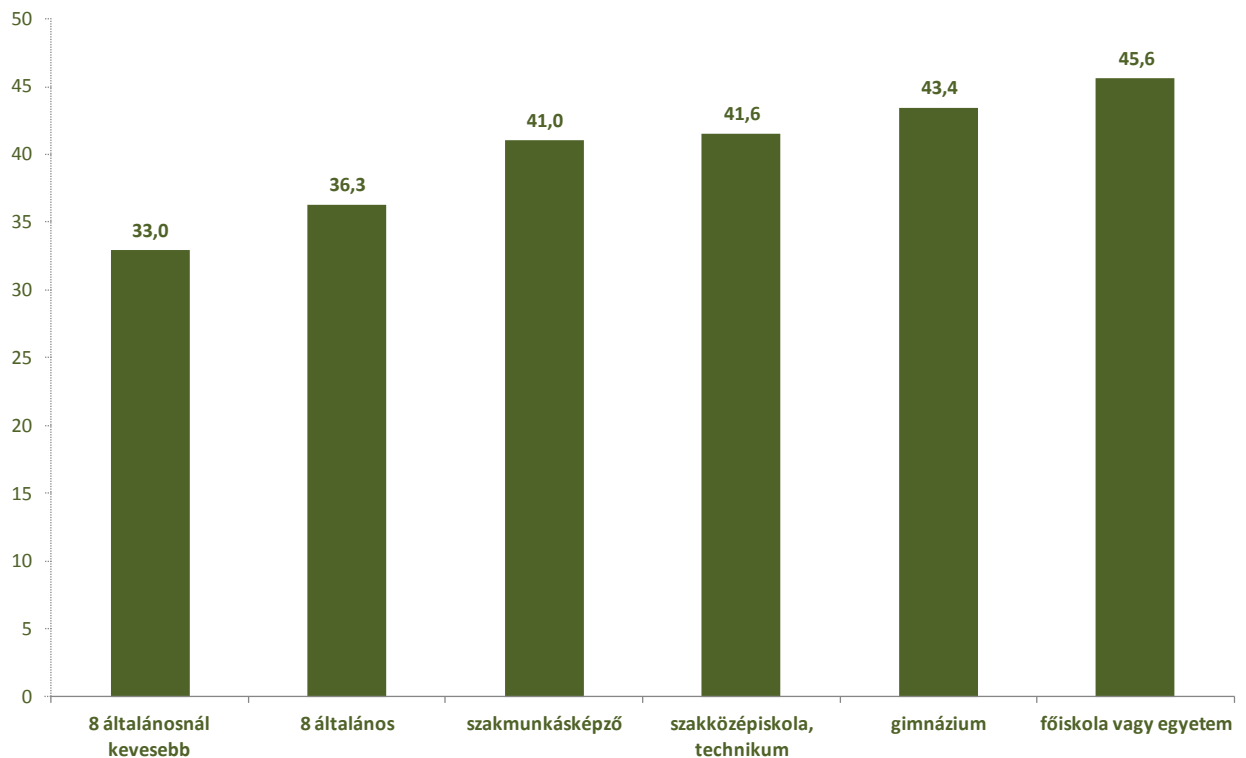
A diákoknak tág elképzelésük van jövőbeli szakmájukról, és jellemzően ehhez az elképzeléshez illeszkedő, egymáshoz hasonló 2-4 szakmát tartják vonzónak.

A legtöbb tanulót (75%) az motiválja tartós munkavállalásra, hogy pénzt keressen. Sokan szeretnének saját lakást (67%). Csupán 6%-uk jelezte, hogy még nem foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A gyerekek 46%-a jelezte, hogy szívesen lakna kollégiumban, 54%-uk pedig nem. Azok közül, akik szívesen lalnának kollégiumban, a legtöbben azért választanák ezt a lehetőséget, mert így együtt lehetnének a barátaikkal és sokaknál az is szempont, hogy nem szeretnének bejárók lenni. A diákokat főleg az tartja vissza a kollégiumban lakástól, hogy hiányoznának nekik a barátaik és a szüleik.

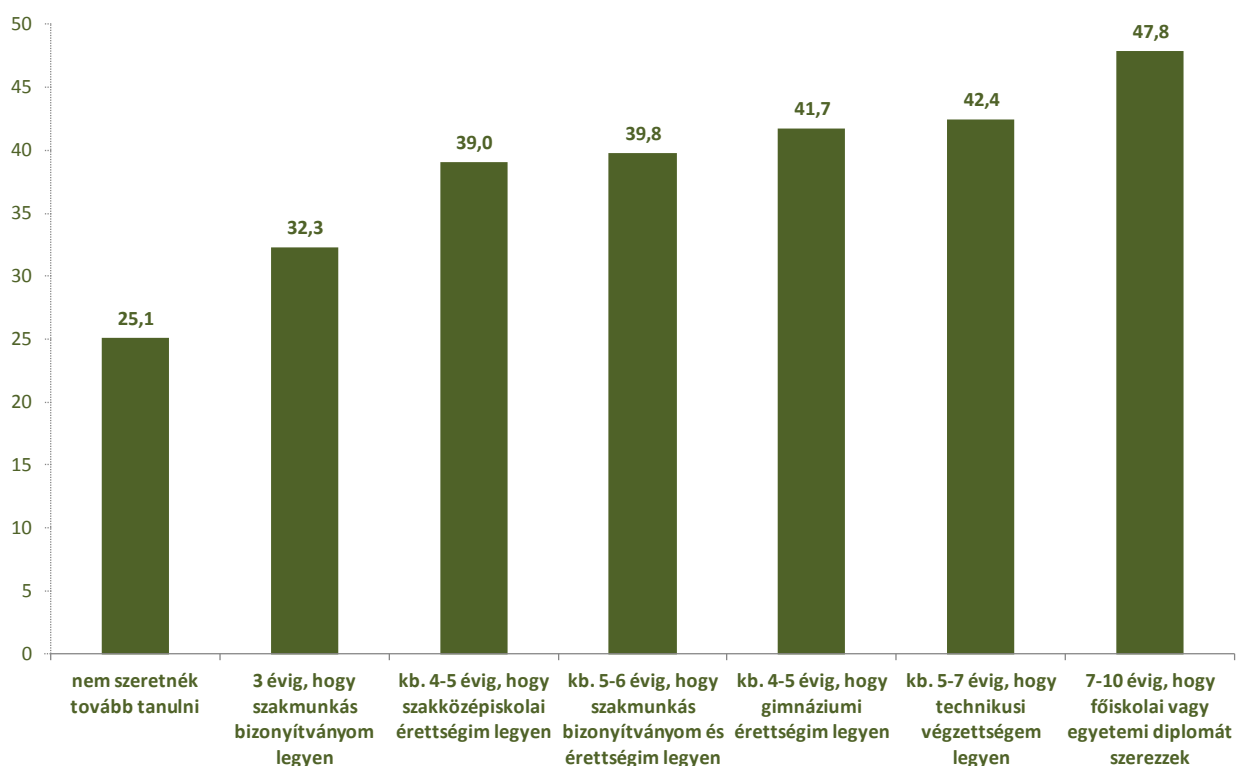
Az Önállóság-index olyan összetett mutatószám, mely egy-egy tanuló esetében több különböző, egymástól független kérdésre adott válaszaiból számítottunk ki, értéke 0 és 100 között változhat. Minél magasabb az Önállóság-index értéke egy tanulónál, annál önállóbbnak tekinthető. Az index azt mutatja, hogy az önállóság viszonylag kiegyenlítetten jelenik meg mindkét nemnél. A magas iskolai végzettségű szülők gyermekei átlagosan önállóbbnak mondhatóak (lásd a 4. ábrát). Azok a tanulók, akik magasabb fokú önállóságról adtak tanúbizonyságot, általában magasabb szinten kívánnak továbbtanulni (lásd az 5. ábrát) és nagyobb gyakorisággal választanak felsőfokú végzettséghez köthető, szellemi foglalkozásokat. A legönállóbbak segítő foglalkozást választanának, kutatnának, illetve a médiában helyezkednének el.

4. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 7015)

5. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámai a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014

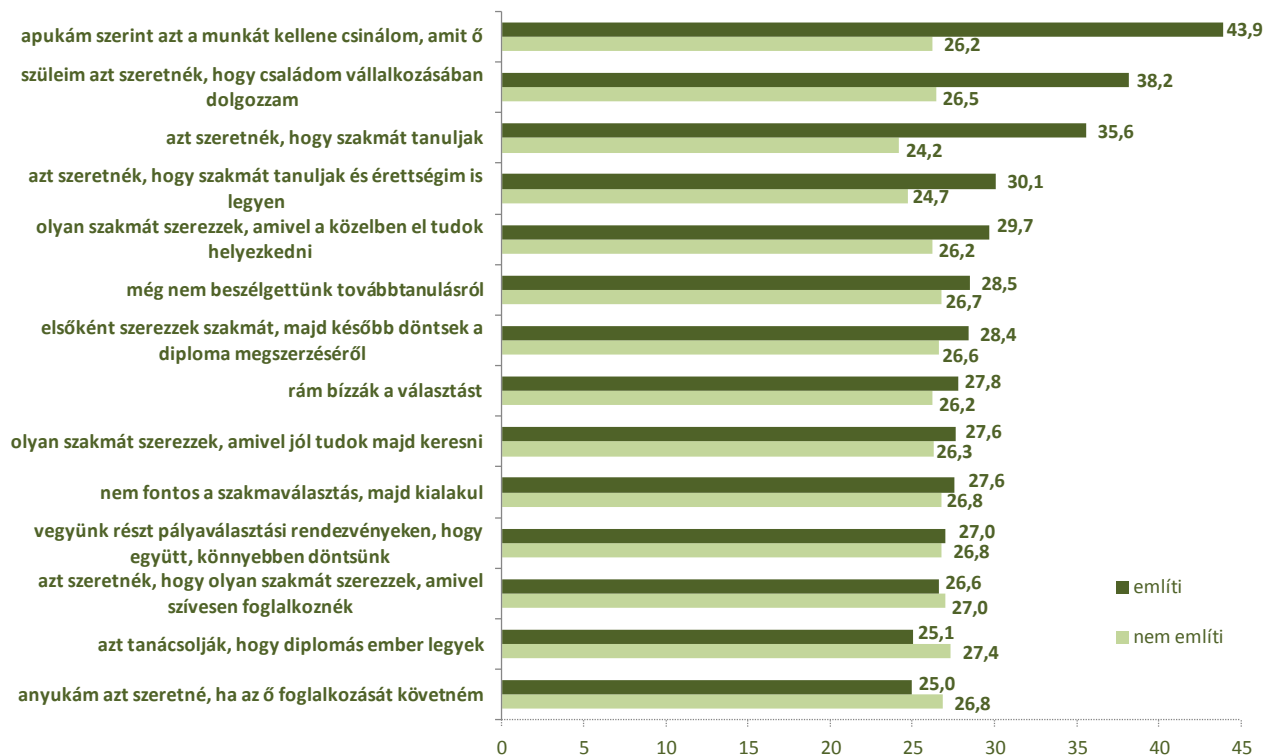
Forrás: GVI (n = 9201)

A Szabadidő-index 0-tól 100-ig vehet fel értékeket, és olyan összetett mutatószám, mely azon tanulók körében magas, akik igen fontosnak tartják hobbijukat, illetve a különböző szabadidős tevékenységekre jelentős energiát fordítanak. Az eredmények azt mutatják, hogy a Szabadidő-index azon tanulók körében a legmagasabb, akik gimnáziumi érettségire, illetve diplomára vágnak. A lányokra jellemzőbb, hogy középpontba helyezik a szabadidős tevékenységeket, mint a fiúkra.

A gépipar/fémipar index 0-100 közötti értékeket vehet fel és azt mutatja, hogy a tanuló mennyire érdeklődik a gépipari / fémipari foglalkozások iránt. A fiúk körében jóval magasabb az index értéke, mint a lányok között. A gépipari vagy fémipari irányultságú fiatalok között valószínűleg sokan nehéz anyagi körülmények között nőnek fel, szüleik általában őstermelők, szakmunkások, segédmunkások vagy betanított munkások. A magas fokú gépipari vagy fémipari érdeklődéssel jellemezhető tanulók általában technikus, illetve szakmunkásképzésben szeretnének részt venni az általános iskola után. Szüleik általában azt szeretnék, hogy gyermekük édesapja foglalkozását kövesse, hogy családjuk vállalkozásában dolgozzon, illetve azt, hogy szakmát tanuljon (lásd a 6. ábrát). Tehát elmondható, hogy a szakképzettséggel rendelkező szülők közül sokan szeretnék gyermekükre örökíteni szakmájukat.

Az adatok azt mutatják, hogy a szüleik által szakmunkás pályára szánt, a barkácsolás, szerelés, a gépek világa iránt érdeklődő gyerekek általában kevésbé fogékonyak a tanulásra és kevésbé tekinthetőek önállóknak. Ezért lenne fontos, hogy a szakmunkástanulók – korábbi esetleges hátrányaikat kompenzálандó – a szakiskolákban több, problémamegoldással kapcsolatos készséget sajátíthassanak el, mivel a jól képzett, érettségivel is rendelkező szakképzett pályakezdők számára sokkal szélesebb körű munka- és továbblépési lehetőségek nyílnak meg, akár egy későbbi szakmaváltás, továbbtanulás, vagy külföldi munkaszerzés során.

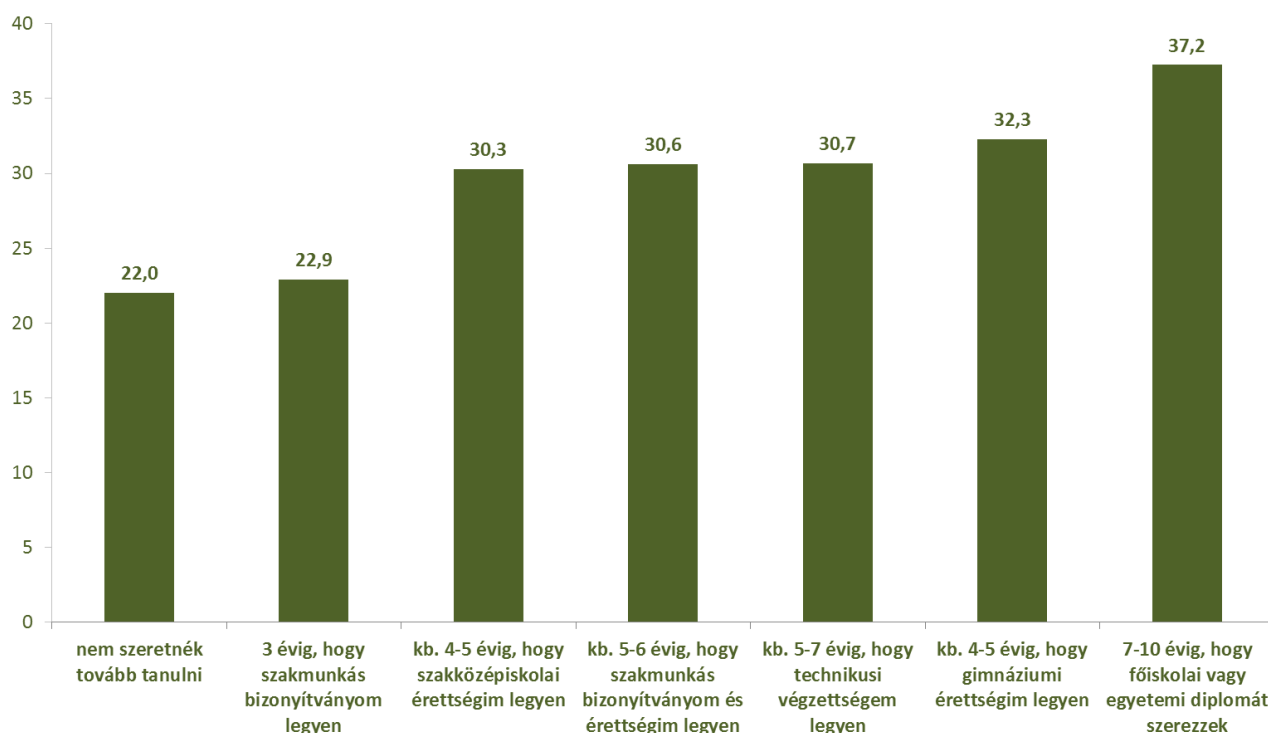
6. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9336)

A Kreativitás-index, mely a művészetek és kreatív tevékenységek iránti érdeklődést méri, szintén 0-100 közötti értékeket vehet fel. Ezen index értéke átlagosan magasabb a lányok, mint a fiúk körében. A magasabb iskolai végzettségű szülők gyermekei, valamint a hosszabb ideig tartó továbbtanulást tervező diákok körében is relatíve magas az index értéke (lásd a 7. ábrát).

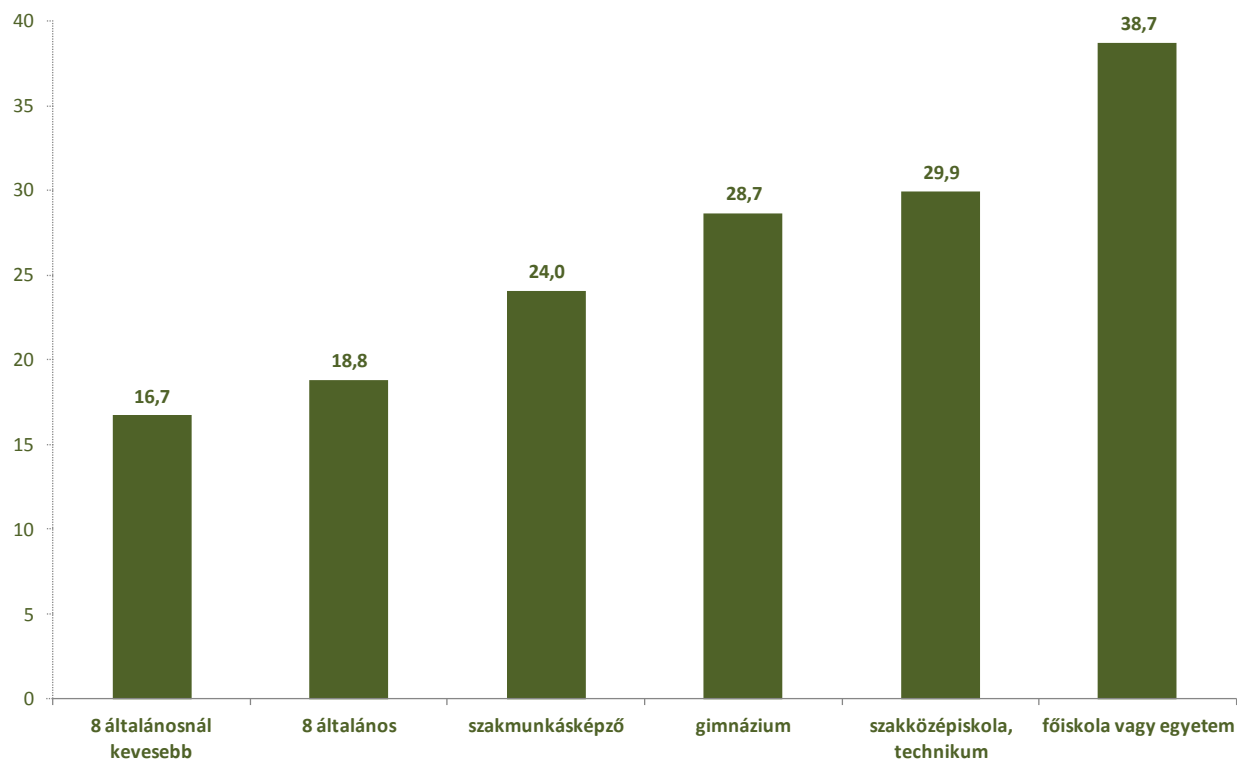
7. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók továbbtanulási terveik szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9201)

A Diploma-index ugyancsak 0-tól 100-ig vehet fel értékeket és azon megkérdezettek körében jelez magas értéket, akik felsőfokú tanulmányokat, diplomaszerezést terveznek, illetve szellemi munkára vágnak. Az eredmények szerint a lányok kicsivel többen szeretnék felsőfokú tanulmányokat végezni, mint a fiúk. Az adatok azt mutatják, hogy a felsőfokú végzettségű szülők jelentős mértékben továbbörökítik továbbtanulási ambícióikat gyermekeikre (lásd a 8. ábrát). Azon tanulók közül, akik önállóbbak és iskolai munkájukban szorgalmasabbak, többen készülnek diplomát szerezni, mint a többi diák közül.

8. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 7015)

A szülők tanácsai jelentős mértékben befolyásolhatják a fiatalok továbbtanulásra, szakmaválasztásra vonatkozó döntéseit.

Bevezetés

Jelen tanulmány célja feltérképezni a pályaválasztás előtt álló, hetedik osztályos általános iskolás tanulók továbbtanulás és szakmaválasztás iránti érdeklődését, valamint szülei pályairányítási szándékát.

A 2014-es országos pályaaorientációs vizsgálat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) szervezésében valósult meg. A kutatás koncepciójának kialakítása során jelentősen támaszkodtunk a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BKMKIK) 2012-es és 2013-as megyei kutatásainak tapasztalataira.¹ Az MKIK területi hálózata segítségével az adatfelvétel az egész ország területén 2014. április 1. és május 30. között zajlott le. Összesen 9.336 hetedik osztályos tanuló válaszolt a kérdésekre, így országosan reprezentatívnak tekinthető² minta áll rendelkezésünkre a továbbtanulási szándékok és az azokra ható tényezők vizsgálatában.

A tanulmány első részében a továbbtanulás, valamint a szakma- és pályaválasztás témaköreit vizsgáljuk meg. A fejezet körüljárja az általános iskolások érdeklődési területeit, a feladatok elvégzésével kapcsolatos általános attitűdjüket, továbbtanulási terveiket és a munka világról alkotott elképzeléseiket.

A második részben az ún. tanulói profilok segítségével mélyebben is megvizsgáljuk, hogy a különböző pszichológiai tényezők, tulajdonságok, illetve a családi háttér milyen módon befolyásolja a hetedik osztályos tanulók pályaválasztási döntéseit.

¹ A BKMKIK 2012-ben saját koncepciója alapján, egy általa kialakított kérdőívvel gyűjtött továbbtanulási szándékokra vonatkozó adatokat „Pályaválasztási Körút” című pályaaorientációs eseménysorozatának résztvevői között. A kétféle (tanulói és szülői) kérdőíveket a pályaválasztás előtt álló általános iskolások és szülei töltötték ki. 2013-ban a kutatás kibővítve, módosított kérdőívvel folytatódott. A 2012-ben készült kutatási riport megtalálható a GVI honlapján a <http://gvi.hu/index.php/hu/research/showItem.html?id=399> linken, a 2013-as riport pedig a <http://gvi.hu/index.php/hu/research/showItem.html?id=400> linken.

² A mintavétel alapelveit az MKIK és az MKIK GVI közösen határozta meg. A mintavétel figyelembe veszi az adott megyében 2011-ben a 8. évfolyamot eredményesen befejezők számát és a középiskolások között a szakiskolások arányát, valamint a megyei kamaráknál szerződésben álló tanulószereződéses diákok arányát.

A harmadik fejezetben a főbb eredmények területi különbségeit tárjuk fel általában regionális, egyes esetekben megyei szinten.

A tanulmányt a főbb következtetések levonásával és az esetleges további, jövőbeli kutatási irányok felvázolásával zárjuk.

1. Továbbtanulás és pályaválasztás a tanulók körében

Főbb eredmények

- Az adatok szerint a diákok leginkább az internetről tájékozódnak: 84%-uk innen szerzi az információkat.
- A tanulók közül már majdnem mindenki foglalkozott a továbbtanulás kérdéseivel. A legtöbben (85%) a szülőkkel való beszélgetést választották a tájékozódásra, 67%-uk osztályfőnöki órán, 21%-uk pedig iskolai pályaválasztási rendezvényen szerezte az információit. Csupán 5% azoknak az aránya, akiknél még nem került szóba a pályaválasztás kérdése.
- A legtöbb tanulónak (51%) azt a tanácsot adták a szülei, hogy szerezzen olyan szakmát, amivel szívesen foglalkozna. A tanulók több, mint egyharmadának azt javasolták szülei, hogy olyan szakmát szerezzen, amivel jól tud majd keresni, illetve azt, hogy szakmát és érettségit is szerezzen. 24%-uknak azt tanácsolják szülei, hogy szerezzenek diplomát, 23%-uknak pedig azt javasolták, hogy tanuljanak szakmát. Szintén több, mint egyharmaduk úgy látja, hogy szülei rábízzák a választást.
- A továbbtanulási terveket tekintve a legtöbb diák főiskolai vagy egyetemi diplomát szeretne szerezni (32%), őket követik azok, akik szakközépiskolai érettségit szeretnének (19%), 18%-uk szakmunkás bizonyítványt és érettségit szeretne, 15%-uk szakmunkás szeretne lenni, 11%-uk gimnáziumi érettségit kíván szerezni, 5%-uk pedig technikus végzettséget. A tanulók mindössze 1%-a jelezte, hogy az általános iskola után nem szeretne továbbtanulni.
- A legtöbb diák úgy érzi, a számítógép kezelésében, a sportban és a rajzolásban tehetséges. Emellett sokan jelezték, hogy ügyesek házi és ház körüli munkákban, illetve társasjátékokban.
- A legtöbb tanuló a háziállatok gondozásában, a sütésben, főzésben, a bevásárlásban, illetve a barkácsolásban, szerelésben segít szívesesen szüleinek. Az

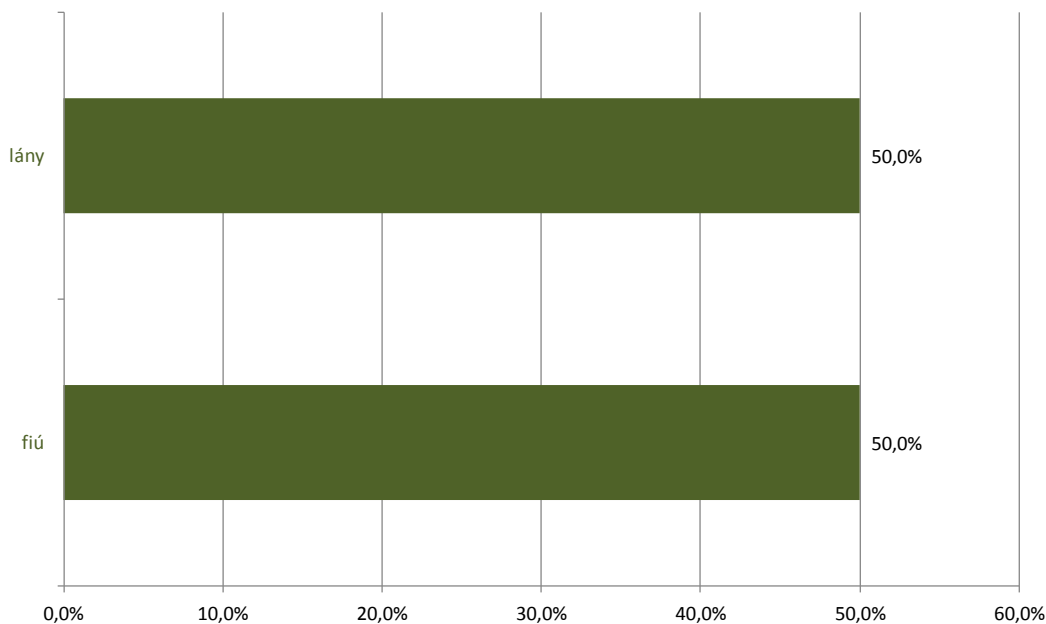
otthoni segítségnyújtás jelentős, nemek szerinti eltéréseket mutat: a legtöbb házimunkában a lányok szívesebben segítenek a fiúknál.

- A jövőbeli foglalkozások tekintetében az állatgondozás, a szakácsmesterség és a számítógépes munka a legnépszerűbb a diákok körében.
- A munkával, hivatással kapcsolatos tervek jelentős, nemek szerinti eltéréseket mutatnak, illetve az apa iskolai végzettsége is fontos befolyásoló tényező. A szellemi foglalkozásokat általában a magasabb iskolai végzettségűek gyermekei tartják vonzónak. A tanulók általában olyan foglalkozásokat szeretnének űzni, amelyhez olyan szintű iskolai végzettség szükséges, amilyen apjuknak is van.
- A jövőbeli foglalkozási tervek régióként nem különböznek jelentősen, de a jobb gazdasági helyzetű régiókban magasabb a szellemi foglalkozást tervező gyerekek aránya.
- A diákoknak tág van elképzelésük jövőbeli szakmájukról, és jellemzően ehhez az elképzeléshez illeszkedő, egymáshoz hasonló 2-4 szakmát tartják vonzónak.
- A legtöbb tanulót (75%) az motiválja tartós munkavállalásra, hogy pénzt keressen. Sokan szeretnének saját lakást (67%). Csupán 6%-uk jelezte, hogy még nem foglalkozik ezzel a kérdéssel.
- A gyerekek 46%-a jelezte, hogy szívesen lakna kollégiumban, 54%-uk pedig nem. Azok közül, akik szívesen laknának kollégiumban, a legtöbben azért választanák ezt a lehetőséget, mert így együtt lehetnének a barátaikkal és sokaknál az is szempont, hogy nem szeretnének bejárók lenni. A diákokat főleg az tartja vissza a kollégiumban lakástól, hogy hiányoznának nekik a barátaik és a szüleik.

Az alábbi alfejezetben a tanulók szemszögéből mutatjuk be a továbbtanulás és pályaválasztás témaköreit. Kitérünk arra is, hogy a tanulók miben gondolják tehetségesnek magukat és hogyan kapcsolódnak a munka világához, milyen terveik vannak a jövőre nézve.

Az 1.1. ábrán látható, hogy 2014-es mintánkba egyenlő arányban kerültek be lányok és fiúk (50-50%), ami így reprezentálja a nemek arányát az összes 7 osztályos körében.

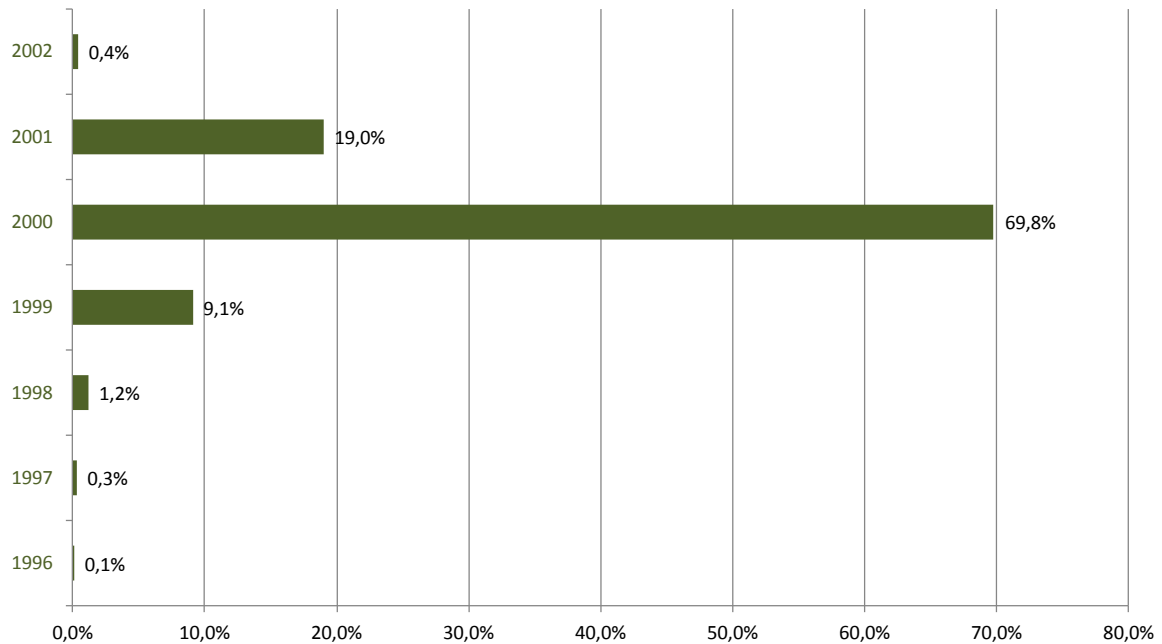
1.1. ábra: A tanulók megoszlása nemük szerint (százalék), 2014

Forrás: GVI (n=9299)

A mintába került tanulók többsége (89%-a) 2000-ben vagy 2001-ben született, tehát 13-14 éves volt a kérdés idején. Csak 11%-uk idősebb ennél, és nincs olyan tanuló, aki 18 évesnél idősebb lenne (lásd az 1.2. ábrát).

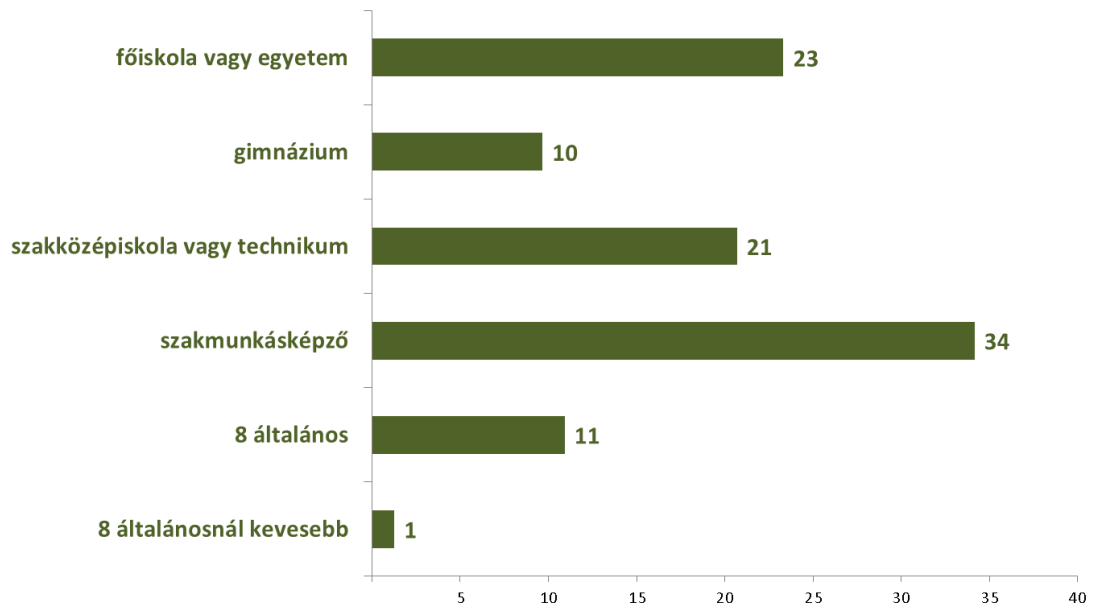
1.2. ábra: A tanulók megoszlása születési év szerint (százalék), 2014

Forrás: GVI (n=9238)

A mintába került tanulók között a legnagyobb arányban olyanokat találunk, akiknek apja szakmunkásképzőt végzett (34%). 23%-uk apja vagy gondviselője diplomás, 21%-uké szakközépiskolát vagy technikumot, 11%-uké pedig gimnáziumot végzett. A tanulók 10%-ának 8 általános iskolai osztályt végzett el az apja, 1%-uknak pedig ennél kevesebbet (lásd az 1.3. ábrát).

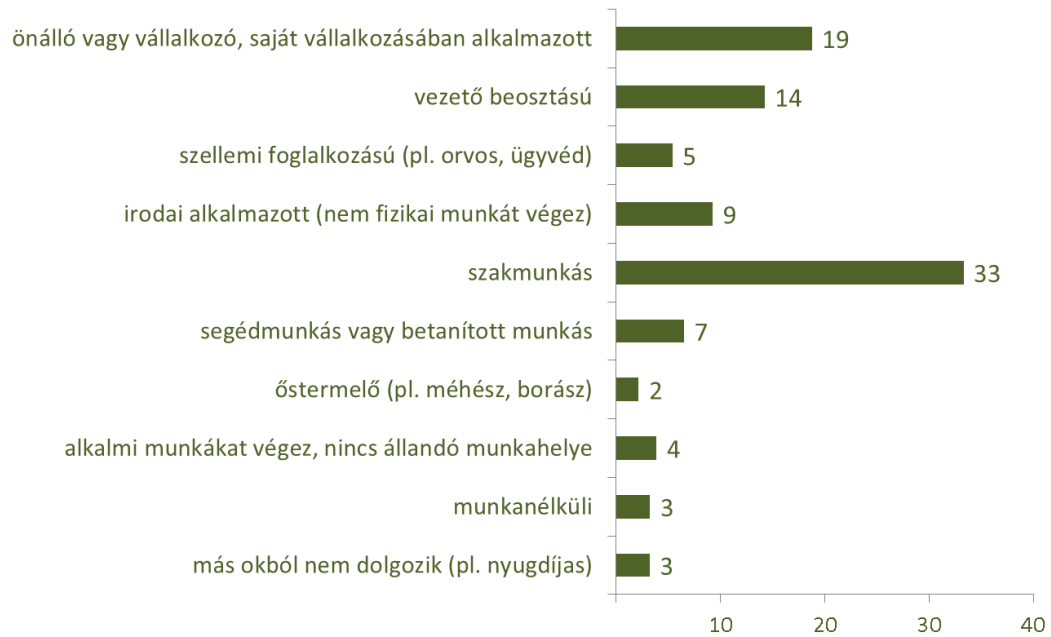
1.3. ábra: A tanulók megoszlása gondviselőjük iskolai végzettsége szerint (százalék), 2014

Forrás: GVI, 2014 (n=7015)

Foglalkozását tekintve a legtöbb tanuló apja szakmunkás (33%). 19%-uk apja önálló, 14%-uké vezető beosztású, 9%-uké irodai alkalmazott, 7%-uké segéd- vagy betanított munkás, 5%-uké szellemi foglalkozású, 4%-uk pedig alkalmi munkát végez. 3%-uk mondta, hogy gondviselője munkanélküli, szintén 3%-uk apja pedig valamilyen más okból nem dolgozik (lásd az 1.4. ábrát).

1.4. ábra: A tanulók megoszlása gondviselőjük foglalkozása szerint (százalék), 2014

Forrás: GVI, 2014 (n=7484)

Régiós megoszlást tekintve a mintába legtöbben Közép-Magyarországról kerültek be (2220 fő), ezt követi az Észak-Alföld (1674 fő). A maradék öt régióból hasonló számú tanuló került a mintába (lásd az 1.1. táblázatot).

1.1. táblázat: A válaszadók száma és százalékos aránya régiónként, 2014

Megye	Válaszadók	
	száma	százalékos aránya
Közép-Magyarország	2220	23,8
Közép-Dunántúl	1058	11,3
Nyugat-Dunántúl	1075	11,5
Dél-Dunántúl	894	9,6
Dél-Alföld	1224	13,1
Észak-Alföld	1674	17,9
Észak-Magyarország	1191	12,8
Összesen	9336	100,0

Az 1.2. táblázatból látható a tanulók megyék szerinti megoszlása. Az arányok körülbelül megfelelnek az egyes megyék lakónépességének. A legtöbb megkérdezett diák Budapesten tanul (1173 fő).

1.2. táblázat: A válaszadók száma és százalékos aránya megyénként, 2014

Megye	Válaszadók	
	száma	százalékos aránya
Budapest	1173	12,6
Baranya	352	3,8
Bács-Kiskun	514	5,5
Békés	356	3,8
Borsod-Abaúj-Zemplén	723	7,7
Csongrád	354	3,8
Fejér	415	4,4
Győr-Moson-Sopron	405	4,3
Hajdú-Bihar	549	5,9
Heves	296	3,2
Komárom-Esztergom	320	3,4
Nógrád	172	1,8
Pest	1047	11,2
Somogy	313	3,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg	698	7,5
Jász-Nagykun-Szolnok	427	4,6
Tolna	229	2,5
Vas	279	3,0
Veszprém	323	3,5
Zala	391	4,2
Összesen	9336	100,0

Az 1.3. táblázat az egyes területi kamarák által kérdezett tanulók számát mutatja be.

1.3. táblázat: A válaszadók száma és százalékos aránya kérdező kamaránként, 2014

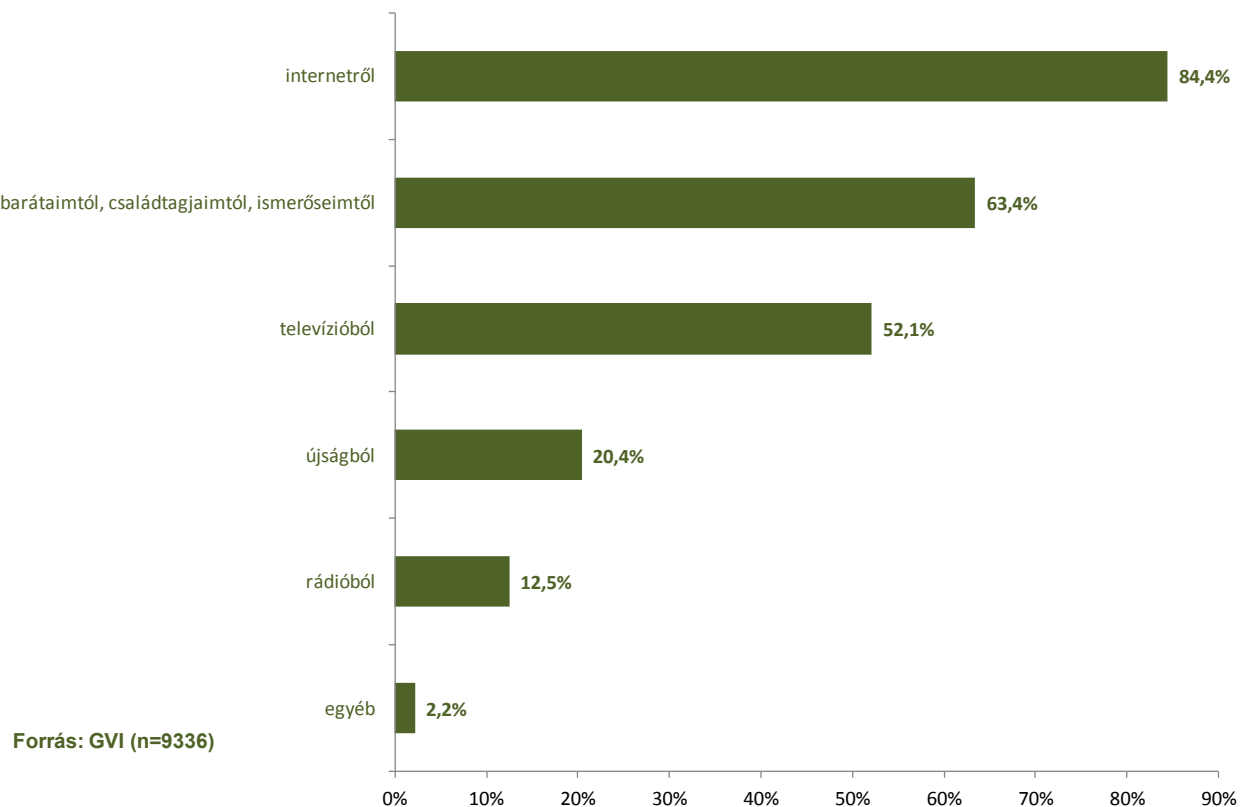
Kamara	Válaszadók	
	száma	százalékos aránya
Budapesti KIK	1173	12,6
Pécs-Baranyai KIK	352	3,8
Bács-Kiskun Megyei KIK	514	5,5
Békés Megyei KIK	356	3,8
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei KIK	723	7,7
Csongrád Megyei KIK	354	3,8
Fejér Megyei KIK	215	2,3
Dunaújvárosi KIK	200	2,1
Győr-Moson-Sopron Megyei KIK	316	3,4
Soproni KIK	89	1,0
Hajdú-Bihar Megyei KIK	549	5,9
Heves Megyei KIK	296	3,2
Komárom-Esztergom Megyei KIK	320	3,4
Nógrád Megyei KIK	172	1,8
Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi KIK	1047	11,2
Somogyi KIK	313	3,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei KIK	698	7,5
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei KIK	427	4,6
Tolna Megyei KIK	229	2,5
Vas Megyei KIK	279	3,0
Veszprém Megyei KIK	323	3,5

Zala Megyei KIK	249	2,7
Nagykanizsai KIK	142	1,5
Összesen	9336	100,0

1.1. Továbbtanulásról való tájékozódás

Először általánosságban vizsgáljuk meg a tanulók informálódási, tájékozódási szokásait. Az adatok szerint a diákok leginkább az internetről tájékozódnak, 84%-uk innen szerzi az információkat. Népszerű még a barátoktól, családtagoktól való információszerzés is (a tanulók 63%-a él ezzel), illetve a televízióból való tájékozódás (52,1%). Jólal kevesebben tájékozódnak újságokból (20,4%) vagy rádióból (12,5%), és mindössze 2,2%-uk tájékozódik egyéb módon (pl. könyvekből, lexikonokból) (lásd az 1.1.1. ábrát).

1.1.1. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy honnan szerzik az információkat (az említések százalékos aránya),2014

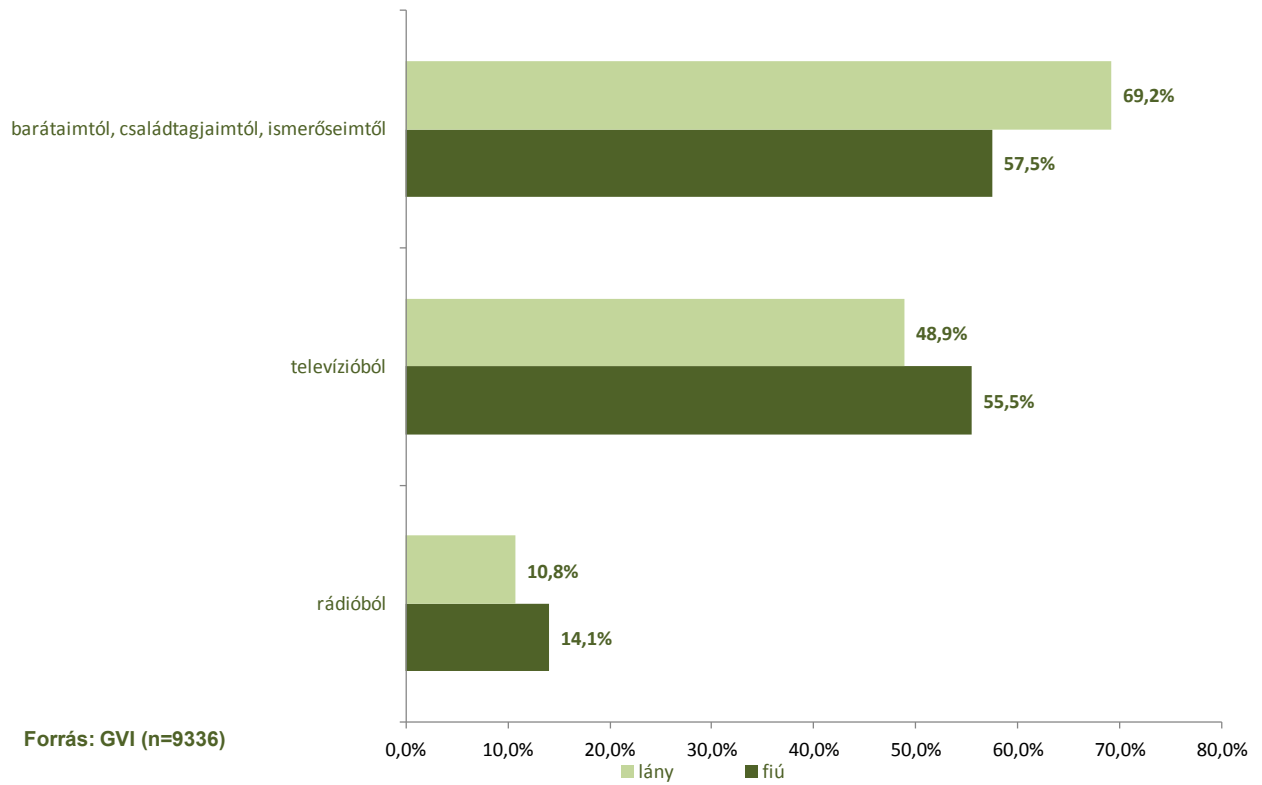
A különböző információforrások használata eltéréseket mutat a megyék szerint. Az internetet legnagyobb arányban Fejér (90%), Borsod-Abaúj-Zemplén (89%) és Komárom-Esztergom (88%) megyében használják, míg a legkisebb arányban Békés (74%), Heves (77%), illetve Zala (78%) megyében. A barátoktól, családtagoktól, ismerősöktől leginkább Tolna (76%), Vas (70%) és Zala (69%) megyében tájékozódóknak, a legkisebb arányban pedig Hajdú-Bihar (51%), Heves (53%), Somogy (58%) és Veszprém (58%) megyében. A televízió mint információforrás Tolna (61%), Győr-Moson-Sopron (58%), Komárom-Esztergom (58%) és Veszprém (57%) megyében a leginkább népszerű, a legkevésbé pedig Hajdú-Bihar (38%), Vas (42%) és Heves (48%) megyében. Az újságokból való tájékozódás Győr-Moson-Sopron (27%), Fejér (26%), Veszprém (24%), Csongrád (24%) megyében és Budapesten (24%) a legjellemzőbb, a legritkábban pedig Bács-Kiskun (13%), Nógrád (16%), Jász-Nagykun-Szolnok (16%), Hajdú-Bihar (16%) és Baranya (18%) megyében említették. A rádió a leginkább Fejér (17%), Komárom-Esztergom (16%) és Veszprém (15%) megyében, illetve Budapesten (15%) népszerű, a legkevésbé pedig Bács-Kiskun (8%), Békés (8%), Heves (8%) és Nógrád (8%) megyében (lásd az 1.1.1. táblázatot).

1.1.1. táblázat: A tanulók megoszlása aszerint, hogy honnan szerzik az információkat megyénként (az említések százalékos aránya), 2014, N=9336

	újságból	televízióból	rádióból	internetről	barátoktól, családtagoktól, ismerősöktől
Budapest	24	51	16	87	65
Baranya	18	55	10	84	63
Bács-Kiskun	13	49	8	82	66
Békés	19	52	8	74	63
Borsod-Abaúj-Zemplén	21	55	10	89	60
Csongrád	24	55	12	84	67
Fejér	26	56	17	90	63
Győr-Moson-Sopron	27	58	14	86	60
Hajdú-Bihar	16	38	14	85	51
Heves	18	48	8	77	53
Komárom-Esztergom	22	58	16	88	67
Nógrád	16	53	8	86	62
Pest	19	53	14	84	66
Somogy	19	55	11	83	58
Szabolcs-Szatmár-Bereg	19	52	14	86	66
Jász-Nagykun-Szolnok	16	49	10	79	66
Tolna	20	61	12	86	76
Vas	23	42	9	83	70
Veszprém	24	57	15	87	58
Zala	21	53	10	78	69

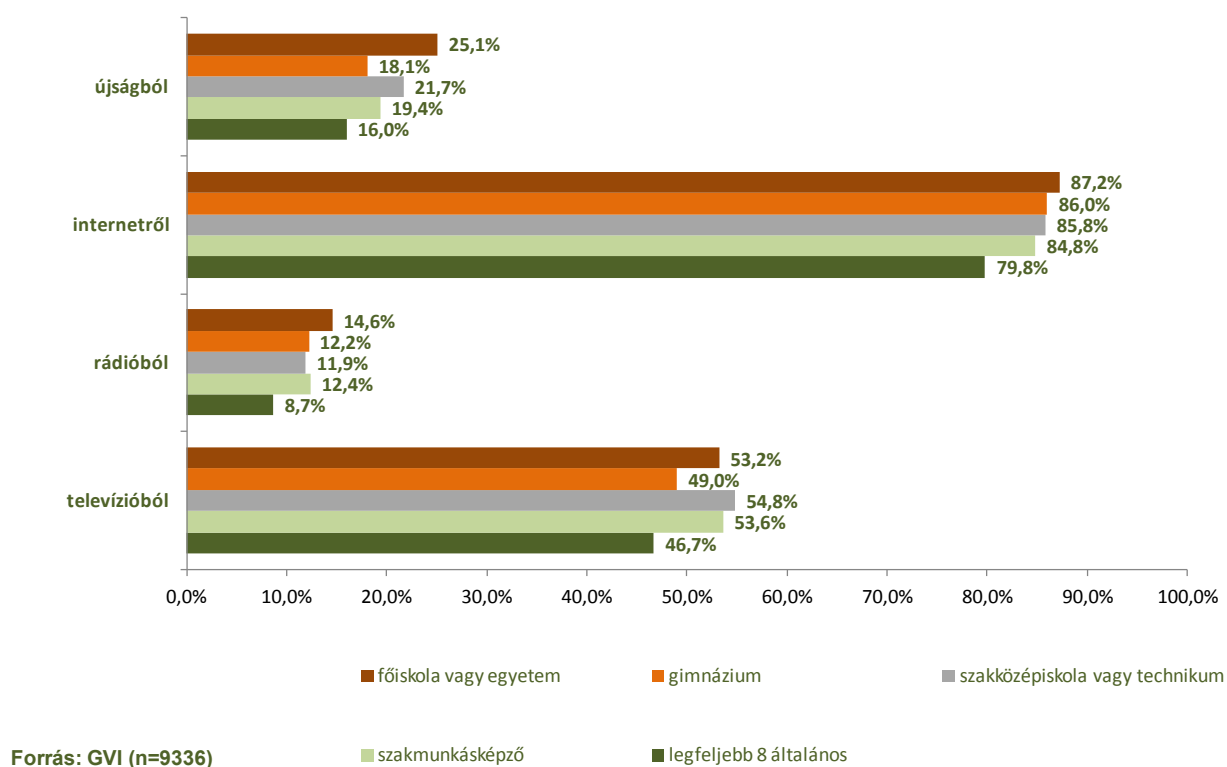
Bizonyos információforrásokat más-más arányban veszik igénybe a lányok és a fiúk. A lányok körében népszerűbb a barátoktól, családtól való információszerzés (69%-uk él ezzel, míg a fiúknak csak 58%-a). A televíziót és a rádiót viszont inkább használják a fiúk tájékozódásra: a lányokhoz képest 7 százalékponttal többen használják a televíziót, a rádiót pedig 3 százalékponttal nagyobb arányban (lásd az 1.1.2. ábrát – az ábrán csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük).

1.1.2. ábra: A tanulók megoszlása nemek és aszerint, hogy honnan szerzik az információkat (az említések százalékos aránya), 2014

Az 1.1.3. ábrán láthatjuk, hogy a különböző iskolai végzettségű szülők gyermekei bizonyos információforrásokat különböző arányokban használnak. A legalacsonyabb iskolai végzettségű szülők gyermekeinek kisebb része használja az újságot, internetet, a rádiót és a televíziót tájékozódásra, mint a magasabb iskolai végzettségű szülők gyermekei. Az internetet, a rádiót, illetve az újságot a főiskolát vagy egyetemet végzett szülők gyermekei használják a legnagyobb arányban, a televíziót pedig a szakközépiskolát vagy technikumot végzett szülők gyermekei. (Az ábrán csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük.)

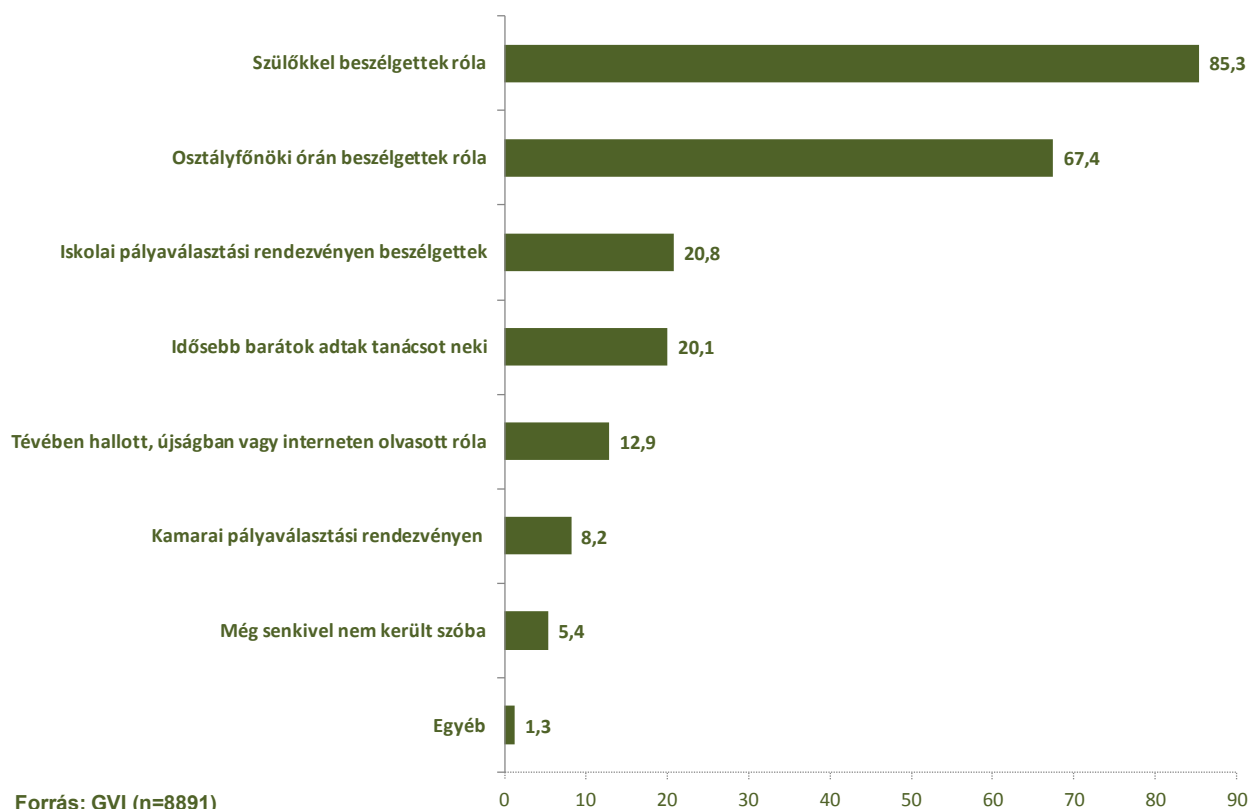
1.1.3. ábra: A különböző iskolai végzettségű szülők gyermekeinek megoszlása aszerint, hogy honnan szerzik az információkat (az említések százalékos aránya), 2014

Vizsgálatunk arra is kitért, hogy a továbbtanulásról milyen forrásokból tájékozódnak a tanulók. A gyermekek nagy része (85%) úgy válaszolt, hogy már beszélgetett a kérdésről szüleivel. A válaszadók nagyjából kétharmada (67%) már osztályfőnöki órán is

foglalkozott a továbbtanulással. Ezen kívül jelentős hányaduk iskolai pályaválasztási rendezvényen (21%), illetve idősebb barátaival (20%) beszélgetett a továbbtanulásról. A médiából, az internetről a diákok több, mint tizede tájékozódott (13%). A gyerekek 8%-a kamarai pályaválasztási rendezvényen is részt vett már. A diákok csekély része (5%) jelezte, hogy még egyáltalán nem foglalkozott a kérdéssel.

1.1.4. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy hol került eddig szóba pályaválasztásuk (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Ha megyei bontásban vizsgáljuk, hogy a gyerekek pályaválasztása hol került eddig szóba, az állapítható meg, hogy a különböző lehetőségek igénybe vétele jelentős eltéréseket mutat a megyék között. A szülőkkel a legnagyobb arányban Baranya (89%), Tolna (89%), Bács-Kiskun (88%) megyében és Budapesten (88%) beszélgettek a tanulók a pályaválasztásról, míg a legkisebb arányban Heves (73%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (77%) megyében. Az osztályfőnöki órát a Hajdú-Bihar (81%) és a Komárom-Esztergom (78%) megyei tanulók említették leggyakrabban, a legritkábban pedig a Nógrád megyei (47%) és a budapesti (53%) tanulók. Iskolai pályaválasztási rendezvényen a legnagyobb arányban

a Zala (47%) és a Vas (44%) megyei gyerek, a legkisebb arányban pedig Budapesten (7%), Fejér (14%) és Győr-Moson-Sopron (14%) megyében foglalkoztak a pályaválasztással. Az idősebb barátokat legnagyobb arányban Jász-Nagykun-Szolnok (26%) és Vas (25%) megyében, míg legkisebb arányban Somogy megyében (16%) említették. A médián keresztül elsősorban Jász-Nagykun-Szolnok (18%), Nógrád (17%) és Komárom-Esztergom (17%) megyében tájékozódnak, a legkevésbé pedig Bács-Kiskun (9%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (9%) megyében használják ezt a forrást. A kamarai pályaválasztási rendezvényeket a legnagyobb arányban Fejér (29%) és Baranya (29%) megyében említették, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Tolna megyében pedig egyáltalán nem tájékozódtak a tanulók e forráson keresztül (lásd az 1.1.2. táblázatot).

1.1.2. táblázat: A tanulók megoszlása aszerint, hogy hol került eddig szóba pályaválasztásuk megyék szerint (százalék), 2014, N=8891

	Osztály- főnöki órán beszélgettek róla	Iskolai pálya- választási rendezvényen beszélgettek	Szülőkkel beszélgettek róla	Idősebb barátok adtak tanácsot neki	Tévében hallott, újságban vagy interneten olvasott róla	Kamarai pálya- választási rendezvényen
Budapest	53	7	88	18	13	9
Baranya	70	22	89	23	12	19
Bács-Kiskun	68	15	88	17	9	1
Békés	70	25	87	21	14	4
Borsod-Abaúj- Zemplén	64	22	87	21	14	4
Csongrád	71	22	85	19	13	3
Fejér	59	14	81	22	14	29
Győr-Moson-Sopron	66	14	87	20	13	13
Hajdú-Bihar	81	19	86	17	11	4
Heves	76	26	73	17	10	15
Komárom-Esztergom	78	26	86	24	17	12
Nógrád	47	19	86	24	17	17
Pest	76	28	86	19	13	6
Somogy	60	23	86	16	11	16
Szabolcs-Szatmár- Bereg	74	15	77	19	9	0
Jász-Nagykun- Szolnok	72	16	87	26	18	6
Tolna	66	20	89	22	15	0
Vas	66	44	84	25	13	11
Veszprém	64	22	87	22	12	4
Zala	66	47	84	20	13	12

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A kérdés arra is kitért, hogy a gyerekeknek mit tanácsoltak szüleik a továbbtanulással és a pályaválasztással kapcsolatban. A legtöbb megkérdezett diák (51%) azt jelezte, hogy szülei azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzen, amivel szívesen foglalkozna. A szülők jelentős része (39%) azt javasolta gyermekének, hogy szakmát tanuljon és érettségit is szerezzen. Sokan (39%) említették, hogy szüleik olyan szakma kitanulását javasolták nekik, amivel jól tudnak majd keresni. A gyerekek több, mint kétharmada (37%) azt jelezte, hogy szülei rábízzák a választást. 24%-uknak azt tanácsolják szülei, hogy szerezzenek diplomát, 23%-uknak pedig azt javasolták, hogy tanuljanak szakmát. Ennél valamivel kisebb arányban (17%) azt a tanácsot kapták, hogy olyan szakmát keressenek, amivel a közelben el tudnak helyezkedni. Minden tizedik (11%) gyermek említette, hogy a szülei szerint pályaválasztási rendezvényeken kellene részt venniük. A gyerekek közel egytizedének (9%) azt tanácsolták, hogy először szerezzen szakmát és azután döntsön a diploma megszerzéséről. A gyerekek csekély része (4%) válaszolta azt, hogy még nem beszélgetett szüleivel a pályaválasztásról. Csupán 3%-uk említette, hogy a családja vállalkozásában szeretne dolgozni. Keveseknek javasolták, hogy az apa (3%) vagy az anya (2%) foglalkozását kövessék. Szintén elhanyagolható azok aránya (2%), akiknek a szülei szerint a szakmaválasztás nem fontos (lásd az 1.1.5. ábrát).

1.1.5. ábra: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról (százalék), 2014

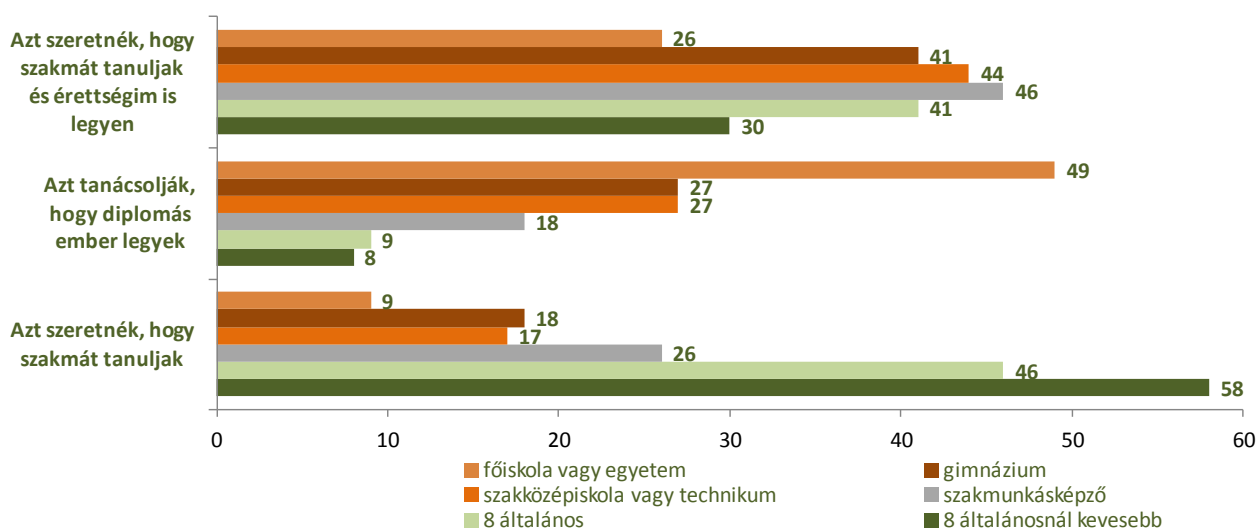

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Az 1.1.6. ábrán láthatjuk, hogy a különböző iskolai végzettségű szülők eltérő arányban adtak bizonyos tanácsokat gyermekeiknek a továbbtanulással kapcsolatban. A szakmaszerzést a legnagyobb arányban a nyolc általános iskolánál alacsonyabb (58%), illetve az általános iskolai végzettséggel rendelkező szülők (46%) támogatják. A szakmunkás végzettséggel rendelkező szülők nagyjából egynegyede (26%) tanácsolta gyermekének a szakmaszerzést. Még kisebb arányban javasolják a szakmaszerzést a szakközépiskolai vagy technikumi (17%) és a gimnáziumi (18%) végzettséggel rendelkező szülők. A legkisebb arányban (9%) pedig a főiskolai vagy egyetemi végzettségű szülők támogatják a szakmatanulást. A szakma és az érettségi együttes megszerzését a legnagyobb arányban (46%) a szakmunkás végzettségű szülők támogatják, de hasonlóan magas arányban javasolják ezt a szakközépiskolai vagy technikumi (44%), a gimnáziumi (41%) és a nyolc általános iskolai (41%) végzettséggel rendelkező szülők is. Ezt az opciót a főiskolai vagy egyetemi végzettségű szülők támogatják a legkevésbé (26%). A diplomaszertést leginkább (49%) a főiskolai vagy egyetemi végzettségűek javasolják. A gimnáziumi (27%) és a szakközépiskolai vagy technikumi (27%) végzettséggel rendelkezők jelentősen kisebb arányban támogatják a diploma megszerzését. A

szakmunkás végzettségűeknek mintegy ötöde (18%) tanácsolta gyermekének a felsőoktatásban való részvételt. Míg a legfeljebb nyolc általánossal rendelkező szülők esetében ez az arány nem éri el az egytizedet (nyolc általános: 9%, nyolc általánosnál kevesebb: 8%). (Az ábrán csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük.)

1.1.6. ábra: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról az édesapa (gondviselő) iskolai végzettsége szerint (százalék), 2014

Forrás: GVI (n=9336)

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A különböző szülői tanácsok aránya megyei bontásban jelentős eltéréseket mutat. Például a szakmaszerzést Békés (34%) és Csongrád (33%) megyében a szülők nagyjából egyharmada támogatja, miközben ugyanez az arány Budapesten (16%), Hajdú-Bihar (16%) és Pest (18%) megyében az egyötödöt sem éri el. A szakma és az érettségi együttes megszerzését Tolna (48%), Győr-Moson-Sopron (47%) és Borsod-Abaúj-Zemplén (47%) megyében a szülők közel fele támogatja, míg Hajdú-Bihar (27%) és Veszprém megyében (32%), illetve Budapesten (32%) arányuk nem éri el az egyharmadot. A diploma megszerzését a budapesti szülők támogatják a legnagyobb arányban (37%), továbbá jelentős – de a budapesti szülőknél kisebb – arányban javasolták a felsőoktatásban való részvételt a nógrádi (28%) és a veszprémi (28%) szülők is. A diploma megszerzését legkevésbé Hajdú-Bihar (16%) és Csongrád (17%) megyében támogatják a szülők. A

legnagyobb arányban a Vas (46%) és Zala (43%) megyei gyerek jelölték be azt, hogy szüleik rájuk bízzák a választást, míg ez az arány Hajdú-Bihar (24%), Bács-Kiskun (32%) és Borsod-Abaúj-Zemplén (32%) megyében a legalacsonyabb. A pályaválasztási rendezvényeken való részvételt leginkább a Békés (19%), a Vas (19%) és a Veszprém (19%) megyei szülők támogatják, a legkevésbé pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg (3%), a Csongrád (8%), a Heves (8%) megyei, illetve a budapesti (8%) szülők. A legnagyobb arányban a Komárom-Esztergom (63%), a Baranya (59%) és a Csongrád (59%) megyei gyerekek választották azt, hogy a szüleik azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzenek, amellyel szívesen foglalkoznának, ez az arány Tolna megye (1%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (23%) megye esetében a legalacsonyabb. A Tolna (55%) és Komárom-Esztergom (47%) megyei gyerekek látják legnagyobb arányban úgy, hogy szüleik azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzen, amellyel majd jól tudnak keresni, ezt a választ a legkisebb arányban pedig a Heves (28%) és a Szabolcs-Szatmár-Bereg (29%) megyei gyerekek jelölték. A legnagyobb arányban a Tolna (32%) és Komárom-Esztergom (26%) megyei gyerekek vélik úgy, hogy a szüleik azt szeretnék, olyan szakmát találjanak, amellyel a közelben el tudnak helyezkedni. Ugyanez az arány Szabolcs-Szatmár-Bereg (6%), Heves (13%) és Nógrád (13%) megye, illetve Budapest (13%) esetében a legalacsonyabb. (Az 1.1.3. táblázatban csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük.)

1.1.3. táblázat: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról megyék szerint (százalék), 2014

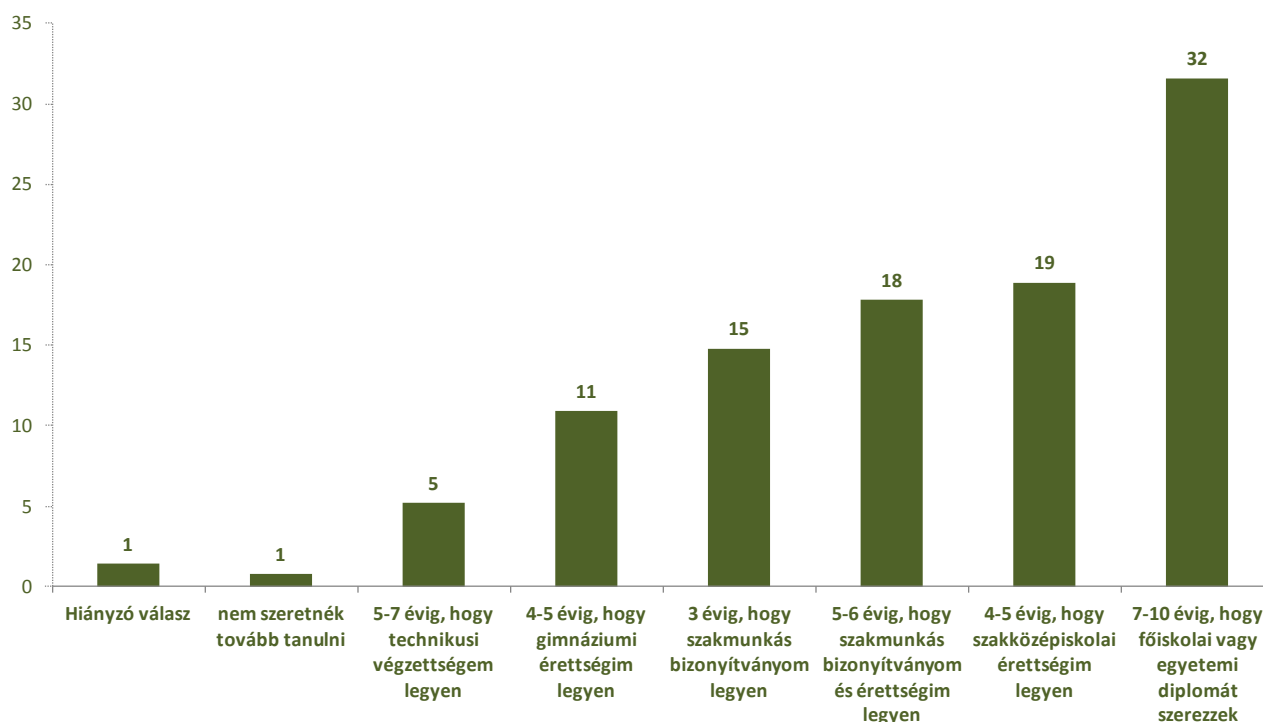
	Azt szeretnék, hogy szakmát tanuljak	Azt szeretnék, hogy szakmát tanuljak és érettségim is legyen	Azt tanácsolják, hogy diplomás ember legyek	Rám bízzák a választást	Vegyünk részt pályaválasztási rendezvényeken	Azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzek, amivel szívesen foglalkoznék	Azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzek, amivel jól tudok majd keresni	Olyan szakmát keressek, amivel a közelben el tudok helyezkedni
Budapest	16	32	37	38	8	57	40	13
Baranya	25	45	21	38	10	59	42	20
Bács-Kiskun	25	43	22	32	11	48	34	17
Békés	34	40	22	35	19	58	41	20
Borsod-Abaúj-Zemplén	24	47	25	32	12	55	44	17
Csongrád	33	45	17	40	8	59	44	23
Fejér	28	41	22	38	13	52	36	19
Győr-Moson-Sopron	23	47	22	33	12	56	39	18
Hajdú-Bihar	16	27	16	24	14	36	38	16
Heves	28	41	20	36	8	36	28	13
Komárom-Esztergom	23	44	22	37	18	63	47	26
Nógrád	23	40	28	35	10	53	43	13
Pest	18	35	23	39	11	58	40	17
Somogy	24	38	22	36	10	54	41	23
Szabolcs-Szatmár-Bereg	23	35	21	41	3	23	29	6
Jász-Nagykun-Szolnok	30	40	18	39	11	57	43	19
Tolna	28	48	24	39	14	1	55	32
Vas	25	44	19	46	19	58	39	25
Veszprém	20	32	28	39	16	56	36	14
Zala	21	38	25	43	13	55	41	19

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

1.2. Továbbtanulási tervek

A kérdés kitért a tanulók saját továbbtanulási terveire is. A legtöbben (32%) azt választották, hogy hét-tíz évig szeretnének továbbtanulni, hogy főiskolai vagy egyetemi diplomát szerezhessenek. A négy-öt év tanulással megszerezhető szakközépiskolai érettségi volt körükben a második legnépszerűbb cél (19%). 18%-uk szeretne öt-hat év alatt szakmunkás bizonyítványt és érettségit is szerezni. Kicsit kevesebben (15%) a három év alatt megszerezhető szakmunkás-bizonyítvány megszerzését tűzték ki célul. A tanulók nagyjából egytizede (11%) gimnáziumi érettségit szeretne szerezni. A megkérdezettek csekély része (5%) szeretne öt-hét év alatt technikus végzettséghez jutni. Mindössze a tanulók 1%-a látja úgy, hogy nem szeretne tovább tanulni az általános iskola után (lásd az 1.2.1. ábrát).

1.2.1. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy mennyi ideig szeretnének továbbtanulni az általános iskola után (százalék), 2014

Forrás: GVI (n=9336)

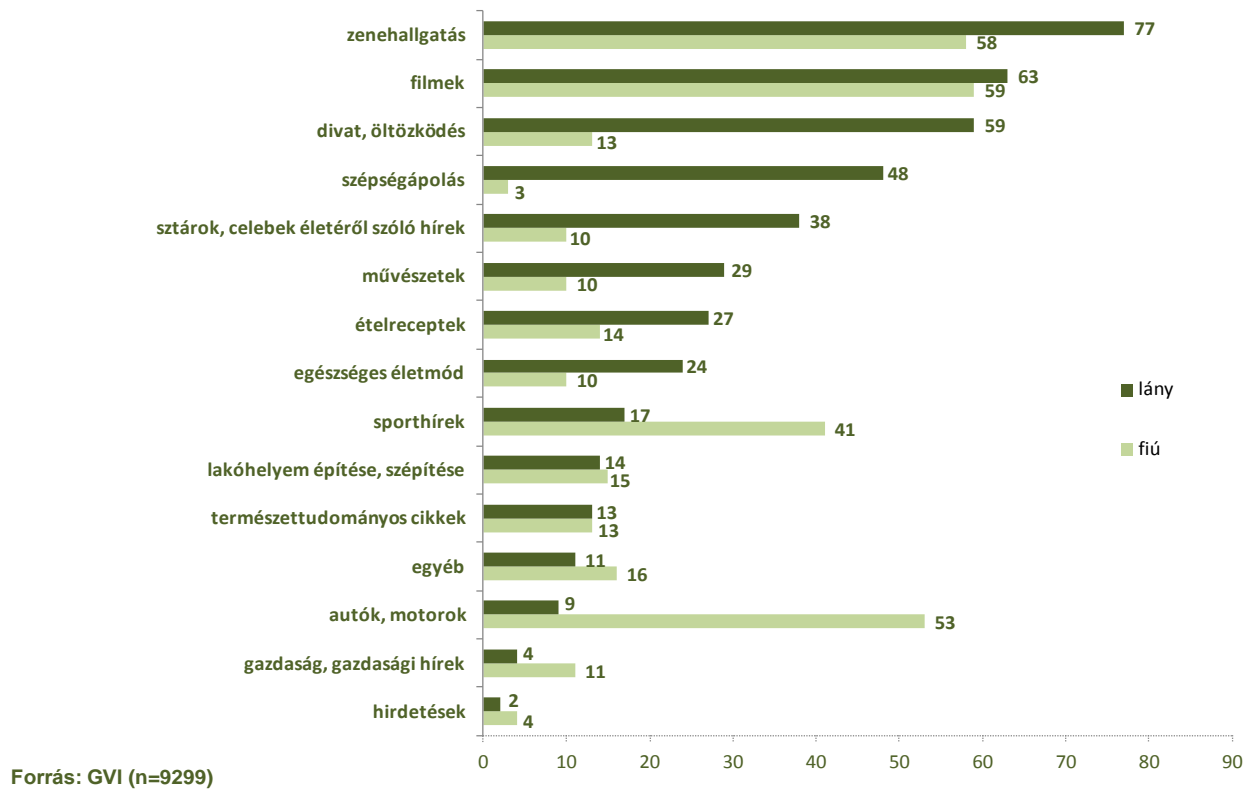
1.3. Érdeklődési kör, tehetség

Az alábbiakban a tanulók érdeklődési körét, szívesen végzett otthoni feladatait és az ezekkel kapcsolatos tapasztalatait vizsgáljuk meg, valamint azt, hogy miben érzik ügyesnek, tehetségesnek magukat, tehát motiváltságuk felől próbáljuk megközelíteni a munkával való kapcsolatukat.

A diákok érdeklődési körét vizsgáló kérdés esetében a legtöbben a zenehallgatást (67%) és a filmnézést (61%) említették meg. Ezeken kívül sokan válaszolták, hogy a divat és az öltözködés (36%) érdekli őket, valamint, hogy autókról, motorokról olvasnak szívesen (31%), illetve a sporthíreket követik (29%). A diákok mintegy negyedét érdekli a szépségápolás (25%) és a sztárokról, celebekről szóló hírek (24%). Nagyjából a tanulók egyötödét érdeklik az ételreceptek (20%), a művészetek (19%) és az egészséges életmód (17%). Ennél kevesebben vannak, akiket a lakóhelyük építése, szépítése (14%), a természettudományos cikkek (13%), a gazdaság, gazdasági hírek (8%), illetve különféle hirdetések (3%) érdekelnek.

Ha nemek szerint vizsgáljuk a diákok érdeklődési körét, azt tapasztaljuk, hogy a filmek, a lakóhely építésével, szépítésével foglalkozó cikkek, a természettudományos cikkek és különféle hirdetések iránt érdeklődők körében kiegyenlített a nemek aránya. A többi érdeklődési terület esetében viszont jelentős eltérések figyelhetőek meg. A lányok körében népszerűbb a zenehallgatás (lányok: 77%, fiúk: 58%), a divat és az öltözködés (lányok: 59%, fiúk: 13%), a szépségápolás (lányok: 48%, fiúk: 3%), a sztárok, celebek életéről szóló hírek (lányok: 38%, fiúk: 10%), a művészetek (lányok: 29%, fiúk: 10%), az ételreceptek (lányok: 27%, fiúk: 14%), illetve az egészséges életmód (lányok: 24%, fiúk: 10%). A fiúkat pedig a lányoknál nagyobb arányban érdeklik a sporthírek (fiúk: 41%, lányok: 17%), az autók, motorok (fiúk: 53%, lányok: 9%), valamint a gazdaság, gazdasági hírek (fiúk: 11%, lányok: 4%) (lásd az 1.3.1. ábrát).

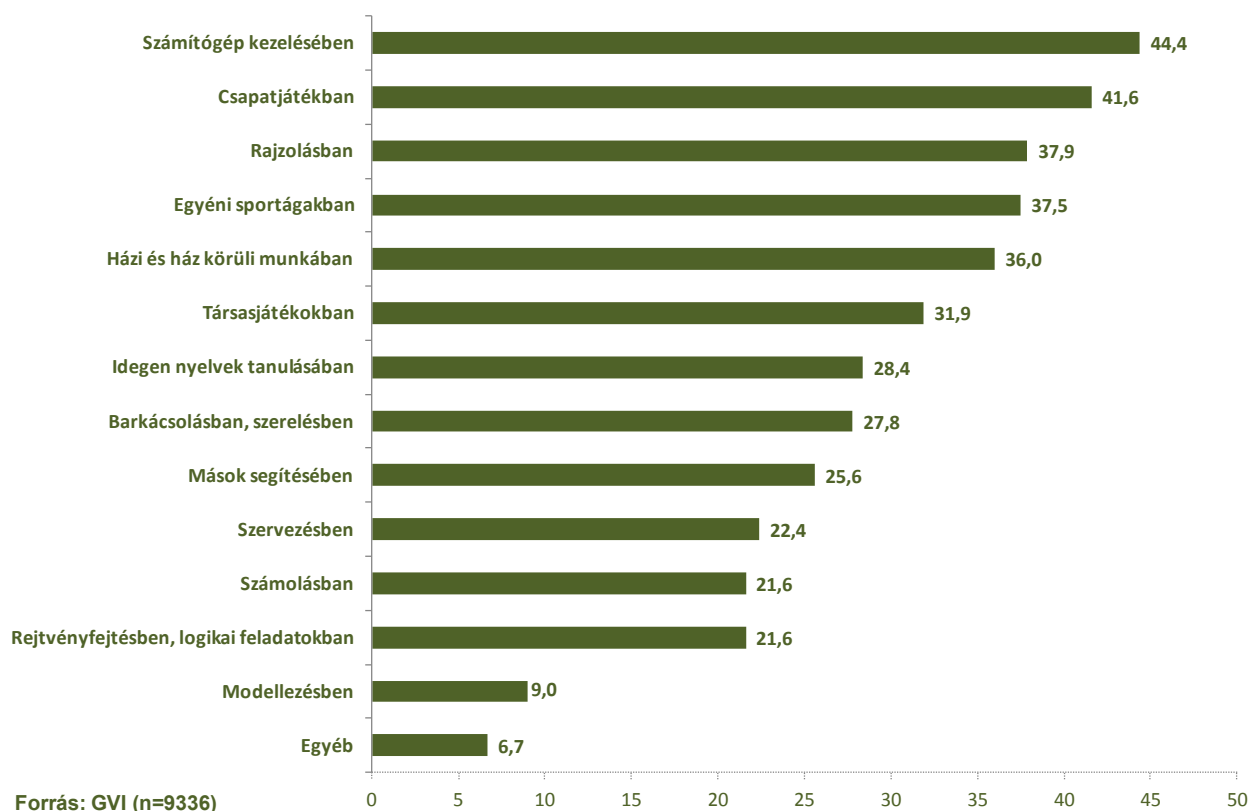
1.3.1. ábra: A tanulók megoszlása érdeklődési körük alapján nemek szerint (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A tanulókat arról is megkérdeztük, hogy miben érzik ügyesnek magukat, miben tehetségesek. A legtöbben a számítógép kezelésében (44%), a csapatjátékokban (42%) és a rajzolásban (38%) mondták magukat tehetségesnek. Az egyéni sportágakban 38%-uk, a házi és a ház körüli munkát 36%-uk, a társasjátékokat 32%-uk, az idegen nyelvek tanulását és a barkácsolást 28-28%-uk, mások segítségét 26%-uk, a szervezést 22%-uk, a számolást és a rejtvényfejtést 22-22%-uk, a modellezést pedig 9%-uk említette (lásd az 1.3.2. ábrát).

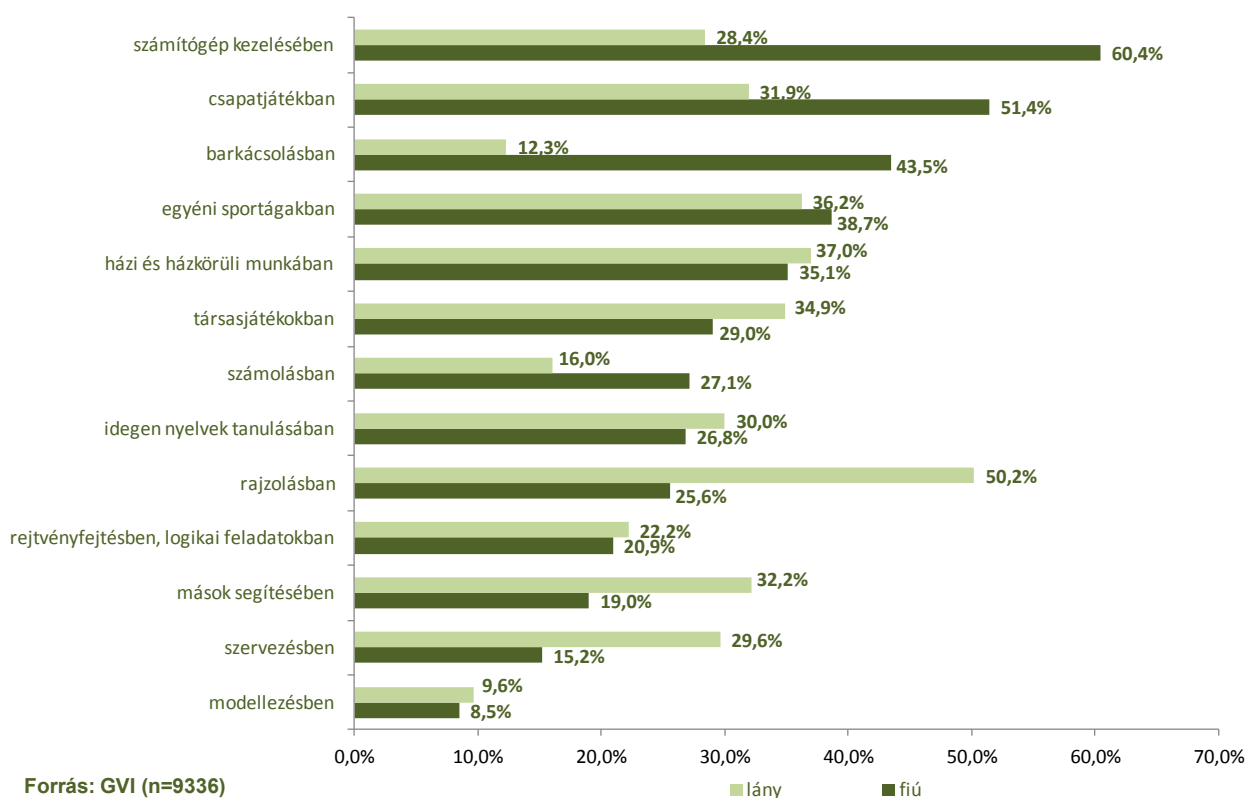
1.3.2. ábra: A tanulók készségei saját nézőpontjukból – „Miben vagy ügyes?” (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A nemek szerinti bontás (lásd az 1.3.3. ábrát) azt mutatja, hogy a fiúk a lányokhoz képest jóval nagyobb arányban érzik magukat ügyesnek a számítógép kezelésében, a barkácsolásban, a csapatjátékokban, valamint a számolásban. A lányok pedig általában mások segítségével, szervezésben, társasjátékokban, idegen nyelvek tanulásában és rajzolásban tartják magukat ügyesebbnek, mint a fiúk.

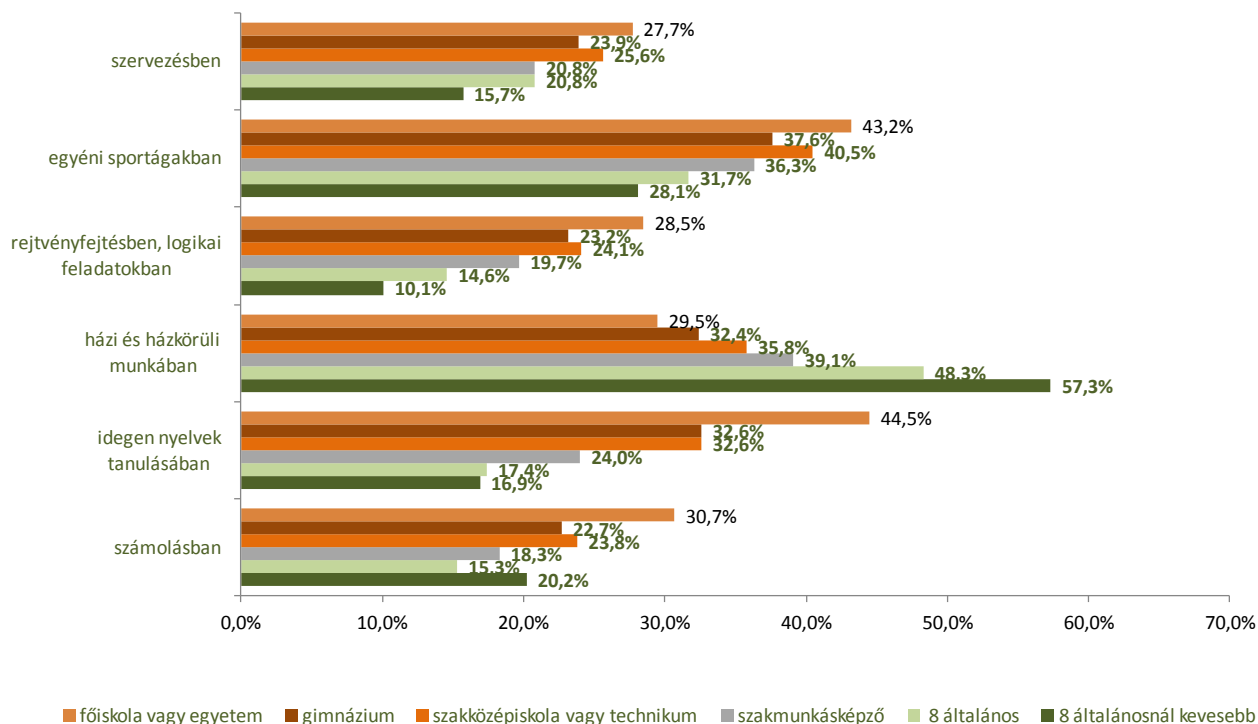
1.3.3. ábra: A különböző nemű tanulók megoszlása aszerint, hogy miben tartják magukat ügyesnek (az említések százalékos aránya), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Több készség esetében szembeötlő, hogy minél magasabb a szülő iskolai végzettsége, a gyermeke annál nagyobb valószínűséggel tartja magát ügyesnek az adott területen – ilyen a szervezés, a rejtvényfejtés, az egyéni sportágak, az idegen nyelvek tanulása és a számolás is. A házi és ház körüli munkák esetében fordított a helyzet: a legalacsonyabb iskolai végzettségűek gyermekei tartják nagy százalékban ügyesnek magukat ezekben (az 1.3.4. ábrán csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük).

1.3.4. ábra: A különböző iskolai végzettségű szülők gyermekeinek megoszlása aszerint, hogy miben tartják magukat ügyesnek (az említések százalékos aránya), 2014

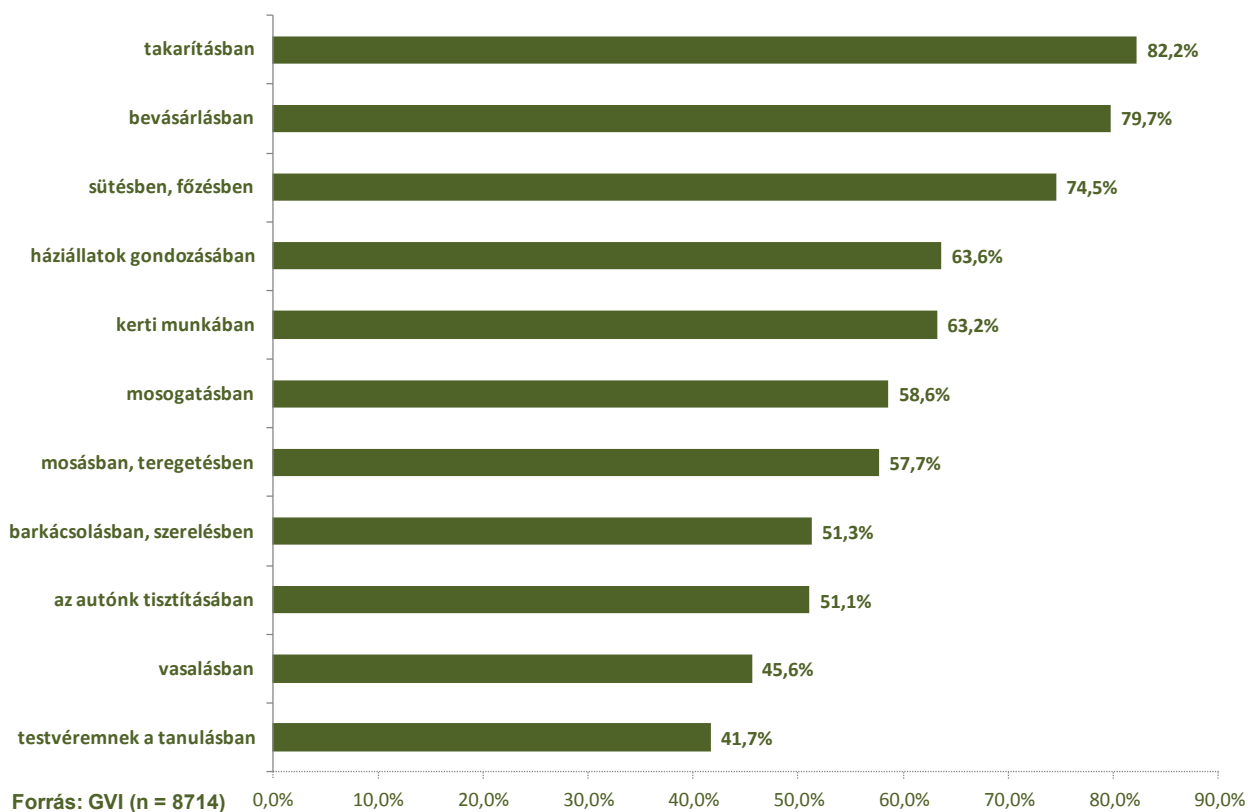
Forrás: GVI (n=9336)

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A diákoktól azt is megkérdeztük, hogy milyen feladatokat végeznek szívesen otthon, miben szoktak segíteni, vagy ha nem szoktak, mire fordítják inkább idejüket. A tanulók túlnyomó többsége (93%) szokott otthon segíteni, csupán 3%-uk mondta azt, hogy nem vesz részt a házimunkákban, illetve 3%-uk nem válaszolt a kérdésre.

Azok közül, akik szoktak otthon segíteni, a legtöbben a takarítást (82%), a bevásárlást (80%), valamint a sütés-főzést (75%) említették. Ezt a háziállatok gondozása (64%), a kert munkákban való részvétel (63%), a mosogatás (59%), valamint a mosás, teregetés (58%) követte. A barkácsolásban, szerelésben (51%) és az autó tisztításában (51%) a tanulók nagyjából fele szokott részt venni. A vasalásban 46%-uk segít, a testvérének pedig 42%-uk szokott segíteni a tanulásban (lásd az 1.3.5. ábrát).

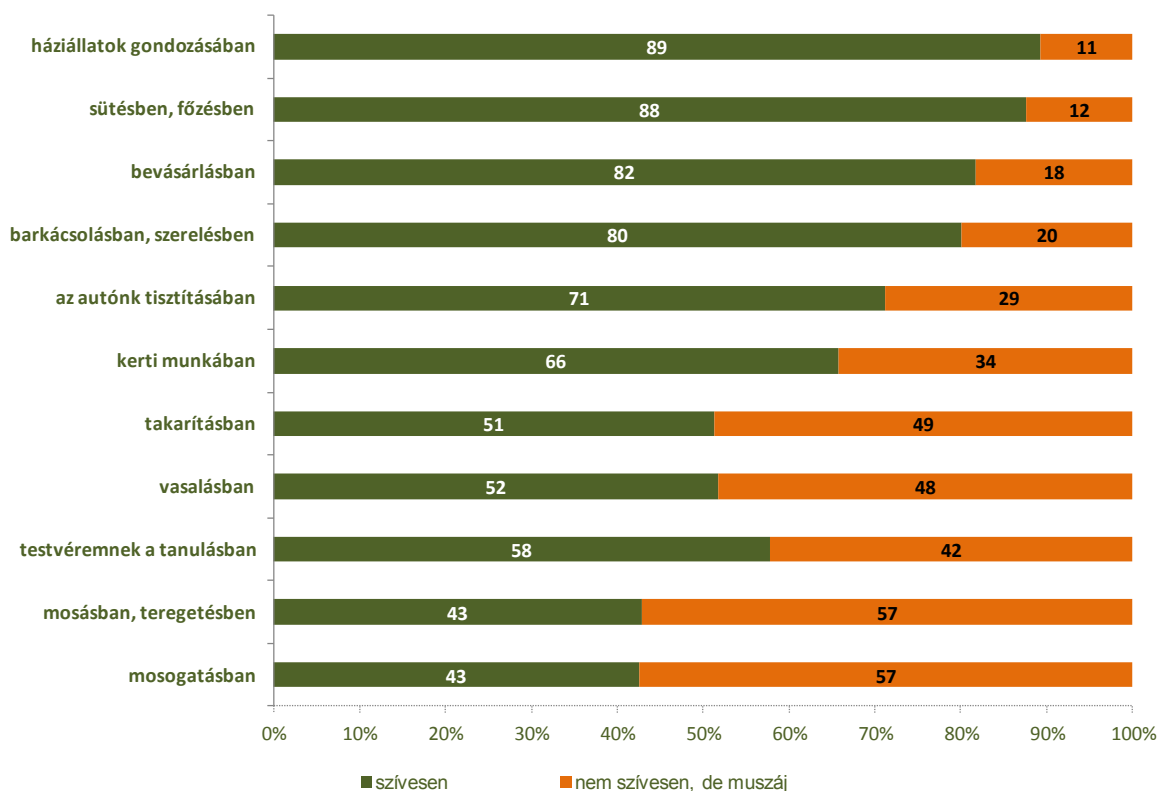
1.3.5. ábra: Tanulók megoszlása az otthon végzett segítő tevékenységeik szerint (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Az adatok azt mutatják, hogy azok többsége, akik szoktak otthon segíteni, a legszívesebben a háziállatok gondozásában (89%), sütésben, főzésben (88%), a bevásárlásban (82%) és a barkácsolásban (80%) vesznek részt. Népszerű még az autó tisztítása (71%), a kerti munka (66%) és a testvérnek tanulásban való segítségnyújtás (58%) is. A takarításban (51%) és a vasalásban (51%) a tanulók nagyjából fele vesz szívesen részt. A legkevésbé népszerű a mosás, teregetés és a mosogatás, ezeket csak a diákok 43%-a végzi el szívesen (lásd az 1.3.6. ábrát).

1.3.6. ábra: Tanulók megoszlása az otthon végzett segítő tevékenységeik szerint (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Az otthoni segítségnyújtás jelentős, nemek szerinti eltéréseket mutat. A legtöbb házimunkában a lányok szívesebben segítenek a fiúknál, ez alól kivétel az alábbi két munka:

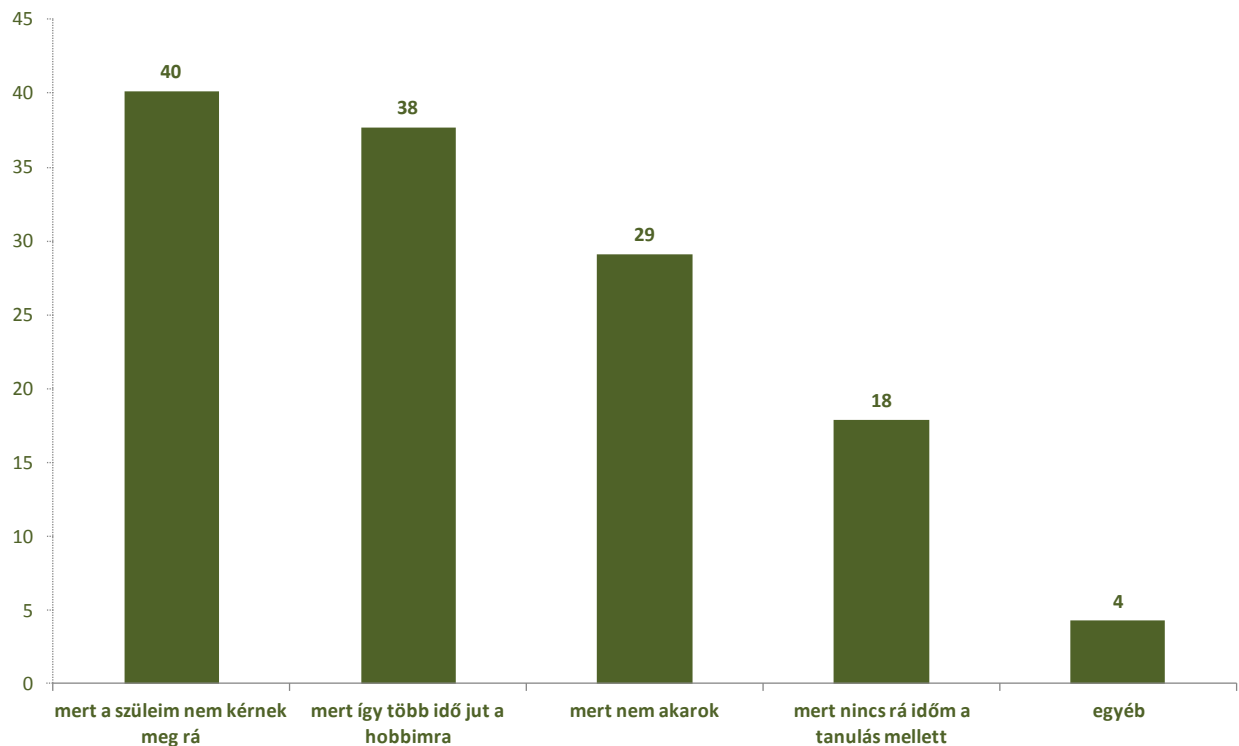
- barkácsolásban, szerelésben a fiúk 89%-a segít szívesen, a lányok körében ez csak 63%
- az autó tisztításában a fiúk közül 75%, a lányok körében 66% segít szívesen

A lányok szívesebben segítenek sütésben, főzésben (fiúk 77%, lányok 95%) és a háziállatok gondozásában (fiúk 87%, lányok 95%). Szintén a lányok az aktívabbak a bevásárlásban (fiúk 72%, lányok 90%), a testvérüknek a tanulásban nyújtott segítség esetében (fiúk 49%, lányok 65%), a vasalásban (fiúk 34%, lányok 64%), a takarításban (fiúk 41%, lányok 60%), a mosásban, teregetésben (fiúk 28%, lányok 52%) és a mosogatásban

(fiúk 32%, lányok 50%). A kerti munkák esetén kiegyenlítettek a nemi szerepek: ebben a fiúknak és a lányoknak is 66%-a szívesen segít.

Azoktól, akik semmiben nem szoktak otthon segíteni, megkérdeztük ennek okát is. Az 1.3.7. ábrán látható, hogy a legtöbben (40%) azért nem segítenek, mert a szüleik nem kérik meg őket. Továbbá több, mint egyharmaduk (38%) azért nem vesz részt az otthoni feladatokban, hogy több ideje maradjon a hobbijára. 29%-uk nem akar segíteni, 18%-uknak nem jut erre ideje a tanulás mellett, 4%-uk pedig egyéb okot írt.

1.3.7. ábra: Az otthon nem segítő tanulók indokai az otthoni munka elmaradására (százalék), 2014

Forrás: GVI (n = 302)

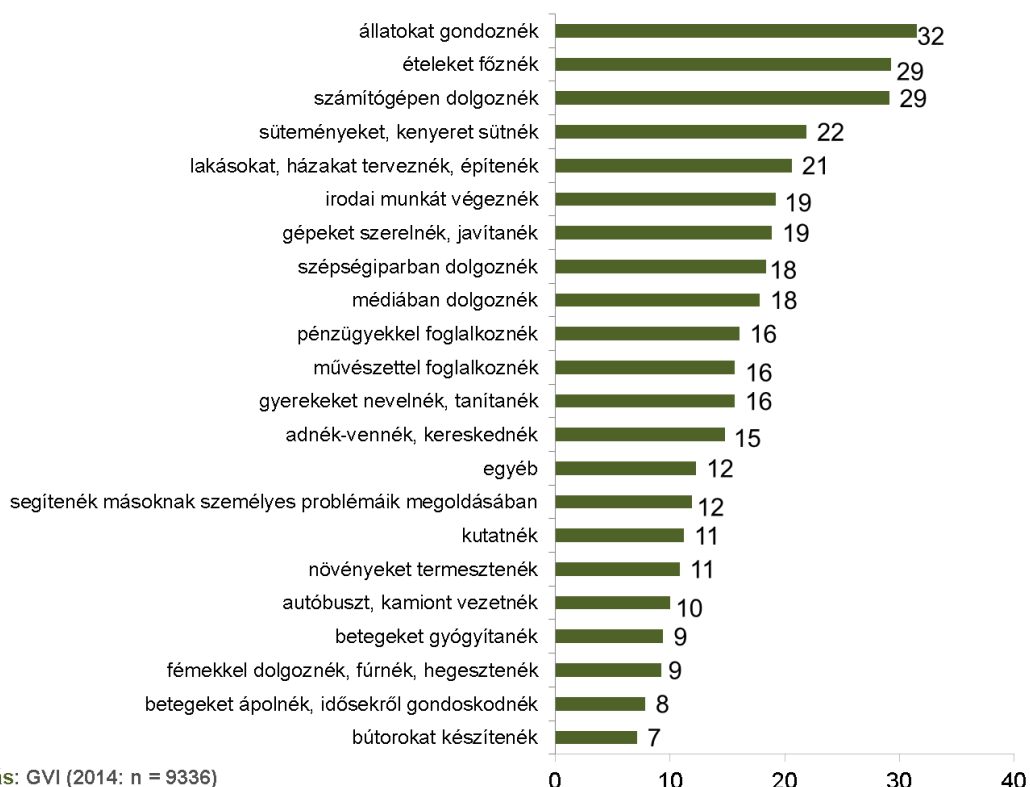
Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

1.4. Munkával kapcsolatos tervek

Az alábbiakban a tanulók munkával kapcsolatos elképzeléseit járjuk körül, melyek szoros összefüggésben állnak továbbtanulási terveikkel. A diákok több válaszlehetőséget is megjelölhettek.

Az adatok szerint (lásd az 1.4.1. ábrát) az állatgondozás a legnépszerűbb jövőbeli foglalkozás a diákok körében – 32%-uk jelölte meg ezt a válaszlehetőséget. A szakácsmesterség és a számítógépen végzett munka is igen népszerű (29-29%). A tanulók több, mint ötöde lenne szívesen pék vagy cukrász, esetleg építész (22, illetve 21%-uk). Csaknem 20%-uk végezne szívesen irodai munkát (19%), szerelne, javítana gépeket (18%), dolgozna a szépségiparban (18%), vagy a médiában. A legnépszerűbb szakmához viszonyítva körülbelül fele annyian mondták, hogy pénzügyekkel (16%), művészettel (16%), tanítással (16%) vagy kereskedelemmel (15%) foglalkoznának. A diákok 12%-a segítene másoknak személyes problémáik megoldásában, 11%-uk lenne kutató, 11%-uk természetesen növényeket és 10%-uk lenne gépjárművezető. A legkevésbé népszerű szakmák a következők: orvostudomány (9%), fémmegmunkálás (9%), ápolás (8%) és bútorkészítés (7%). A diákok 12%-a jelölt meg egyéb foglalkozást.

1.4.1. ábra: A tanulók megoszlása későbbi foglalkozásukkal kapcsolatos terveik szerint (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A munkával, hivatással kapcsolatos tervek jelentős nemek szerinti eltéréseket mutatnak (lásd az 1.4.1. táblázatot). A gépszerelés (a fiúk 36%-a jelölte meg ezt a lehetőséget, a lányoknak pedig 2%-a), a fémmegmunkálás (fiúk: 18%, lányok: 1%), a gépjárművezetés (fiúk: 19%, lányok: 1%) és a bútorasztalosság (fiúk: 11%, lányok: 3%) a leginkább fiúkat vonzó szakmák. Emellett a fiúkat jobban érdeklik a számítógépen végezhető munkák, mint a lányokat (fiúk: 44%, lányok: 14%). Továbbá kereskedőnek is több fiú menne, mint lány (fiúk: 20%, lányok: 10%) és építésznek is (fiúk: 22%, lányok: 19%). Pénzügyekkel is szívesebben foglalkoznának a fiúk, mint a lányok (fiúk: 18%, lányok: 14%).

Az adatok szerint a lányok körében jóval népszerűbb a szépségiparban végzett munka, mint a fiúk között (fiúk: 2%, lányok: 35%), a tanítás (fiúk: 5%, lányok: 27%) és a személyes problémák megoldásában nyújtott segítség (fiúk: 6%, lányok: 21%). Emellett szakácsnak is jóval több lány készül (fiúk: 22%, lányok: 37%) és a médiában is több lány

helyezkedne el (fiúk: 15%, lányok: 21%). Irodai munkát is inkább a lányok végeznének, mint a fiúk (fiúk: 15%, lányok: 24%). Művészettel foglalkozna a lányok 24%-a, míg a fiúk között csak 7% ez az arány. Péknek, vagy cukrásznak készül a lányok közül 32%, a fiúk közül pedig csak 12%. Ápolónak a fiúk 2%-a menne, a lányok közül pedig 15%, orvosnak pedig a fiúk 4%-a, míg a lányok közül 15%. Állatokat is inkább a lányok gondoznának (fiúk: 25%, lányok: 38%).

Nemek szerint kiegyenlített érdeklődés jellemzi a növénytermesztést (11% mindkét nem esetében), és a kutatómunkát (fiúk 12%, lányok 11%).

1.4.1. táblázat: A tanulók későbbi foglalkozásukkal kapcsolatos tervei nemek szerint, 2014

	Fiúk				Lányok			
	Említette		Nem említette		Említette		Nem említette	
	Eset- szám	Szá- zalék	Eset- szám	Szá- zalék	Eset- szám	Szá- zalék	Eset- szám	Szá- zalék
gépeket szerelnék, javítanék	1682	36,2	2964	63,8	75	1,6	4578	98,4
fémekkel dolgoznék, fűrnék, hegesztenék	834	18,0	3812	82,0	26	0,6	4627	99,4
számítógépen dolgoznék	2043	44,0	2603	56,0	666	14,3	3987	85,7
ételeket főznék	1018	21,9	3628	78,1	1702	36,6	2951	63,4
betegeket ápolnék, idősekről gondoskodnék	105	2,3	4541	97,7	622	13,4	4031	86,6
betegeket gyógyítanék	202	4,3	4444	95,7	673	14,5	3980	85,5
lakásokat, házakat terveznék, építenék	1042	22,4	3604	77,6	872	18,7	3781	81,3
bútorokat készítenék	509	11,0	4137	89,0	153	3,3	4500	96,7
autóbuszt, kamiont vezetnék	868	18,7	3778	81,3	64	1,4	4589	98,6
irodai munkát végeznék	694	14,9	3952	85,1	1096	23,6	3552	76,4
süteményeket, kenyeret sütnék	533	11,9	4093	88,1	1484	31,9	3169	68,1
gyerekeket nevelnék, tanítanék	220	4,7	4426	95,3	1238	26,6	3415	73,4
növényeket termesztenék	522	11,2	4124	88,8	488	10,5	4165	89,5
állatokat gondoznék	1157	24,9	3489	75,1	1777	38,2	2876	61,8
szépségiparban dolgoznék	70	1,5	4576	98,5	1638	35,2	3015	64,8
adnék-vennék, kereskednék	932	20,1	3714	79,9	446	9,6	4207	90,4
művészettel foglalkoznák	317	6,8	4329	93,2	1137	24,4	3516	75,16
pénzügyekkel foglalkoznák	832	17,9	3814	82,1	662	14,2	3991	85,8
segítenék másoknak személyes problémáik megoldásában	262	5,6	4384	94,4	843	18,1	3810	81,9
médiában dolgoznák	699	15,0	3947	85,0	959	20,6	3694	79,4
kutatnék	543	11,7	4103	88,3	501	10,8	4152	89,2

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Az apa legmagasabb iskolai végzettsége szerint is megvizsgáltuk, hogy milyen szakmák érdeklik a tanulókat. Elmondható, hogy általában a szellemi foglalkozásokhoz köthető tevékenységeket (számítógépen dolgoznék, lakásokat, házakat terveznék, irodai munkát végeznék, művészettel foglalkoznák, médiában dolgoznák, kutatnék), annál szívesebben végeznének a diákok, minél magasabb apjuk iskolai végzettsége. Kivétel a pénzügyekkel való foglalkozás, amit a 8 általános iskolai osztálynál kevesebbet végzett szülők gyerekei csaknem olyan magas arányban végeznének, mint a diplomás szülők gyerekei. Fordított kapcsolatot látunk a következőknél: fémekkel dolgoznák, hegesztenék, ételeket főznék, autóbust, kamiont vezetnék, süteményeket, kenyeret sütnék, szépségiparban dolgoznák – ezeket annál valószínűbb, hogy említette egy diák, minél alacsonyabb apja iskolai végzettsége. Több olyan foglalkozás is van, melyeket a szakközépiskolát végzett szülők gyerekei végeznének a legnagyobb arányban: gépszerelés, javítás, kereskedelem. Betegek ápolását leginkább a 8 általánost végzett szülők és a diplomás szülők gyerekei végeznék, legkevésbé pedig a gimnáziumot végzett szülők gyerekei. A betegek gyógyítását az adatok szerint a legalább érettségivel rendelkező szülők gyerekei különböztetik meg a betegápolástól, és az előbbit nagyobb arányban is szeretnék végezni, mint az utóbbit.

Tehát azt láthatjuk, hogy a tanulók általában leginkább olyan foglalkozásokat szeretnének űzni, amelyhez olyan szintű iskolai végzettség szükséges, amilyen apjuknak is van (lásd az 1.4.2. táblázatot). (A táblázatban nem szerepelnek a foglalkozások között a következők: gyerekeket nevelnék, tanítanék; növényeket termesztenék. Ezek a foglalkozások az apa iskolai végzettségétől függetlenül körülbelül egyforma mértékben voltak vonzóak a gyerekek számára.)

1.4.2. táblázat: A tanulók későbbi foglalkozásukkal kapcsolatos tervei gondviselőjük iskolai végzettsége szerint (az említések százalékos aránya, N=7015), 2014

	8 általános alatt	8 általános	szakmun- káképző	szakközép iskola	gimnázium	főiskola vagy egyetem
gépeket szerelnék, javítanék	18,0	20,6	21,0	21,0	17,8	13,1
fémekkel dolgoznék, fűrnék, hegesztenék	18,0	13,4	11,6	8,1	9,0	5,0
számítógépen dolgoznék	19,1	21,3	27,0	31,2	32,7	31,7
ételeket főznék	48,3	37,2	30,0	29,7	23,7	23,7
betegeket ápolnék, idősekről gondoskodnék	7,9	9,3	8,2	6,6	5,9	9,0
betegeket gyógyítanék	7,9	9,1	8,2	8,7	9,0	14,1
lakásokat, házakat terveznék, építenék	16,9	15,5	17,6	23,2	21,5	27,1
bútorokat készítenék	5,6	9,3	7,8	7,6	5,8	4,5
autóbuszt, kamiont vezetnék	20,2	13,6	11,6	10,6	9,0	5,0
irodai munkát végeznék	11,2	13,7	19,0	22,2	21,8	22,3
süteményeket, kenyeret sütnék	39,3	30,7	23,0	21,2	18,1	16,7
állatokat gondoznék	32,6	33,2	32,7	30,5	27,7	28,5
szépségiparban dolgoznék	32,6	22,8	19,8	18,2	17,4	16,6
adnék-vennék, kereskednék	18,0	14,0	12,8	17,3	17,6	14,9
művészettel foglalkoznák	9,0	10,7	14,7	17,2	17,3	19,0
pénzügyekkel foglalkoznák	18,0	12,0	13,0	19,8	17,7	21,1
segítenék másoknak személyes problémáik megoldásában	9,0	10,8	10,7	11,5	12,4	15,4
médiában dolgoznék	6,7	9,9	15,4	21,0	21,4	24,8
kutatnék	3,4	6,7	8,9	11,9	12,2	17,1

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A tanulók jövőbeli foglalkozásával kapcsolatos terveit összehasonlítottuk a magyarországi régiók között is (lásd az 1.4.3. táblázatot). Elmondható, hogy a regionális különbségek a legtöbb szakma esetében nem jelentősek, és több szakma esetében (betegeket ápolnék; betegeket gyógyítanék; bútorokat készítenék; irodai munkát

végeznék; gyerekeket nevelnék; tanítanék; adnék-vennék; kereskednék) az egyes régiókban élő gyerekek válaszaik statisztikai értelemben nem különböznek. A szellemi munkákat³ tekintve általában megfigyelhető, hogy Közép-Magyarországon és a Közép- illetve Nyugat-Dunántúlon a diákok inkább, Magyarország keleti részén (főként az Alföldön) pedig kevésbé választanák ezeket. A fizikai foglalkozások⁴ esetében általában azt látjuk, hogy a Közép-Magyarországon lakó gyerekek kevésbé szívesen végeznék ezeket. Az észak-alföldi régióban a legtöbb szakma esetében viszonylag alacsony arányt tapasztaltunk: ez úgy lehetséges, hogy ebben a régióban a választott szakmák átlagos száma 3,1, míg a többi régióban magasabb ez a szám (3,6 és 3,8 közé esik).

³ számítógépen dolgoznék; lakásokat, házakat terveznék, építenék; művészettel foglalkoznák; segítenék másoknak személyes problémáik megoldásában; pénzügyekkel foglalkoznák; médiában dolgoznák; kutatnék

⁴ gépek szerelése, javítása; fémek megmunkálása; gépjárművezetés

1.4.3. táblázat: A tanulók későbbi foglalkozásukkal kapcsolatos tervei régiók szerint (az említések százalékos aránya), N=7015, 2014

	Közép- Magyar- ország	Közép- Dunántú 1	Nyugat- Dunántú 1	Dél- Dunántú 1	Dél- Alföld	Észak- Alföld	Észak- Magyar- ország
gépeket szerelnék, javítanék fémekkel	16,3	21,7	20,0	19,2	21,2	18,6	18,0
dolgoznék, fűrnék, hegesztenék	6,2	9,9	7,8	12,9	12,5	8,8	10,0
számítógépen dolgoznék	29,3	33,2	31,7	31,3	27,5	25,4	28,0
ételeket főznék	30,6	28,4	28,2	27,7	28,7	26,9	33,8
lakásokat, házakat terveznék, építenék	23,2	22,0	24,2	19,6	16,3	19,0	19,0
autóbuszt, kamiont vezetnék	7,3	11,2	7,3	13,0	12,7	10,0	11,5
süteményeket, kenyeret sütnék	21,7	24,7	20,3	22,5	23,3	18,8	24,1
növényeket termesztenék	8,8	10,0	12,0	10,0	14,2	11,4	10,7
állatokat gondoznék	29,3	35,6	33,5	34,1	34,4	26,9	31,9
szépségiparban dolgoznék	17,8	20,0	18,5	17,6	16,8	17,1	21,8
művészettel foglalkoznák	18,0	16,4	16,6	14,5	14,2	12,6	16,5
pénzügyekkel foglalkoznák	18,4	16,0	15,9	18,0	13,3	15,2	14,4
segítenék másoknak	14,1	11,8	12,7	11,7	11,0	8,9	12,4
személyes problémáik megoldásában	14,1	11,8	12,7	11,7	11,0	8,9	12,4
médiában dolgoznák	22,9	18,1	19,1	19,4	13,5	12,8	17,5
kutatnék	13,5	12,5	13,2	12,9	10,2	5,7	11,7

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A kutatás kitért a diákok munkával, tartós munkavállalással kapcsolatos motivációira is. A legtöbben a pénzkeresést említették (75%), a második leggyakoribb cél pedig az önálló lakás, háztartás megszerzése volt (67%). A diákok 59%-át az motiválja,

hogyan ha munkája lenne, nem szorulna szülei anyagi támogatására, 53%-uk pedig a családalapítás miatt tartja fontosnak a tartós munkavállalást. 39%-ukat az motiválja, hogy tartós munka birtokában nem szorulnának segélyre, 2%-uk egyéb választ adott. 6%-uk nem foglalkozik még ezzel a kérdéssel (lásd az 1.4.2. ábrát).

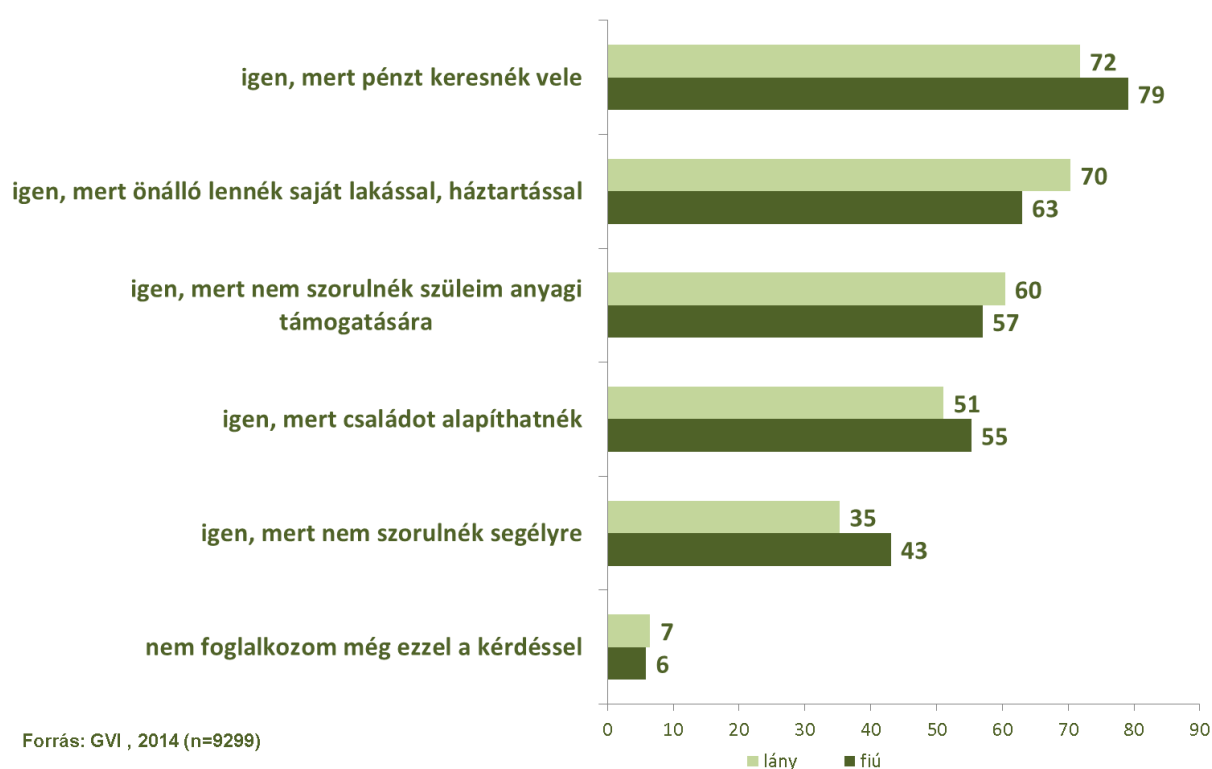
1.4.2. ábra: A diákok tartós munkavállalással megvalósítható tervei (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Ha a tartós munkavállalással megvalósítható terveket nemek szerinti bontásban vizsgáljuk, azt láthatjuk, hogy a fiúk kissé nagyobb arányban említették motivációként a pénzkeresést, a családalapítást, és a segély elkerülését, mint a lányok. A lányok közül többen vannak, akiket a szülőktől való függetlenedés, vagy a saját lakás motivál, illetve akik még nem foglalkoznak a tartós munkahely kérdésével (lásd az 1.4.3. ábrát).

1.4.3. ábra: A különböző nemű tanulók megoszlása aszerint, hogy mi motiválja őket arra, hogy tartós munkahelyük legyen (az említések százalékos aránya), 2014

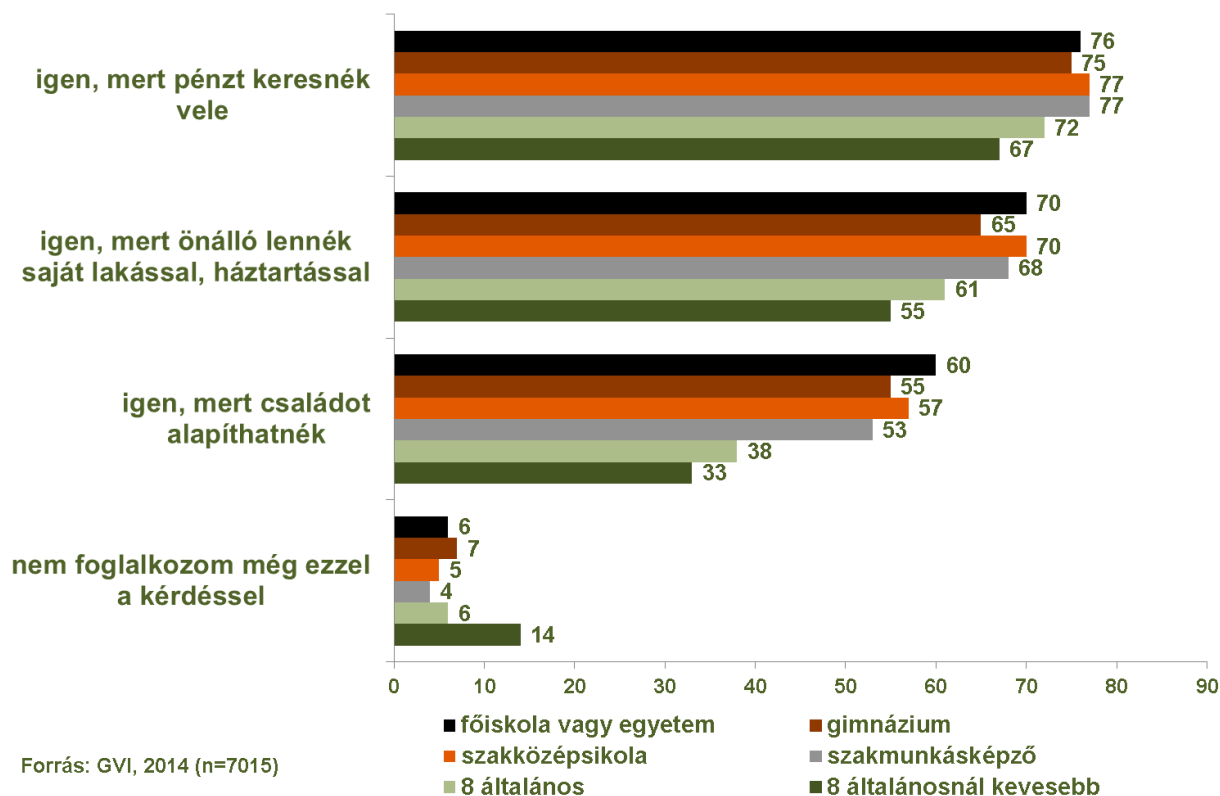

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A különböző iskolai végzettségű apák gyermekei motivációikban is különböznek. A legszembetűnőbben ez a családalapítás kérdésénél jelenik meg: a 8 általános iskolai osztálynál kevesebbet végzett apák gyermekeinek 33%-a szeretne azért tartós munkahelyet, hogy családot alapíthasson, míg a diplomás szülők gyerekeinél csaknem kétszeres (60%) ez az arány. Ugyanilyen jellegű az összefüggés a pénzkeresés illetve az önálló lakással való rendelkezés motivációja esetében. Emellett a legalább 8 általánost végzett apák gyerekei között 4-7% nem foglalkozik még a tartós munkahely kérdésével,

míg a 8 általánosnál kevesebbet végzett szülők gyerekeinél jóval magasabb, 14%-os ez az arány.

1.4.4. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy mi motiválja őket arra, hogy tartós munkahelyük legyen gondviselőjük iskolai végzettsége szerint (az említések százalékos aránya), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Azt is megvizsgáltuk, hogy a tanulók milyen foglalkozásokat jelölnek meg jellemzően együtt. Erre a faktoranalízis módszerét alkalmaztuk⁵. A faktoranalízis alkalmas arra, hogy az egyes válaszok mögött lévő mögöttes (látens) összefüggéseket, tényezőket feltárjuk. Például tegyük fel, hogy csak három foglalkozásra kérdezzük rá: az orvosra, az ápolóra, és a tudományos kutatóra. Ha azt látjuk, hogy azok a tanulók, akik szívesen lennének orvosok, általában szívesen lennének ápolók is, viszont az, hogy megjelölik-e a tudományos kutató választ, ettől független, akkor valószínűleg két faktort fogunk találni. Feltételezhetjük, hogy egy mögöttes motiváció (itt a betegekkel való foglalkozás) áll az orvos és az ápoló foglalkozás választása mellett (első faktor), míg egy másik motiváció a

⁵ A módszer rövid leírását lásd: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Faktoranal%C3%ADzis>

tudományos kutatóvá válás mögött (második faktor). Ha viszont a diákok jellemzően megjelölnék mindhárom foglalkozást, akkor a faktoranalízis csak egy mögöttes faktor jelenlétét mutatná ki. Ebben az esetben a mögöttes motiváció lehet pl. a továbbtanulás általános igénye.

A faktoranalízis eredményeit az 1.4.4. táblázat mutatja: látható, hogy hat darab mögöttes faktort találtunk. A táblázatban található számok az egyes válaszokhoz tartozó faktorsúlyok – egy változóhoz tartozó faktorsúly 0 és 1 között mozoghat, és minél nagyobb, a változó annál inkább kapcsolódik az adott faktorhoz.⁶ Tekintsük például a negyedik, „fehérgalléros munkák”-nak elnevezett faktort. Látjuk, hogy négy változó (számítógépen dolgoznék; irodai munkát végeznék; adnék-vennék, kereskednék; pénzügyekkel foglalkoznák) mellett szerepel valamilyen érték ennek a faktornak az oszlopában. Ezt úgy interpretálhatjuk, hogy ezt a négy foglalkozást viszonylag gyakran választják együtt a gyerekek. Itt az összekötő kapocs a különböző foglalkozások között, hogy mindegyik valamilyen szellemi foglalkozás – innen származik a faktor neve. Azt, hogy a „pénzügyekkel foglalkoznák” válasznak 0,61 a faktorsúlya, míg a „számítógépen dolgoznék” válasznak kevesebb, 0,27, úgy értelmezhető, hogy aki a „pénzügyekkel foglalkoznák” választ jelölte, azt nagyobb valószínűséggel mozgatta a szellemi foglalkozás motivációja, mint azokat, akik a „számítógépen dolgoznék” választ jelölte.

A mögöttes faktorok alapján tehát hat foglalkozáscsoportot különböztettünk meg. Az első csoportba a szakmunkás foglalkozások tartoznak: gépeket szerelnék, javítanék; fémekkel dolgoznék, fúrnék, hegesztenék; bútorokat készítenék; autót-kamiont vezetnék. A következő csoportba, melyet gasztronómiai munkáknak nevezünk, a pék és a cukrász szakmák tartoznak. A harmadik csoportba a betegápolási munkák tartoznak: az ápoló és az orvos. A negyedik csoportba a fellebb említett fehérgalléros munkák kerültek. Az ötödik csoportba a mezőgazdasághoz köthető foglalkozások tartoznak: állatgondozás és növénytermesztés. A faktoranalízis az utolsó csoportba sorolta a következő munkákat: szépségiparban dolgoznék, művészettel foglalkoznák, segítenék mások személyes

⁶ Megegyezés szerint, ha egy változónak 0,25-nél kisebb a faktorsúlya, akkor azt nem tekintjük az adott faktor alkotóelemének, ezért a 0,25-nél kisebb értékeket nem szerepeltetjük a táblázatban.

problémáinak megoldásában, médiában dolgoznék. Bár ezen foglalkozások között a kapcsolat nem olyan egyértelmű, mint az eddigiekben, mind a négy foglalkozásban fontos elem lehet a kreativitás, így ezeket kreatív foglalkozásoknak fogjuk nevezni.

Az, hogy sikerült hat jól elkülönülő faktort találni, jól mutatja, hogy a tanulók nem találomra jelölgettek olyan foglalkozásokat, amelyek valamiért tetszenek nekik. Valamilyen tág elképzelésük már van jövőbeli szakmájukról, és jellemzően ehhez az elképzeléshez illeszkedő, valamilyen szempontból hasonló 2-4 szakmát jelölték meg. Kivételt képez ez alól a pedagógus, az építész, illetve a kutató szakma – ez a három szakma nem tartozik egyértelműen egyik csoporthoz sem, tehát a diákok a többi választásuktól függetlenül vonzódnak vagy nem vonzódnak ezekhez a szakmákhoz.

1.4.4. táblázat: A tanulók későbbi foglalkozásukkal kapcsolatos terveinek csoportosítása (a faktorelemzés eredményei), 2014

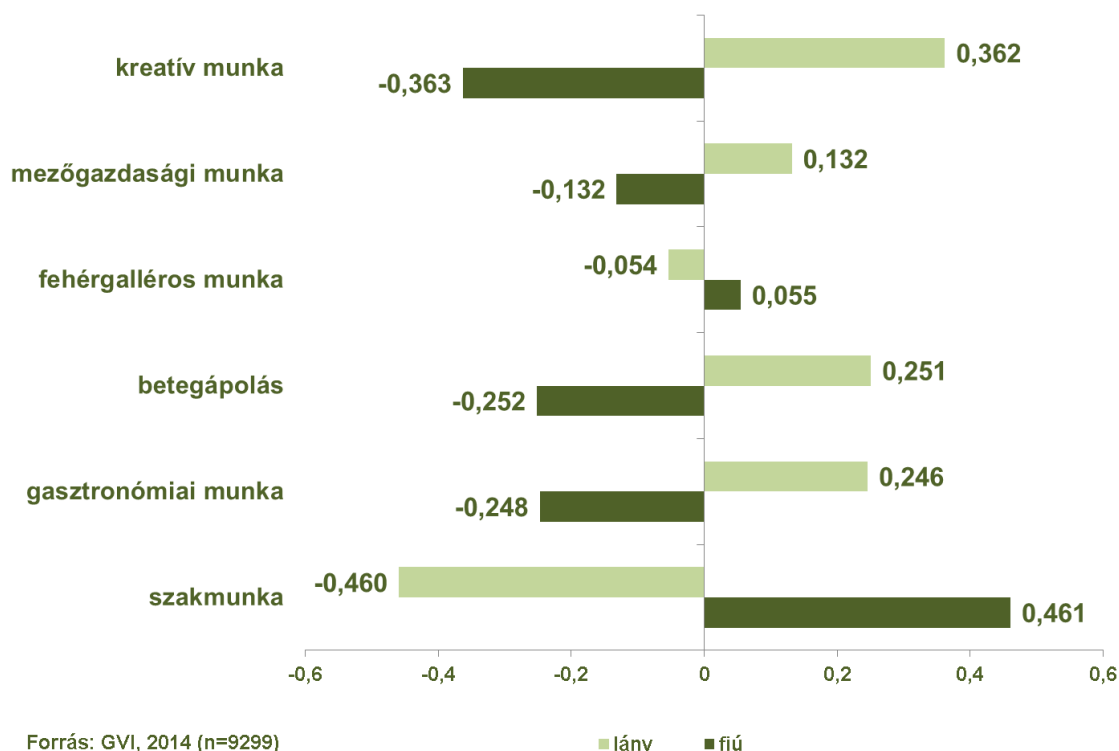
	szak- munka	gasztro- nómiai munka	beteg- ápolás	fehér- galléros munka	mező- gazdasági munka	kreatív munka
gépeket szerelnék, javítanék	0,71					
fémekkel dolgoznék, fűrnék, hegesztenék	0,55					
bútorokat készítenék	0,37					
autóbuszt, kamiont vezetnék	0,43					
ételeket főznék		0,72				
süteményeket, kenyeret sütnék		0,76				
betegeket ápolnék, idősekről gondoskodnék			0,67			
betegeket gyógyítanék			0,67			
számítógépen dolgoznék				0,27		
irodai munkát végeznék				0,48		
adnék-vennék, kereskednék				0,29		
pénzügyekkel foglalkoznák				0,61		
növényeket termesztenék					0,57	
állatokat gondoznák					0,46	
szépségiparban dolgoznék						0,34
művészettel foglalkoznák						0,44
segítenék mások személyes problémáinak megoldásában						0,29
mediában dolgoznék						0,40

Megjegyzés: A faktorok által magyarázott varianciarányad: 30,2%

A faktoranalízis előnye, hogy minden diákhoz hozzárendelhetünk ún. faktorszámértékeket. Minden foglalkozáscsoportba tartozik egy faktorszám, mely annál magasabb az egyes válaszadónál, minél inkább az adott csoportba tartozó foglalkozásokat jelölték meg. (A faktorszám átlagos értéke 0.) Például egy olyan diák, aki csak az ételek főzését és a sütemények sütését jelölte meg, a gasztronómiai munkáknál magas faktorszámot fog kapni, az összes többinél alacsonyabban. Egy olyan tanuló, aki az ételek főzését és a számítógépes munkát jelölte meg, a gasztronómiai munkáknál kissé alacsonyabb, a fehérgalléros munkáknál kissé magasabb faktorszámmal rendelkezik, mint az előbbi diák. A következőkben nemek, az apa iskolai végzettsége, az apa foglalkozása, megye és régió szerint vizsgáljuk meg, hogy hogyan alakulnak ezek az értékek, tehát a különböző csoportokban mennyire népszerűek az adott szakmacsoportok.

Jól mutatja az 1.4.5. ábra, hogy ahogy korábban is tapasztaltuk, a fiúk és a lányok között nagy a különbség szakmaválasztás szempontjából. A legszembevetőbb különbséget a szakmunkák csoportjában látjuk: ezeket jóval szívesebben választják a fiúk. Kisebb a különbség a fehérgalléros munkák esetén, de ezeket is a fiúk végeznék szívesebben. A lányok inkább választanak betegápolási, gasztronómiai vagy kreatív munkát, a legnagyobb nemek közti különbséget ezek közül a kreatív munka esetében tapasztaltuk.

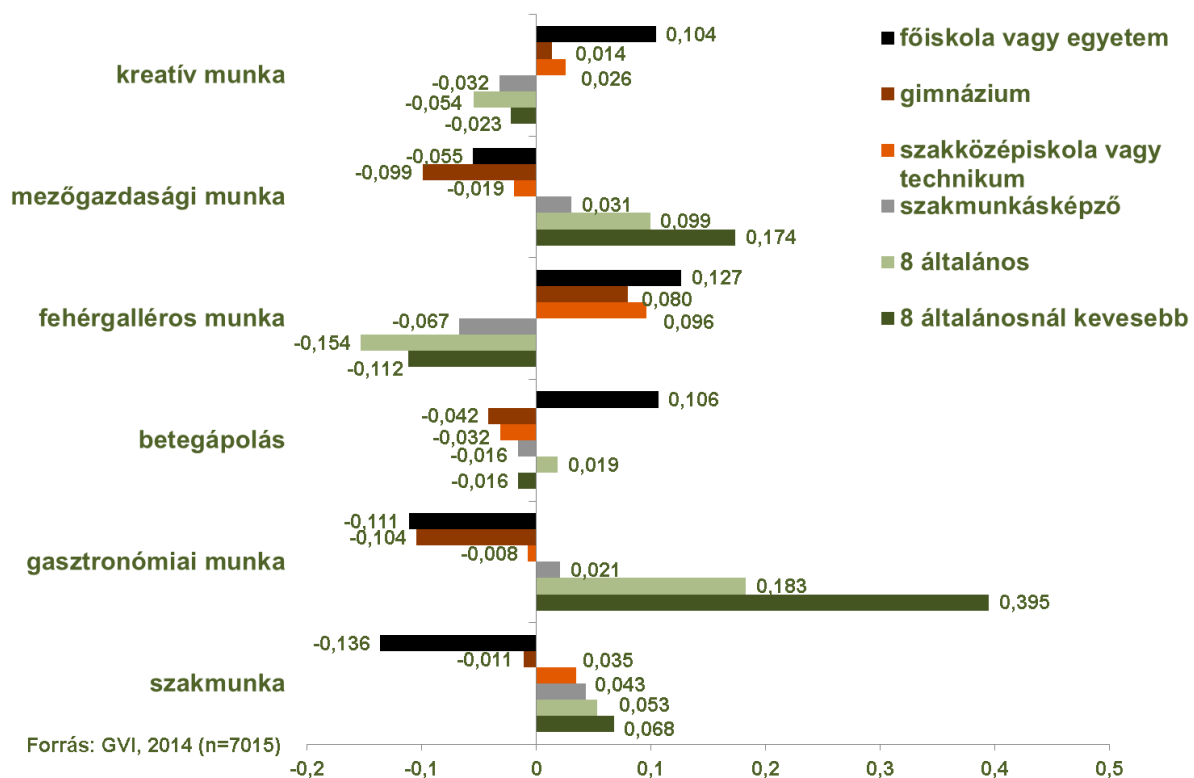
1.4.5. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége nemenként, 2014

A pályaválasztást az apa iskolai végzettsége is jól láthatóan befolyásolja (lásd az 1.4.6. ábrát). Minél magasabb egy tanuló apjának vagy gondviselőjének iskolai végzettsége, annál kevésbé valószínű, hogy szakmunkát választ, és a diplomás apák gyerekei rendkívül kevésbé szeretnék ilyen munkákat végezni. A gasztronómiai munkáknál fordított a tendencia: minél alacsonyabb az apa iskolai végzettsége, gyermeke annál inkább választ magának gasztronómiai munkát, és a legalacsonyabb iskolai végzettségű apák gyerekei között kiugróan népszerű ez a pálya. A betegápolási szakmák főként a főiskolát vagy egyetemet végzettek gyerekeinek imponálnak, és a 8 általános iskolai osztályt elvégzettek gyerekeinek érdeklődése is átlagon felüli ezen szakmacsoport iránt. A fehérgalléros munkák iránt intenzívebb az érdeklődés a legalább érettségivel rendelkező apák gyerekei között. Érdekes, hogy legkevésbé nem a legalacsonyabb iskolai végzettségű, hanem a 8 általánost végzett apák gyerekei terveznek fehérgalléros pályát. A legalacsonyabb iskolai végzettségű apák felől a gimnáziumot végzettek felé haladva folyamatosan csökken az érdeklődés a mezőgazdasági munkák iránt. A diplomás

apák gyermekei viszont valamivel jobban vonzódnak ezekhez a munkákhoz, mint a gimnáziumot végzettké. Kreatív munkákat leginkább a főiskolát vagy egyetemet végzettek, legkevésbé a 8 általánost végzettek gyerekei választanának. Átlagon felüli, de ahhoz közeli az érdeklődés a kreatív munkák irányában az érettségivel rendelkező szülők gyerekeinek körében, és kevéssé, de átlagon aluli a szakmunkásképzőt vagy maximum 8 általános végzett apák gyerekei között.

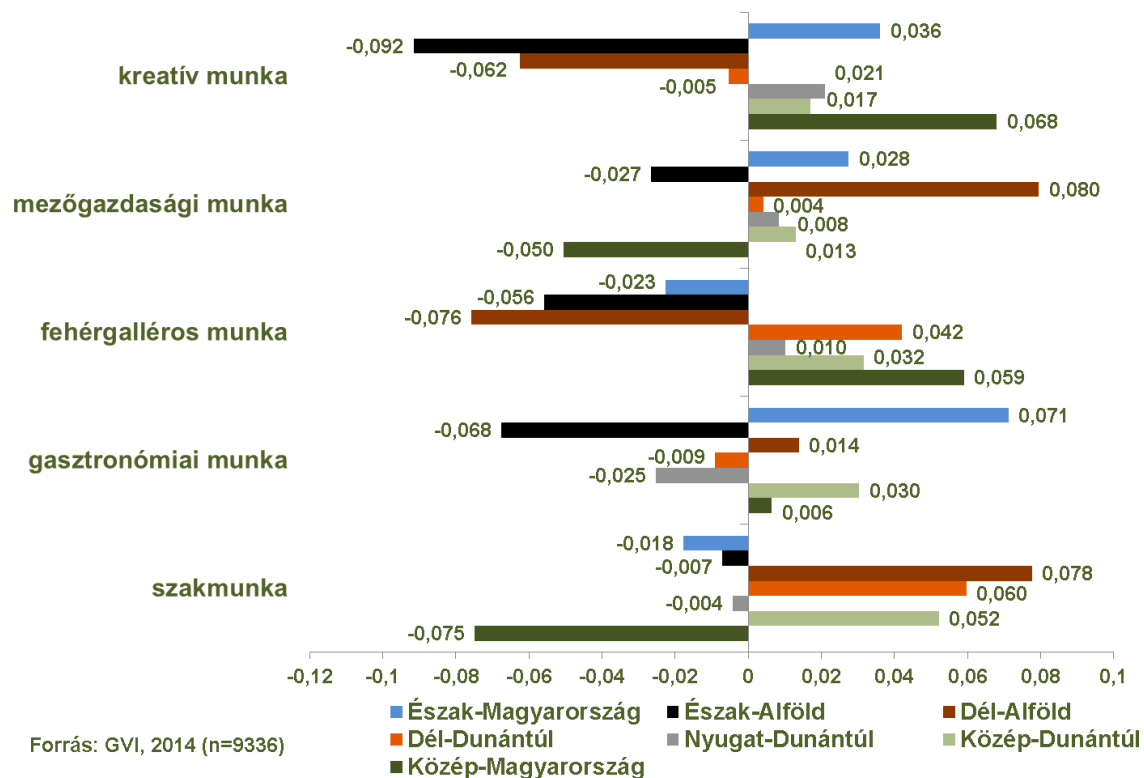
1.4.6. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége az apa iskolai végzettsége szerint, 2014

A regionális különbségek kisebbek, mint amelyeket a nemeknél vagy az apa iskolai végzettségénél tapasztaltunk (lásd az 1.4.7. ábrát). A betegápolási munkák tekintetében nincs szignifikáns különbség a régiók között. A szakmunkák a Dél-Alföldön, a Közép-Dunántúlon és a Dél-Dunántúlon népszerűbbek az átlagnál, Közép-Magyarországon pedig jóval népszerűtlenebbek. A gasztronómiai munkák iránt inkább érdeklődnek a gyerekek Észak-Magyarországon, a Dél-Alföldön, a Nyugat-Dunántúlon és Közép-Magyarországon. A fehérgalléros munkákat tekintve jól elkülönül Magyarország keleti és nyugati része: az Alföldön és Észak-Magyarországon kevésbé terveznek ilyen pályát, mint

a nyugati régiókban. A mezőgazdasági munkák iránt Közép-Magyarországon és az Észak-Alföldön érdeklődnek kevésbé a tanulók. Kreatív munkát leginkább Közép-Magyarországon, legkevésbé pedig az Észak-Alföldön terveznek a diákok.

1.4.7. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége régiónként, 2014

1.5. Pszichológiai jellemzők, társas kapcsolatok

A kutatás kitért a tanulók társas kapcsolataira, társas viselkedésére is, így információt kaptunk bizonyos társas készségek meglétéről, illetve hiányáról, például az együttműködés, az önállóság, a segítségnyújtás és a szabálykövetés tekintetében.

A diákok 59%-a jelezte, hogy szeret új dolgokat kipróbálni, ez volt körükben a legnépszerűbb válaszlehetőség. Körülbelül felük mondta, hogy egyedül szeret tanulni, munkát végezni (55%), hogy általában megfogadja szülei tanácsát (49%), illetve, hogy szeret saját ötletei alapján tervezni, dolgozni (49%). A gyerekek majdnem 40%-a állította, hogy a legtöbb kérdésről önálló véleménye van (39%), hogy igyekszik betartani a játékszabályokat (39%) és hogy szívesen van felnőttek között (36%). 31%-uk gyakran segít az időseknek és a kisebbeknek. 26%-uk szeret csoportban tanulni, dolgozni, és 18%-uk irányítani szeret a csoportos feladatoknál. A diákok ötöde szeret különóra, szakkörbe járni. 16%-uk inkább a barátaihoz fordul segítségért, mint a szüleihez (lásd az 1.5.1. ábrát). Ezek a tulajdonságok a hetedikesek korosztályában még kialakulóban vannak, néhány év múlva várhatóan a szabályokhoz és tekintélyhez való kritikus viszony és a hasonló korú közösségbe vetett magasabb bizalom váltja fel a szülői tanácsok és szabályok követését. A felmérésnek erre a részére tehát úgy érdemes gondolni, mint egy kiinduló állapotra.

1.5.1. ábra: Tanulók megoszlása aszerint, milyen tulajdonságokat tartanak jellemzőnek magukra (százalék), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A nemek szerinti elemzés azt mutatja, hogy a lányok és fiúk különböző arányban tartják jellemezőnek magukra az egyes tulajdonságokat. A lányok átlagosan több válaszlehetőséget jelöltek meg (4,6-ot), mint a fiúk (4,2), így lehetséges, hogy több olyan tulajdonság van, amit inkább a lányok tartanak jellemzőnek magukra. A lányok nagyobb része szeret saját ötletei alapján dolgozni, új dolgokat kipróbálni, különóra, szakkörbe járni, és segíteni az időseknek és a kisebbeknek. Többüknek van a legtöbb kérdésben önálló véleménye, illetve a fiúkénál nagyobb százalékuk fordul barátaihoz segítségért szülei helyett. A fiúk pedig inkább betartják a játékszabályokat, és szívesebben vannak felnőttekkel, mint a lányok (lásd az 1.5.2. ábrát – az ábrán csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük).

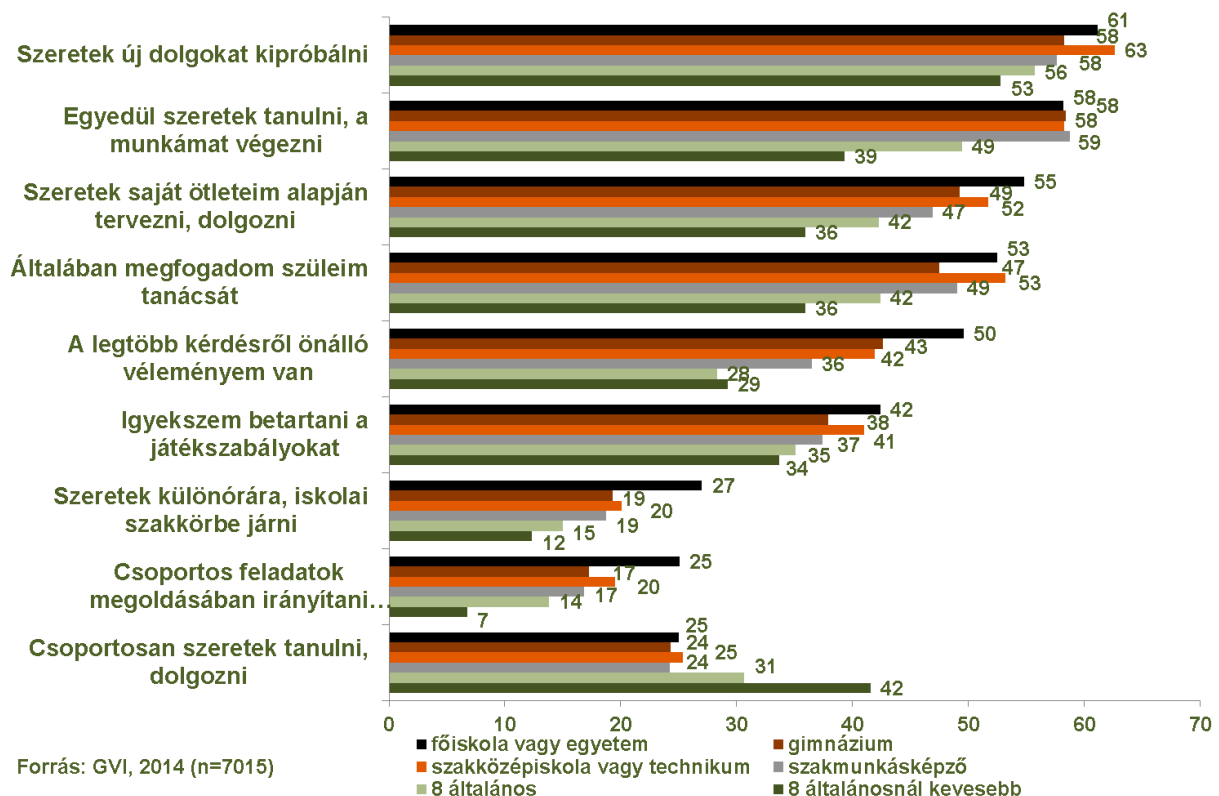
1.5.2. ábra: A különböző nemű tanulók megoszlása aszerint, hogy milyen tulajdonságokat tartanak jellemzőnek magukra nézve (az említések százalékos aránya), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Gyakorlatilag minden tulajdonság⁷ esetében érvényesül, hogy a magasabb iskolai végzettségű szülők gyermekei nagyobb arányban tartják jellemzőnek azt magukra. Az is jellemző, hogy minél magasabb a gondviselő iskolai végzettsége, annál több választ jelölt meg a diák (a 8 általánosnál kevesebbet végzett szülők gyerekei átlagosan 3,8-at, míg a diplomások gyerekei 4,8-at). Az egyetlen tulajdonság, amit inkább az alacsony iskolai végzettségű szülők gyermekei említettek, az az, hogy szeretnek csoportosan tanulni és dolgozni. Megfigyelhető, hogy a diplomás és a szakközépiskolát végzett szülők gyermekei viszonylag sok jellemzőt hasonló arányban tartanak magukra jellemzőnek, míg a gimnáziumot végzett szülők gyerekeinek válaszai inkább a szakmunkásképzőt végzettekéhez hasonlítanak. (Lásd az 1.5.3. ábrát – az ábrán csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük).

1.5.3. ábra: A különböző iskolai végzettségű szülők gyerekeinek megoszlása aszerint, hogy mit tartanak jellemzőnek magukra (az említések százalékos aránya), 2014

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

⁷ Azon tulajdonságok, melyek esetében statisztikailag szignifikáns eltérést mutatnak az adatok

1.6. Kollégiumi elhelyezés

A kutatás során a tanulók kollégiumi elhelyezéséről alkotott véleményét is megvizsgáltuk. Az érvényes választ adó diákok 46%-a szívesen lakna kollégiumban, 54%-uk pedig nem szívesen tenne így.

Azoknak a diákoknak, akik szívesen lagnának kollégiumban, a fő érvük emellett az volt, hogy így együtt lehetnének barátaikkal – 64%-uk mondta ezt. 42%-uk nem szeretne mindennap utazni, 36%-uk pedig azért menne kollégiumba, hogy függetlenebb lehessen a szüleitől. Körülbelül ugyanennyien (35%) mennének azért kollégiumba, mert a társaik segítenének nekik a tanulásban. A tanulók 16%-a mondta, hogy elfogadná a kollégiumot, ha nincs más lehetőség. A válaszok megoszlását az 1.6.1. ábra mutatja.

1.6.1. ábra: A jövőben kollégiumban szívesen lakó tanulók megoszlása indokaik szerint (százalék)

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Azokat a diákokat, akik nem szívesen laknának kollégiumban, főként az riasztja vissza, hogy hiányoznának nekik a szüleik (55%). Majdnem ugyanennyien jelezték, hogy az otthoni barátaik hiányoznának nekik (53%). A tanulók 38%-a azért nem lakna kollégiumban, mert úgy érzi, hogy nem lenne szabad, 25%-uk pedig azért, mert úgy gondolja, a társai akadályoznák a tanulásban. Kevesen említettek egyéb okot, illetve azt, hogy a családjuknak nem lenne pénze kollégiumra (6-6%) (lásd az 1.6.2. ábrát).

1.6.2. ábra: A jövőben kollégiumban nem szívesen lakó tanulók megoszlása indokaik szerint (százalék)

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

1.7. A vállalatok ismertsége a diákok körében

A kérdezés részeként a tanulóknak össze kellett párosítaniuk a megyéjükben tevékenykedő vállalatok nevét az általa kínált termékekkel vagy szolgáltatásokkal. Mind a 23 kérdezést végző kamara 10-10 cég tevékenységére kérdezett rá. Itt megjegyezzük, hogy a vállalatok ismertségén kívül az is hat az eredményekre, hogy a vállalat nevében mennyire jól felismerhető a kínált termék neve (pl. Freudenberg Simmering Kft. – szimmering tömítések). Ebben az esetben a feltett kérdés által vizsgált jelenség nem egyértelmű: szövegértési készségek keverednek benne a tájékozottsággal.

1.7.1. táblázat: A Bács-Kiskun Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=514, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Bosal-Autoflex Kft.	járműipari alkatrészek	176	34,2
CabTec Kft.	kábelezési rendszerek	203	39,5
Freudenberg	szimmering tömítések	306	59,5
Hilti Szerszám Kft.	kéziszerszámok (vésők,	282	54,9
Knorr-Bremse	fékrendszerek	320	62,3
Lamans Color Bt.	gépjármű- és	205	39,9
MAG Hungary Kft.	autóipari szerszámgépek	103	20,0
Mercedes-Benz	gépjárművek	359	69,8
Phoenix Mecano	emelőberendezések	138	26,8
Szimikron Ipari Kft.	golyósorsó	129	25,1

A táblázatból látható, hogy a legtöbb Bács-Kiskun megyei diák a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. (70%), a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. (62%) és a Freudenberg Simmering Kft. (60%) esetében tudta helyesen párosítani a céget az általa kínált termékkel. A legkevesebben a MAG Hungary Kft. (20%), a Szimikron Ipari Kft. (25%) és a Phoenix Mecano Kecskemét Kft. (27%) termékeit tudták beazonosítani.

1.7.2. táblázat: A Baranya Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=352, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
HAUNI Hungária Gépgyártó Kft.	dohányipari gépek gyártása	115	32,7
INTERSPAR hipermarket	kereskedelem	246	69,9
Aranycipó	pékáru, sütemények	334	94,9
Peugeot Autósziget	gépjármű javítás, gépjármű kereskedelem	254	72,2
Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt.	porcelán termékek	317	90,1
Seres Kft.	kommunális gépjármű felépítmények és hidraulikus berendezések gyártása	77	21,9
Terex Cranes Hungary Kft.	hegesztett darualkatrészek gyártása	76	21,6
Matro Kft.	forgácsolással előállított járműipari alkatrészek gyártása	84	23,9
Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra Kft.	hangszergyártás	259	73,6
eFeF Kft.	húsipari termékek	142	40,3

Baranya megyében a legismertebb vállalat a gyerekek körében – valószínűleg főként árulkodó neve miatt – az Aranycipó: 95%-uk tudta, hogy pékárut, süteményeket kínálnak. Hasonlóan magas eredményt ért el a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt (90%). Kevesebben, de szintén sokan eltalálták a Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra Kft. (74%) tevékenységét. A három legkevésbé ismert vállalat Terex Cranes Hungary Kft (22%), a Seres Kft (22%) és a Matro Kft (24%).

1.7.3. táblázat: A Békés Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=356, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Felina Hungária Kft.	alsóruházat gyártása	163	45,8
Linamar Hungary Zrt. PPM Divízió	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	53	14,9
Csaba Metál Zrt.	könnyűfémöntés	93	26,1
TONDACH Magyarország Zrt.	égetett agyag építőanyag gyártása	176	49,4
Fiume Vendéglátóipari és Kereskedelmi Zrt.	szállodai szolgáltatás	189	53,1
Erkel Hotel Gyógy szálló Kft.	szállodai szolgáltatás	226	63,5
UNICON Ruházati és Szolgáltató Rt.	felsőruházat gyártása	169	47,5
Körös Volán Autóbusz közlekedési Zrt	szárazföldi személyszállítás	214	60,1
Marzek Kner Packaging Kft	papír-, kartontertermék gyártása	148	41,6
Élésker Kft.	bolti vegyes kiskereskedelem	188	52,8

Békés megyében az eddigieknél alacsonyabb arányban adtak helyes válaszokat a tanulók. Leginkább az Erkel Hotel Gyógy szálló (64%) és a Körös Volán Autóbusz közlekedési Zrt. (60%) által kínált szolgáltatásokat ismerték fel. A legkevésbé ismert vállalatok a Linamar Hungary Zrt. PPM Divízió (15%) és a Csaba Metál Zrt (26%).

1.7.4. táblázat: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=723, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Robert Bosch Power Tool Kft.	kisipari, háztartási, kertészeti kéziszerszámok gyártása	299	41,4
BorsodChem Zrt.	vegyipari alapanyaggyártás	368	50,9
Certa Zárgyártó, Présöntő és Szerszámkészítő Kft.	alumíniumöntvények előállítása, felületkezelés, öntőszerszámok, levágó szerszámok készítése	257	35,5
Ben Ross Cipőipari és Kereskedelmi Kft.	cipőfelsőrész készítés, cipők tervezése, - gyártása	431	59,6
Bakai Szerszámgép Szerviz Kft.	szerszámgépek javítása, berendezések komplex termelő üzemek szállítása, telepítése	298	41,2
Suzuki Kaiser Kft.	autójavítás, autómentés, szállítás, gépjármű értékesítés	449	62,1
Designer Team Mérnökiroda és Szolgáltató Kft.	acélszerkezetek gyártása, épületgépészeti tervezés	179	24,8
Megépszer Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	acélszerkezetek gyártása, forgácsolási megmunkálás, helyszíni szerelés, anyagkereskedelem	167	23,1
Ro-Pánt 95 Bt.	fa nyílászárók gyártása, fa ablak, ajtó készítése	206	28,5
Épszer Építő és Szerelőipari Zrt.	magasépítési generálkivitelezés, asztalos és lakatosipari termékgyártás, építőipari munkálatok végzése	134	18,5

Borsod-Abaúj Zemplén megyében a Suzuki Kaiser Kft-t (62%) és a Ben Ross Cipőipari és Kereskedelmi Kft-t ismerik legnagyobb arányban a diákok. A tanulók kevesebb, mint egynegyede tudta, hogy milyen terméket vagy szolgáltatást nyújt a Designer Team Mérnökiroda és Szolgáltató Kft (25%), a Megépszer Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (23%). illetve az Épszer Építő és Szerelőipari Zrt.

1.7.5. táblázat: A Budapesti KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=1173, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Lufthansa Technik	repülőgépszerelés	602	51,3
Siemens Zrt.	vegyestermékkörű nagykereskedelem	304	25,9
Trilak Festékgyártó	festék, bevonóanyag gyártása	937	79,9
Zwack Unicum Nyrt.	szesz- és szeszésitalgyártás	785	66,9
Budapesti Elektromos Művek Nyrt.	elektromos energia szolgáltatás	787	67,1
BKK- (Budapesti Közlekedési Zrt.)	személyszállítás	877	74,8
EGIS	gyógyszergyártás	273	23,3
Chinoi Zrt.	gyógyszer- és vegyészeti termékek gyártása	233	19,9
Porsche Buda	karosszéria javítás, szerviz	654	55,8
Baumgarten Autócentrum	karosszéria javítás, szerviz	696	59,3

Budapesten a diákok körülbelül háromnegyede ismeri a Trilak Festékgyártó (80%) és a BKK (Budapesti Közlekedési Zrt.) (75%) vállalatokat. A gyógyszergyártók ismertsége ennél jóval alacsonyabb: az EGIS-é 23%, a Chinoi Zrt-é 20%.⁸

⁸ Ehhez az is hozzájárulhatott, hogy a két cég tevékenysége hasonló, a diákok így könnyen felcserélték a válaszokat.

1.7.6. táblázat: A Csongrád Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=354, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
ALUKONSTRUKT Építőipari Szolgáltató ÉS Kereskedelmi Kft.	fém szerkezet gyártása	71	20,1
COOP Szeged Zrt.	kereskedelem	191	54,0
DOMI Épületgépészet Építőipari és Kereskedelmi Kft.	víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló-szerelés	73	20,6
Tornádó International Kft.	gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	62	17,5
Kökénydombi Csárda	vendéglátás	280	79,1
Páterház Panzió és Étterem	vendéglátás	287	81,1
Dancsó Erika szalon	fodrászat, szépségápolás	296	83,6
Gregus-Holz Asztalosipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	bútorgyártás	219	61,9
LARONE Gyártó - Kereskedelmi Kft.	szerszámgyártás	76	21,5
VÁLL-KER Vállalkozói és Kereskedelmi Kft	nem villamos háztartási készülék gyártása	39	11,0

A tanulók Csongrád megyében a vendéglátással és a szépségápolással foglalkozó cégeket ismerték fel a legnagyobb arányban: a Dancsó Erika szalont 84%-uk, a Páterház Panzió és Éttermet 81%-uk és a Kökénydombi Csárdát 79%-uk. Kevesebb, mint ötödük ismeri a Tornádó International Kft (18%) és a VALL-KER Vállalkozói és Kereskedelmi Kft (11%) termékeit.

1.7.7. táblázat: A Fejér Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=215, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Videoton	szerszámgyártás, gépi forgácsolás	60	27,9
Magyarmet, Bicske	finomöntöde, gépi forgácsolás	45	20,9
AIKSZ Asztalosipari Zrt.	bútorasztalos	149	69,3
HTM Kft.	szerszámgyártás, gépi forgácsolás	29	13,5
Visteon Kft.	fémipar	20	9,3
Spar Magyarország	kereskedelem	159	74,0
Damniczky cukrászat	élelmiszeripar - cukrászati termékek	166	77,2
Diófa vendéglő	vendéglátás	166	77,2
Suzuki Barta –	gépjárműipar, szerelés, javítás	159	74,0
Ivanics Kft.	gépjárműipar, szerelés, javítás	89	41,4

Fejér megyében a legismertebb cégek a diákok körében a Damniczky cukrászat (77%), a Diófa vendéglő (77%), a Spar Magyarország (74%) és a Suzuki Barta (74%). Nagyon kevesen találták el a Visteon Kft (9%) és a HTM Kft (14%) tevékenységét, ezeknek a cégeknek nem segíthetett az elnevezése sem.

1.7.8. táblázat: A Dunaújvárosi KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=200, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
ISD Dunaferr Zrt.	acélmű: kokszelőállítás,	100	50,0
Hankook Tire Magyarország	gumiabroncsgyártás	155	77,5
Hamburger Hungaria Kft.	hulladékpapírból	127	63,5
Ferrobeton Zrt.	betonelem gyár	131	65,5
Momert Zrt.	mérlegek, háztartási gépek,	58	29,0
Body Fashion (Magyarország)	fehérneműgyártás	134	67,0
Grabarics Kft.	épületek	64	32,0
Aikawa Hungária Elektronikai	elektronikai és autóiipari	84	42,0
Dunagép Zrt.	autó- és toronydaru	74	37,0
DVG Zrt.	önkormányzati	60	30,0

Dunaújvárosban a Hankook Tire Magyarország Kft. a legismertebb cég, a diákok 78%-a tudta, hogy gumiabroncsgyártással foglalkoznak. Nagy arányban ismerték még fel a Body Fashion (Magyarország) Kft.-t (67%), a Ferrobeton Zrt.-t (66%) és a Hamburger Hungaria Kft.-t (64%) is. A Momert Zrt. a legkevésbé ismert, de még így is a tanulók 29%-a eltalálta a tevékenységét.

1.7.9. táblázat: A Győr-Moson-Sopron Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=316, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
SMR Hungary Bt.	autó-visszapillantó tükör, műanyag feldolgozás	38	12,0
SOKORÓ Ipari és Kereskedelmi Kft	fémmegmunkálás (ezen belül is az autóiipari gyártóeszközök, hegesztett szerkezetek gyártása)	11	3,5
S.I.L.T. Bt.	épületburkolás és komplett kivitelezés	42	13,3
Verarbeiten Pausits Kft.	acélszerkezet- és gépgyártás, gépi (CNC) forgácsolás	17	5,4
METNA Kft.	gépipari és járműipari alkatrészek gyártása, fémmegmunkálás	7	2,2
Fliegl Abda Kft.	közúti- és mezőgazdasági pótkocsik, egyéb munkagépek, részegységek, valamint adapterek gyártása	37	11,7
Borsodi Műhely Kft.	egyedi alkatrészek, marás, esztergálás	26	8,2
Vill-Kor Hungaria Kft.	köztéri és ipari villamos hálózatok építése, felújítása, villanszerelés	83	26,3
Dovilit Projekt Kft	általános szerkezetépítési munkák	30	9,5
NEMAK Kft.	öntöde	36	11,4

Győr-Moson-Sopron megyében a diákok körében többen voltak, akik egyáltalán nem akartak, vagy nem tudtak válaszolni erre a kérdésre, mint amit az eddigiekben tapasztaltunk. Így nagyon alacsony azoknak az aránya, akik eltalálták egy-egy cég tevékenységét. Valószínűleg az bátortalanította el őket a válaszadástól, hogy a 10 cég közül egy sem volt, amelynek a neve alapján egyszerűen következtetni lehetett volna a tevékenységére. Emiatt viszont valószínű, hogy akik jó választ adtak, azok ténylegesen ismerik az adott céget. A legismertebb cég így a Vill-Kor Hungária Kft. (26%) és a S.I.L.T. Bt. lett (14%), a legkevésbé ismert pedig a METNA Kft (2%).

1.7.10. táblázat: A Soproni KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=89, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Roto Elzett Certa Kft.	Vasalatgyártás	67	75,3
IKEA – régi Swedwood	Faipar	63	70,8
Sáli Parketta	Burkolás, parketta árusítás	74	83,1
Walter Autószerviz	Autó kereskedés, szervizelés (autószerelő, fényező, karosszerialakatos munkák)	77	86,5
Tercia Hubertus Étterem	Vendéglátás	74	83,1
Parola Élelmiszer	Kiskereskedelem (élelmiszer- és vegyi áru eladó)	75	84,3
Autoliv	Biztonsági öv gyártás	73	82,0
Total Beauty Center	Szépségipar	77	86,5
Wabi Beauty Center	Szépségipar	77	86,5
Wella Szalon	Szépségipar	73	82,0

A soproni kamara által kérdezett iskolákban minden céget felismert a gyerekek legalább háromnegyede. A legtöbbet a Walter Autószervízt, a Total Beauty Centert és Wabi Beauty Centert ismerik (mindhárom vállalat esetében 87% a helyes válaszok aránya). 71%-uk ismeri az IKEA – régi Swedwood termékeit, ezzel ez a legkevésbé ismert vállalat.

1.7.11. táblázat: A Hajdú-Bihar Megyei Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=549, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
FAG Magyarország Kft	csapágygyártás	126	23,0
Hajdú Volán Zrt.	gépjármű technika és tömegközlekedés	348	62,5
HUNÉP Zrt.	építőipari szolgáltatások	104	18,9
NI Hungary Kft.	software és hardware gyártás	110	20,0
Hunguest Hotel Béke	szállodai és gyógyfürdői szolgáltatások	262	47,7
Debreceni Gyógyfürdő Kft.	humán-egészségügyi ellátás	360	65,6
TEVA Gyógyszergyár Zrt.	gyógyszergyártás	369	67,2
F.M.F. Kft.	fém és műanyagfeldolgozás	250	45,5
POSTAAUTÓ DUNA Zrt.	gépjármű technika	101	18,4
NAGÉV Kft.	tűzhorganyzás, járdarácsgyártás, fémtömegecikk gyártás	142	25,9

Hajdú-Bihar megyében a legismertebb vállalatok a TEVA Gyógyszergyár Zrt (67%), a Debreceni Gyógyfürdő Kft. (66%) és a Hajdú Volán Zrt. (63%). Legkevésbé az NI Hungary Kft. és a FAG Magyarország Kft. termékeit ismerik a diákok (rendre 20, illetve 23%-uk).

1.7.12. táblázat: A Heves Megyei Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=296, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Robert Bosch Elektronikai Kft.	elektronikai áramköri kártyák tervezése és gyártása	97	32,8
Bosch Rexroth Pneumatika Kft.	pneumatikus eszközök gyártása	107	36,1
Mátrai Erőmű Zrt.	villamosenergia termelés	163	55,1
ZF Hungária Kft.	sebességváltók gyártása	34	11,5
ZF Lenksysteme Hungária Kft.	kormányművek gyártása	24	8,1
Mátrametál Kft.	aerosolos palackok és alumínium tubusok gyártása	19	6,4
Sanatmetal Kft.	steril protézisek, orvosi implantátumok tervezése és gyártása	41	13,9
SBS Szerelő, Javító és Szolgáltató Kft.	fémszerkezetek gyártása	24	8,1
HESI Kft.	sütőipari termékek gyártása és fejlesztése	110	37,2
Berill R Kft.	egyedi bútorok gyártása és beépítése	45	15,2

Heves megyében viszonylag magas arányú válaszhiányt tapasztalunk, amely a korábbiakhoz hasonlóan köszönhető a kevésbé beszélő nevű cégeknek, illetve az olyan tevékenységi köröknek, amelyek valószínűleg távol állnak egy 13 éves diáktól (pl. pneumatikus eszközök gyártása). Legtöbbször a Mátrai Erőmű Zrt. tevékenységét jelölték

meg helyesen (55%). Kevesen találták el a Mátrametál Kft. tevékenységét (6%) – sokakat félrevezetett a neve, azt gondolták, fémszerkezetek gyártásával foglalkoznak.

1.7.13. táblázat: A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=427, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Borovi Zrt.	nyílászárógyártás	176	41,2
Claas Hungária Kft.	mezőgazdasági gépgyártás	226	52,9
Füred-Darugép Kft.	emelő- és anyagmozgató gépgyártás	282	66,0
Jászpasztik Kft.	műanyag-feldolgozás, szerszámkészítés	217	50,8
Kevefém Kft.	fém szerkezet-építmények kivitelezése	123	33,5
Kunferr Acélszerkezeti Kft.	acélszerkezet-gyártás	256	60,0
Nagykun-Hús Kft.	húsipari-termékfeldolgozás	351	82,2
Samsung Electronics	elektronikai készülékgyártás	340	79,6
Stadler Szolnok Kft.	vasúti jármű-gyártás	163	38,2
Unitrade M&M Kft.	fémalkatrész-előállítás	80	18,7

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a diákok kiemelkedően nagy arányban jelölték meg helyesen a Nagykun-Hús Kft. és a Samsung Electronics tevékenységét (rendre 82 és 80%-uk). Az Unitrade M&M Kft. termékeit mindössze 19%-uk ismeri.

1.7.14. táblázat: A Komárom-Esztergom Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=320, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
ASG Gépgyártó Kft-Tatabánya	alkatrészgyártás	163	50,9
Forest Papír Kft – Lábatlan	papírgyártás	293	91,6
Gedia Hungary Kft – Tata	karosszériaelem-gyártás	127	39,7
Güntner Tata Kft	hűtéstechnika	181	56,6
Magyar Suzuki Zrt - Esztergom	autógyártás	285	89,1
Vértes Volán Zrt-Tatabánya	személyszállítás	289	90,3
Vita-Sütő Kft – Kisbér	sütőipar	279	87,2
Neuzer Kerékpár Kft	kerékpárgyártás	289	90,3
Neszmélyi Hilltop Borhotel és Étterem, Hilltop Neszmély Zrt	vendéglátás, idegenforgalom	286	87,2
Gyermely Zrt	tésztagyártás	272	89,7

Komárom-Esztergom megyében a legtöbb vállalat tevékenységét a diákok több, mint 80%-a helyesen jelölte meg. Legismertebb a Forest Papír Kft (92%), a Vértes Volán Zrt. (90%) és a Neuzer Kerékpár Kft (90%). A legkevesebben a Gedia Hungary Kft. esetében adtak helyes választ, de még ez az arány is viszonylag magas (40%).

1.7.15. táblázat: A Nógrád Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=172, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Bátony Metall Kft	hókotró lapát gyártás	46	26,2
WAMSLER SE	tűzhely gyártás	56	32,6
Nógrádker Zrt.	kereskedelem	80	46,5
Szikra Kft.	hegesztés	60	34,9
Nógrád Volán Zrt.	karosszéria- és autójavítás	83	48,3
Axamo Kft.	ruházati termékek gyártása	50	29,1
Fahéj Kft.	asztalosipari termékek	65	37,8
Kiskulacs Kft.	vendéglátás	77	44,8
ÉMÁSZ Hálózati Kft.	villanyszerelés	142	82,6
Magyar Posta Zrt.	postai szolgáltatások	154	89,5

Nógrád megyében viszonylag nagy különbségek vannak az egyes vállalatok ismertsége között. A Magyar Posta Zrt-ről a diákok 90%-a tudja, hogy postai szolgáltatásokat végez, viszont a Bátony Metall Kft tevékenységével csak 26%-uk van tisztában.

1.7.16. táblázat: A Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=1047, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Szamos Marcipán Kft.	Édesség gyártása	912	87,1
Teva Gyógyszergyár Zrt.	Gyógyszerkészítmény gyártása	918	87,7
Coca-Cola HBC Magyarország Kft.	Üdítőital, ásványvíz gyártása	933	89,1
Deichmann Cipőkereskedelmi Kft.	Lábbeli-, bőraru-kiskereskedelem	915	87,4
TELEMAX GSM SZERVÍZ Kft.	Egyéb személyi-, háztartási cikk javítása	766	73,2
AUCHAN MAGYARORSZÁG Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	847	80,9
CHINOIN Zrt.	Gyógyszerkészítmény gyártása	723	69,1
Telenor Magyarország Zrt.	Vezeték nélküli távközlés	872	83,3
C & A Mode Kft.	Ruházat kiskereskedelem	817	78,0
Duna-Dráva Cement Kft.	Cementgyártás	882	84,2

Pest megyében a felismerendő cégek között sok országosan ismert, reklámokban is gyakran fellelhető cég (pl. Coca-Cola) szerepelt, ennek is köszönhető, hogy a diákok nagy százalékban jól jelölték meg az adott cég tevékenységét. A legismertebb vállalat a Coca-Cola HBC Magyarország Kft (89%), a legkevésbé ismert a Chionin Zrt. (73%).

1.7.17. táblázat: A Somogy Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=313, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
FLEXTRONICS INTERNATIONAL Kft.	Elektronikai termékek és műszaki alkatrészek gyártása	84	26,8
KAPOSVÁRI VILLAMOSSÁGI GYÁR Kft.	Villamos szerelési cikkek, készülékek és berendezések gyártása és forgalmazása	199	63,6
MARYLLA BŐRDÍSZMŰGYÁRTÓ ÉS KERESKEDELMI Kft.	Bördíszmű termékek (táskák, bőröndök, autó ülészetek) gyártása	293	93,6
SLENDY PÉKSÉG	Pékárúk, sütemények készítése és forgalmazása	281	89,8
VIDEOTON ELEKTRO-PLAST Kft.	Műanyag fröccsöntés, háztartási eszközök, készülékek gyártása	89	28,4
ZIEHL-ABEGG MOTOR- ÉS VENTILLÁTORGYÁRTÓ Kft.	Villanymotorok, ventilátorok gyártása	210	67,1
Kometa 99 ZRt.	Húsipari termékgyártás	266	85,0
Magyar Cukor ZRt.	Cukorgyártás	292	93,3
Karg Autó Kft.	gépjármű-kereskedelem és -javítás	269	85,9
Sió-Eckes Élelmiszergyártó és Kereskedelmi Kft.	gyümölcsfeldolgozás és gyümölcslégyártás	250	79,9

A Somogy megyei diákok között a Marylla Bördíszműgyártó és Kereskedelmi Kft. és a Magyar Cukor Zrt. a legismertebb (mindkét céget 94%-uk ismeret fel). Nagyon kevesen

párosították helyesen a Flextronics International Kft-t és a Videoton Electro-Plast Kft-t tevékenységükkel (27 illetve 28%).

1.7.18. táblázat: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=698, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
LEGO Manufacturing Kft.	játékgyártás	506	72,5
MICHELIN Hungária Abroncsgyártó KFT. –	gumiabroncsgyártás	236	33,8
Unilever Magyarország Kft. -	élelmiszereket, kozmetikumokat és tisztítószeret forgalmazó és gyártó	224	32,1
Josef Siebel Kft	lábbeli gyártás	26	3,7
Fémszerkezet Építő és Szerelő Kft.	épületépítés	133	19,1
MSK Hungary Kft	gépgyártás	106	15,2
Aktuál Bau Kft.	épületépítés	41	5,9
Carl Zeiss Vision Hungary Kft.	optikai eszközgyártás	70	10,0
Nyírzem Zrt.	élelmiszer kiskereskedelem	73	10,5
Hübner Kft	gumiabroncs-, gumitömlő- gyártás	22	3,2

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vállalatok között magasan a LEGO Manufacturing Kft a legismertebb (73%). Az Aktuál-Bau tevékenységével a diákok 6%-a, a Hübner Kft-jével mindössze 3%-uk van tisztában.

1.7.19. táblázat: A Tolna Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=229, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Jakó Fémárugyár Kft.	precíziós forgácsolás, fémmegmunkálás	188	82,1
Volkswagen Autószalon – P-Auto City Szekszárd	autók szerelése, javítása, fényezése, polírozása, vizsgáztatása, értékesítése	217	94,8
Ady Étterem	étkeztetés, rendezvényszervezés	164	71,6
Mézesmadzag Cukrászda és Kávézó	édesipari és sütőipari termékek gyártása	200	87,3
Esély Szakiskola- Mester Kft	a hátrányos helyzetű fiatalok szakképesítéshez juttatása (építőipari szakmákban leginkább)	181	79,0
Ermibau Kft	építőipari kivitelezés, tanulóképzés (kőműves, festő, burkoló, villanyszerelő)	150	65,5
Gyu - Fa – Gyugyi Tamás Faipari Kft.	faipari termékek gyártása, tanulóképzés (épület- és bútorasztalos szakmákban)	196	85,6
Hő –Cső 1998 Kft.	központi fűtés és gázhálózat szerelés	187	81,7
Szász Söröző Étterem, Kávéház és Panzió	teljes körű vendéglátás, étkeztetés, rendezvényszervezés, szállásolás, tanulóképzés	154	67,2
MVM Paksi Atomerőmű Zrt.	villamos energia szolgáltatás.	206	90,0

A Tolna megyei diákok nagy része jól párosította a vállalatokat tevékenységükkel, a legismertebb cég a Volkswagen Autószalon (95%) és az MVM Paksi Atomerőmű Zrt (90%). Még a legalacsonyabb eredményt elérő Ermibau Kft-t is a diákok 66%-a ismeri.

1.7.20. táblázat: A Vas Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=279, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
LuK Savaria Kft.	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása (kuplungszerkezet, kuplungtárcsa, kéttömegű lendítőkerek gyártása)	113	40,5
BPW-HUNGÁRIA Kft.	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása (vontatott jármű-futóművek és felfüggesztési rendszerek gyártása, agrár gépipari termékek gyártása)	65	23,3
EPCOS Elektronikai Kft.	elektronikai alkatrész gyártása	84	30,1
Opel Szentgotthárd Autóipari Kft.	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	87	31,2
SÁGA Foods Zrt.	baromfihús feldolgozása, tartósítása	193	69,2
Flextronics International Kft.	elektronikai gyártási szolgáltatás	50	17,9
Styl Ruhaiipari Rt.	felsőruházat gyártása	213	76,3
Falco Forgácslapgyártó Rt.	falemezgyártás	207	74,2
Danubius Szállodaüzemeltető és Szolgáltató Zrt.	szállodai szolgáltatás	191	68,5
Sárvári Gyógyfürdő Kft.	fizikai közérzetet javító szolgáltatás	182	65,2

Vas megyében a Styl Ruhaipari Rt. és a Falco Forgácsológépgyártó Rt. a legismertebb vállalatok – a tanulók 76, illetve 64%-a helyesen jelölte meg a tevékenységüket. A Flextronics International Kft-t és a BPW-HUNGARIA Kft-t viszonylag kevesen ismerik (18, illetve 23%).

1.7.21. táblázat: A Veszprém Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=323, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Unilever Magyarország Kft. Veszprémi Jégkrémgyára	édesipari termékgyártás	214	66,3
Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.	porcelántermék gyártás	271	83,9
Kékkúti Ásványvíz Zrt.	italgyártás	259	80,2
Euronics – Vöröskő Kft.	elektronikai termékek nagykereskedelme	220	68,1
Balaton Volán Zrt.	személyszállítás	265	82,0
Hotel Villa Medici Kft	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	265	82,0
Nitrogénművek Zrt., Pétfürdő	vegyianyag gyártás	238	73,7
Zirc Coop Kft.	élelmiszer kiskereskedelem	239	74,0
Pápai Hús 1913 Kft.	húsipari termékek gyártása	262	81,1
Kokó Cukrászda Bt.	cukrászati termékek gyártása	247	76,5

Veszprém megyében több olyan cég van, melyet a diákok körülbelül 80%-a ismer: a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt-t 84%-uk, a Balaton Volán Zrt-t és a Hotel Villa Medici Kft-t 82-82%-uk, a Pápai Hús 1913 Kft-t 81%-uk, a Kékkúti Ásványvíz Zrt-t 80%-uk. Nem sokkal kevesebben ismerik a legalacsonyabb eredményt elért Unilever Magyarország Kft. Veszprémi Jégkrémgyárát (66%).

1.7.22. táblázat: A Zala Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=249, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
Flextronics International Kft	Elektronikai gyártási szolgáltatás	213	85,5
Kolping Családi Hotel és Vagyonkezelő Kft	Szállodai szolgáltatás	193	77,5
Magnetic Áruházak Kereskedelmi Kft.	Élelmiszer, ital, vegyes nagykereskedés	193	77,5
Pölöskei Szörp Kft	Gyümölcs-, zöldséglé, (szörp) gyártása	214	85,9
Rotary Fúrási Zrt.	Kőolaj-, földgáz-kitermelési szolgáltatás	199	79,9
ZÁÉV Építőipari Zrt	Lakó- és nem lakó épület építése	208	83,5
Zala Volán Közlekedési Zrt	Személyszállítás	219	88,0
Zalaco Zrt	Kenyér, friss pékáru gyártása	202	81,1
Zalakarosi Gránit Gyógyfürdő Zrt	Fizikai közérzetet javító szolgáltatás	171	69,1
Zalakerámia Zrt	Kerámiacsempe, -lap gyártása	206	82,7

Zala megyében a vállalatok ismertsége 69% és 88% között mozog. A Zala Volán Közlekedési Zrt-t tevékenységét találták el a legtöbben (88%), és a Zalakarosi Gránit Gyógyfürdő Zrt-ét a legkevesebben (69%).

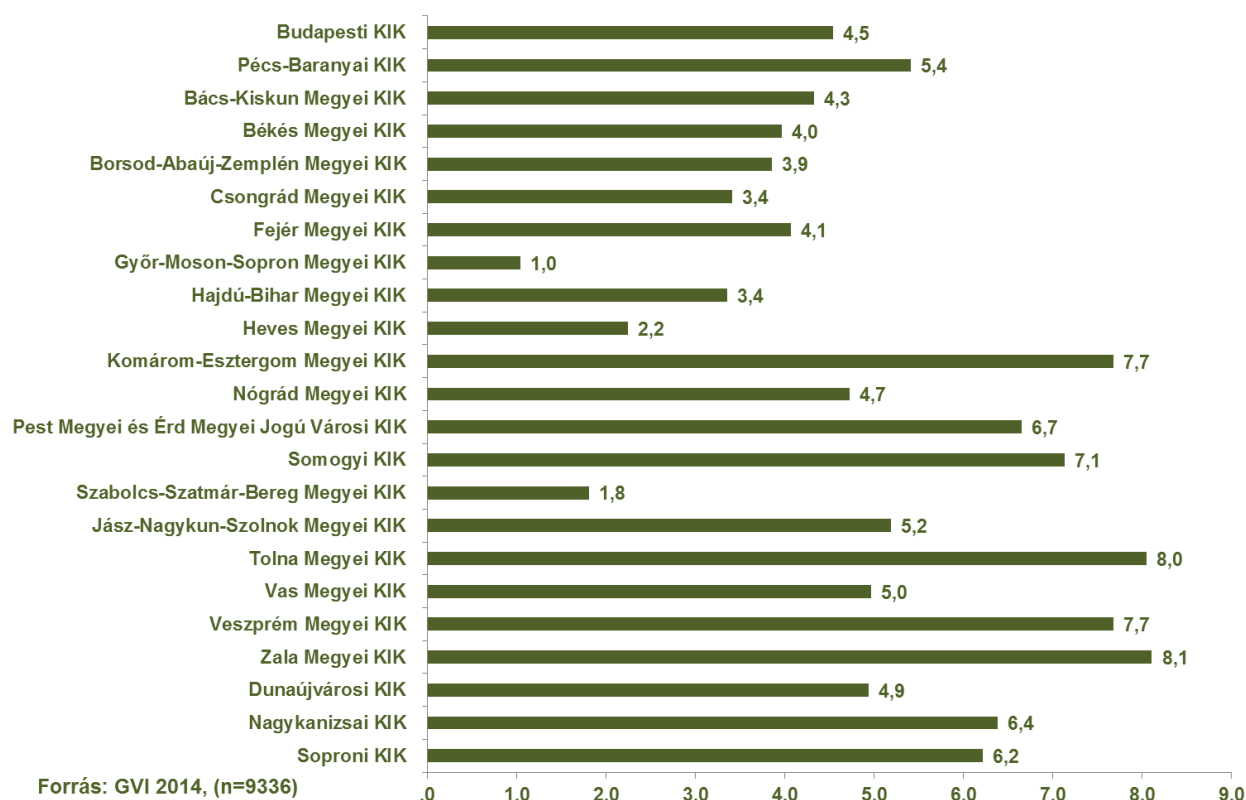
1.7.23. táblázat: A Nagykanizsai KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=142, 2014

Vállalatnév	Kínált termék vagy szolgáltatás	Helyesen párosító diákok	
		száma	százalékos aránya
DKG-EAST Zrt.	gépgyártás	100	70,4
HEAT-GÁZGÉP Kft.	gázipari berendezések gyártása	116	81,7
ZÁÉV Építőipari Zrt.	építőipar	127	89,4
GE Hungary Kft.	világítótestek gyártása	93	65,5
Kanizsa Trend Kft	bútorgyártás	95	66,9
Kanizsa Kárpit Kft.	kárpitozott ülógarnitúrák gyártása	106	74,6
Kanizsa Pékség Zrt.	sütőipari és cukrászati termékek gyártása	122	85,9
Rotary Fúrási Zrt.	kőolaj és földgáz feltárása	107	75,4
Hotel KÖNIG Restaurant & Cafe	vendéglátás	21	14,8
István Fogadó	szálloda és rendezvényközpont	19	13,4

A nagykanizsai tanulók között a ZAEV Építőipari Zrt. és a Kanizsa Pékség Zrt. a legismertebb (89, illetve 86%-uk ismeri ezeket a cégeket). A Hotel KONIG Restaurant & Cafe és az István Fogadó tevékenységét viszonylag kevesen találták el (15, illetve 13%). Azért is ilyen alacsonyak az arányok, mert a két cég viszonylag hasonló tevékenységét sokan felcserélték.

Összességében elmondhatjuk, hogy a tanulók főként a beszélő nevű cégek tevékenységét találják el nagy arányban. Az is általános tendencia, hogy azok a vállalatok, amelyekkel a mindennapjaikban gyakrabban találkozhatnak (posta, közlekedési vállalatok) ismertebbek az átlagosnál. A következő ábra azt mutatja, hogy az egyes kamarák által kérdezett területeken átlagosan hány cég tevékenységét találták el helyesen a tanulók.

1.7.1. ábra: A helyes válaszok átlagos száma kamaránként, 2014

A helyes válaszok átlagos száma 1,0 és 8,1 között mozgott. A legtöbb helyes választ a Zala Megyei, a Tolna Megyei, a Veszprém Megyei, a Komárom-Esztergom Megyei és a Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara által kérdezett tanulók adták (átlagosan legalább 7-et). Átlagosan 2-nél kevesebb cég tevékenységét találták el a tanulók a Győr-Moson-Sopron Megyei és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Iparkamara kérdőívében.

2. A tanulói profilok elemzése

Főbb eredmények

- Az Önállóság-index azt mutatja, hogy az önállóság viszonylag kiegyenlítetten jelenik meg mindkét nemnél. A magas iskolai végzettségű szülők gyermekei átlagosan önállóbbnak mondhatóak. Azok a tanulók, akik magasabb fokú önállóságról adtak tanúbizonyságot, általában magasabb szinten kívánnak továbbtanulni és nagyobb gyakorisággal választanak felsőfokú végzettséghez köthető, szellemi foglalkozásokat. A legönállóbbak segítő foglalkozást választanának, kutatnának, illetve a médiában helyezkednének el.
- A hobbi- és szabadidő-centrikusságot mérő Szabadidő-index azon tanulók körében a legmagasabb, akik gimnáziumi érettségire, illetve diplomára vágnak. A lányokra jellemzőbb, hogy középpontba helyezik a szabadidős tevékenységeket, mint a fiúkra.
- A fiúk körében jóval magasabb a gépipari, illetve fémipari foglalkozások iránti érdeklődést mérő Gépipar/fémipar-index értéke, mint a lányok között. A gépipari vagy fémipari irányultságú fiatalok között valószínűleg sokan nehéz anyagi körülmények között nőnek fel, szüleik általában őstermelők, szakmunkások, segédmunkások vagy betanított munkások. A magas fokú gépipari vagy fémipari érdeklődéssel jellemezhető tanulók általában technikus, illetve szakmunkásképzésben szeretnének részt venni az általános iskola után. Szüleik általában azt szeretnék, hogy gyermekük édesapja foglalkozását kövesse, hogy családjuk vállalkozásában dolgozzon, illetve azt, hogy szakmát tanuljon. Tehát elmondható, hogy a szakképzettséggel rendelkező szülők közül sokan szeretnék gyermekükre örökíteni szakmájukat.
- A Kreativitás-index, mely a művészetek és kreatív tevékenységek iránti érdeklődést méri, magasabb a lányok, mint a fiúk körében. A magasabb iskolai végzettségű

szülők gyermekei, valamint a hosszabb ideig tartó továbbtanulást tervező diákok körében is relatíve magas az index értéke.

- A lányok közül kicsivel többen szeretnék felsőfokú tanulmányokat végezni, mint a fiúk közül. Az adatok azt mutatják, hogy a felsőfokú végzettségű szülők jelentős mértékben továbbörökítik továbbtanulási ambícióikat gyermekeikre. Azon tanulók közül, akik önállóbbak és iskolai munkájukban szorgalmasabbak, többen készülnek diplomát szerezni, mint a többi diák közül.
- A szülők tanácsai igen jelentősen befolyásolhatják a fiatalok továbbtanulásra, szakmaválasztásra vonatkozó döntéseit.

Az alábbiakban mélyebben is megvizsgáljuk, hogy a különböző pszichológiai tényezők, valamint a tanulók családi háttere milyen módon befolyásolja a fiatalok pályaválasztási döntéseit. Az elemzéshez ún. tanulói profilokat alakítottunk ki. Ezek olyan tágabb kategóriákat jelentenek, melyeket az érdeklődési kör, a tanulással és a munkával kapcsolatos attitűd, a pszichológiai alapjellemezők és a jövőről alkotott elképzelések alapján állítottunk össze. A különböző profilokat indexek segítségével számszerűsítettük, ezek: Önállóság-index, Szabadidő-index, Gépipar/fémipar-index, Kreativitás-index és Diploma-index. Az Önállóság-index a gyermek szüleitől való önállóságát és az önálló feladatvégzéshez kapcsolódó képességeit méri. A Szabadidő-index azt méri, hogy mennyire szerepelnek a megkérdezett diák életének középpontjában a hobbik és a szabadidős tevékenységek. A Gépipar/fémipar-index a gépipari és a fémipari szakmunkák iránt tanúsított érdeklődést méri, a Kreativitás-index pedig a művészetek és kreatív tevékenységek iránti érdeklődést. Végül a Diploma-index a felsőfokú tanulmányok és az arra épülő foglalkozások iránti vonzódást mutatja.

A fenti indexek olyan összetett mutatószámok, melyek egy-egy tanuló esetében több különböző, egymástól független kérdésre adott válaszokból jönnek létre. Az egyes indexek létrehozásakor a válaszokat úgy kódoltuk, hogy az adott tanuló 1-es értéket kapott, ha említette a válaszlehetőséget és 0 értéket, ha nem említette. Ezután kiválasztottuk a kérdőív adott témakörbe tartozó válaszlehetőségeit,⁹ ezek értékeit tanulónként összeadtuk és az így kapott összeget (a jobb érthetőség és összehasonlíthatóság érdekében) 100-as skálára vetítettük. Ezáltal olyan indexszámokat kaptunk, melyek azt mutatják, hogy a lehetséges válaszlehetőségekből keveset, vagy sokat jelölt meg az adott tanuló. Az indexek így jól értelmezhetőek: minél több odavágó válaszlehetőséget jelölt meg a tanuló, annál nagyobb értéket vesz fel az index, pl. a 60-as értékű Önállóság-indexszel jellemezhető tanuló önállóbbnak tekinthető, mint akinél ez az érték 20.

⁹ Az indexek alapjául szolgáló válaszlehetőségek felsorolását lásd az indexek tartalmánál

Elsőként tekintsük át az öt index legfontosabb statisztikai jellemzőit (lásd a 2.1. táblázatot). A 100-as skálára vetített indexszámok mindegyikénél a 0 érték jelenti a minimumot, ami azt jelenti, hogy mindegyik esetében volt olyan tanuló a mintában, aki az adott indexbe beleszámító válaszlehetőségek közül egyiket sem jelölte meg. A maximumot minden index 100-nál veszi fel, tehát mindegyik esetében akadt olyan tanuló, aki minden, az indexbe beleszámító válaszlehetőséget megjelölt a kérdőívben. Magasabb átlagértékeket mértünk az Önállóság-index (41,2), a Kreativitás-index (31,5) és a Szabadidő-index (30,9) esetében, alacsonyabbakat pedig a Gépipar/fémipar-index (26,8) és a Diploma-index (27,3) esetében. Ez azt jelenti, hogy a megkérdezett tanulók átlagosan több önállóságra, szabadidő-centrikusságra, illetve kreativitásra utaló választ adtak, a gépipari/fémipari tanulmányok és munka, illetve a felsőfokú tanulmányok és szellemi munka iránti érdeklődésre vonatkozó válaszok pedig viszonylag ritkán fordultak elő. A legnagyobb szórás¹⁰ a Gépipar/fémipar-index esetében, a legkisebbet pedig a Szabadidő-index esetében mértük.

2.1. táblázat: Az indexszámok legfontosabb összefoglaló statisztikai mutatói, 2014

	Esetszám	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás
Önállóság-index	9336	0,0	100,0	41,2	21,3
Szabadidő-index	9336	0,0	100,0	30,9	18,7
Gépipar/fémipar-index	9336	0,0	100,0	26,8	28,1
Kreativitás-index	9336	0,0	100,0	31,5	24,2
Diploma-index	9336	0,0	100,0	27,3	20,3

Az egyes indexek egymással való kapcsolatát egyszerű korrelációs mutatókkal¹¹ vizsgáltuk meg. Két kivétellel minden korrelációs együttható statisztikailag szignifikáns, azaz feltételezhetjük, hogy az összefüggést nem a véletlen okozza.

¹⁰ Szórás: az átlagtól való átlagos eltérés

¹¹ Az ún. Pearson-féle korrelációs együttható -1 és +1 közötti szám. A +1-es érték esetében a két változó között tökéletes lineáris kapcsolat (korreláció) áll fenn, a -1-es érték pedig a tökéletes negatív korrelációt jelöli. A

A 2.2. táblázatból látható, hogy a legerősebb pozitív kapcsolat (0,531) az Önállóság-index és a Kreativitás-index között áll fenn, vagyis az önállóbb gyerekek általában kreatívabbak is.¹² A második legerősebb kapcsolat (0,432) az Önállóság-index és a Diploma-index között van, azaz elmondható, hogy a felsőfokú végzettséget tervezők átlagosan önállóbbak, mint a többi tanuló. Ugyancsak viszonylag erős összefüggést mutat a Diploma-index és a Kreativitás-index (0,336), illetve az Önállóság-index és a Szabadidő-index (0,316) is. Ezek szerint (a) a diplomaszerezésre készülő gyerekek átlagosan kreatívabbak és (b) az önállóbbnak tekinthető diákok jelentős figyelmet fordítanak szabadidejükre is. A szabadidős tevékenységek és a kreativitás között szintén pozitív kapcsolatot (0,254) láthatunk. Ennél gyengébb, de pozitív kapcsolatot találtunk a felsőfokú végzettség tervezése és a szabadidős tevékenységek között (0,188). A Gépipar/fémipar-index és az Önállóság-index között igen gyenge, de pozitív kapcsolatot (0,098) láthatunk, így a gépipari érdeklődésű gyerekek átlagosan nem mondhatóak önállóbbnak társaiknál. Emellett a gépipari érdeklődés viszonylag ritkán jár együtt a szabadidős tevékenységek középpontba helyezésével, ahogy a negatív korrelációs együtthatóból láthatjuk (-0,085). Az adatok azt mutatják, hogy nincs kapcsolat a kreativitás és a gépipari érdeklődés, illetve a diplomaszerezés és a gépipari érdeklődés között. Az utóbbi nullás érték azt jelzi, hogy a megkérdezett fiatalok viszonylag stabil preferenciákkal rendelkeznek, tehát a szakképzettség megszerzése és a felsőfokú tanulmányok között a legtöbben már egyértelműen döntöttek.

kettő közötti értékek a – pozitív vagy negatív – összefüggés erősségét jelölik: minél közelebb van az érték +1-hez vagy -1-hez, annál erősebb az összefüggés. A 0 érték esetében nem beszélhetünk a két változó között fennálló lineáris összefüggésről.

¹² A két indexet alkotó változók közül kettő mindkét indexben megtalálható, ezért is ilyen erős az összefüggés.

2.2. táblázat: Pearson-féle páronkénti korrelációs együtthatók az indexek között

	Önállóság- index	Szabadidő- index	Gépipar/ fémipar- index	Kreativitás- index	Diploma- index
Önállóság-index	-	0,316	0,098	0,572	0,432
Szabadidő-index			-0,085	0,254	0,188
Gépipar-index				-0,007	0,000
Kreativitás-index					0,336
Diploma-index					-

Megjegyzés: a félkövérrel jelzett eredmények 0,01-os szignifikancia-szinten statisztikailag szignifikánsnak tekinthetők

A következőkben a négy különböző tanulói profil tartalmát és a különböző egyéb kérdésekkel való összefüggéseit ismertetjük.¹³

¹³ Mivel a kérdőív kérdéseinél több válaszlehetőség is megjelölhettek a tanulók, az alfejezet minden ábráján feltüntetjük azon tanulók átlagértékeit, akik említették az adott válaszlehetőséget és azokét is, akik nem.

2.1. Az Önállóság-index

Minél magasabb az önállóság-index értéke egy megkérdezett tanulónál, annál önállóbbnak tekinthető.

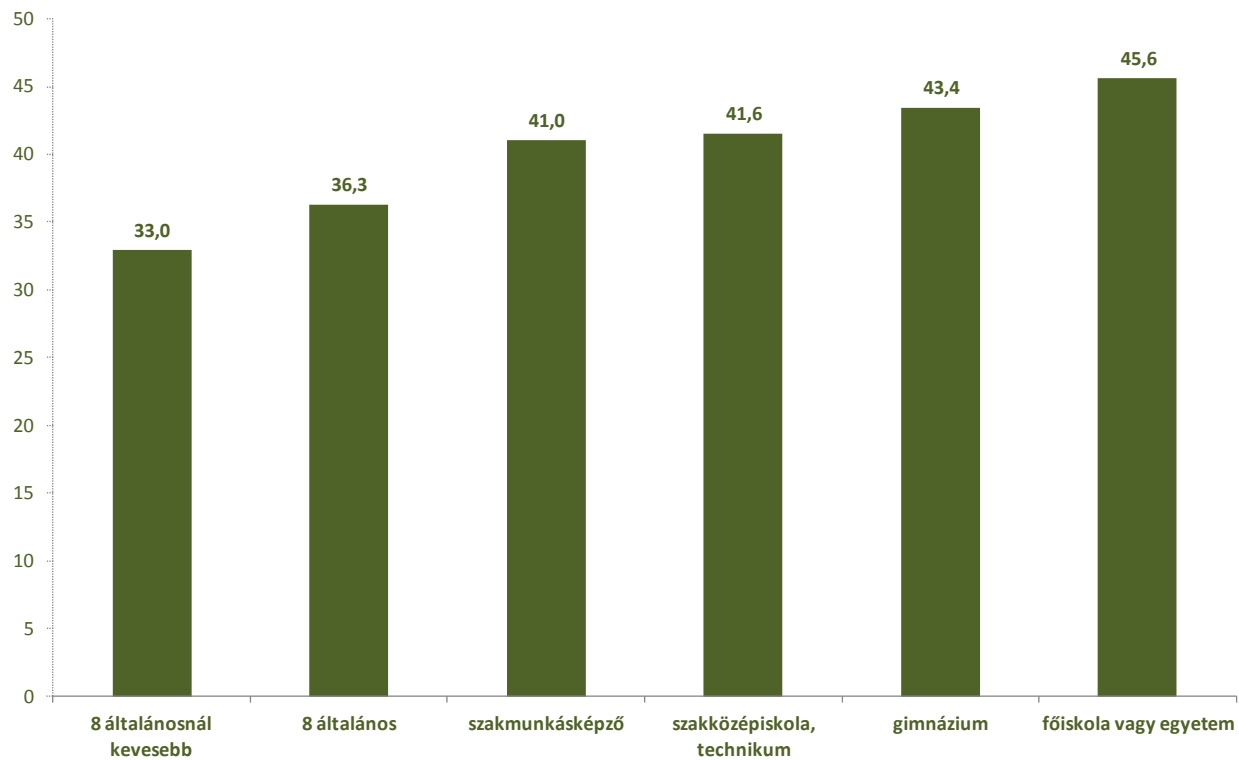
Az Önállóság-index tartalma:

- egyedül szeretek tanulni, a munkámat elvégezni
- a csoportos feladatok megoldásánál irányítani szeretek
- gyakran segítek az időseknek és a kisebbeknek
- a legtöbb kérdésről önálló véleményem van
- szeretek új dolgokat kipróbálni
- szeretek a saját ötleteim alapján tervezni, dolgozni
- szeretném, ha felnőttként tartós munkám, biztos munkahelyem lenne, mert önálló lennék saját lakással, háztartással
- szüleim, gondviselőim tanácsai a továbbtanulásról: rám bízzák a választást
- szívesen laknék kollégiumban, mert így függetlenebb lehetek a szüleimtől

Az adatelemzés eredményei azt mutatják, hogy az önállóság viszonylag kiegyenlítetten jelenik meg mindkét nemnél, a lányok csak kis mértékben bizonyultak önállóbbnak a fiúknál: az átlagpontszám a lányok körében 43,5, a fiúk között pedig 38,8.

Ha a szülők iskolai végzettségét vizsgáljuk, azt láthatjuk (lásd a 2.1.1. ábrát), hogy annak növekedésével emelkedik gyermekük önállósága. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű szülők gyermekeinek körében az átlagpontszám 33, a szakmunkások gyermekei között 41, az érettségivel rendelkezőknél 41,6-43,4, míg a felsőfokú végzettségű szülők gyerekei között 45,6.

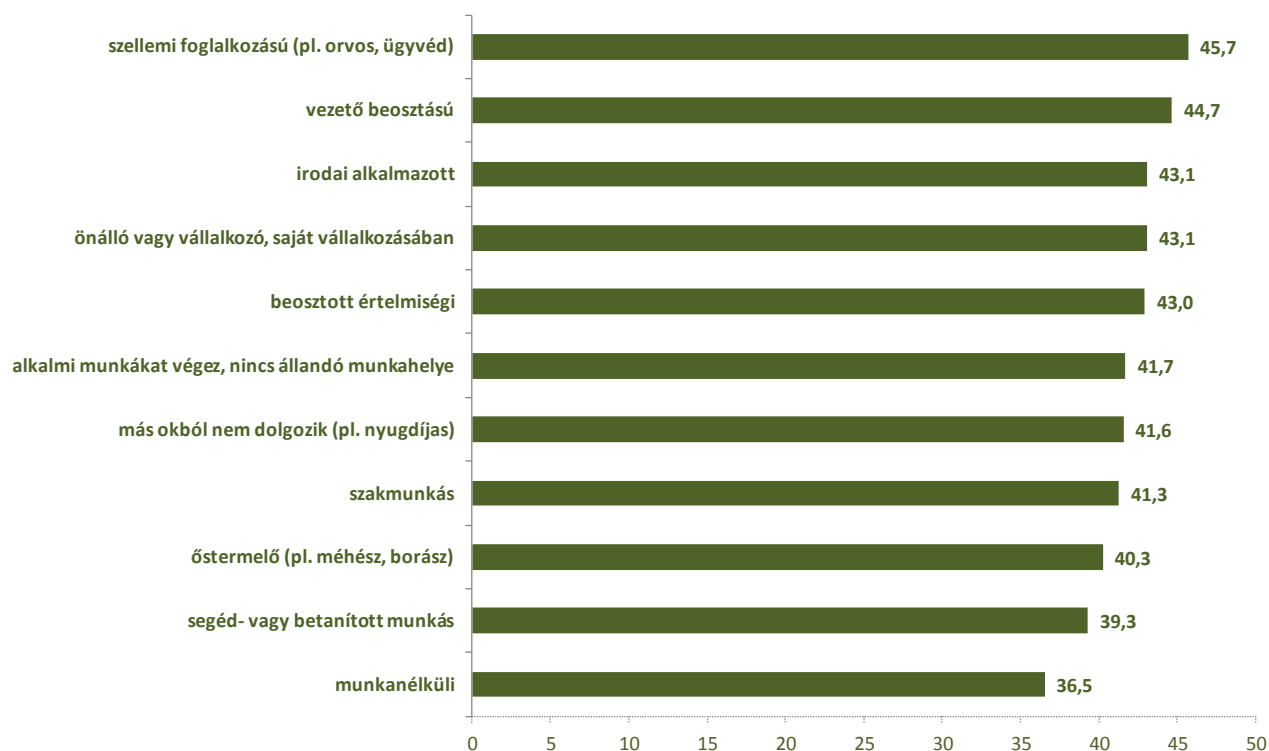
2.1.1. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 7015)

Ha a szülők foglalkozását tekintjük (lásd a 2.1.2. ábrát), azt láthatjuk, hogy a legalacsonyabb a munkanélküli (36,5) és segéd- vagy betanított munkás (39,3) szülők gyermekeinek önállósági mutatója. A legmagasabb értékeket a szellemi foglalkozású (45,7) és a vezető beosztású (44,7) szülők gyermekei között mértük. (A foglalkozás természetesen összefügg a korábban tárgyalt iskolai végzettséggel is.) Ennek háttérében az állhat, hogy a felelős munkakörben dolgozó szülő követendő mintát jelent gyermekének, így a gyermek erősebben motivált lesz a tanulás, az önálló feladatvégzés és később a munka területén. Az alacsonyabb foglalkozási státuszú (pl. munkanélküli, segéd- vagy betanított munkás, alkalmi munkás) szülők vélhetően alacsonyabb szintű motiváltságot adnak át gyermekeiknek.

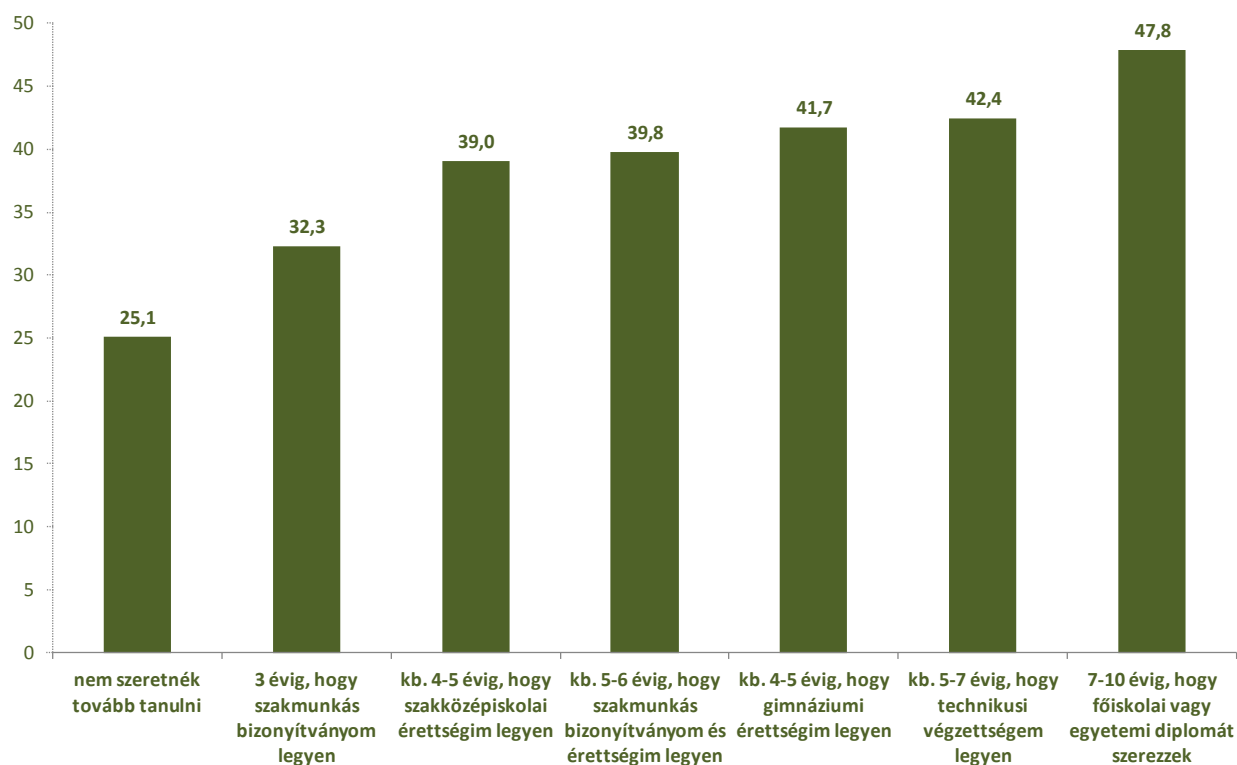
2.1.2. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámai a szülők foglalkozása szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 7484)

A 2.1.3. ábrán látszik, hogy a válaszadókról elmondható, hogy átlagosan minél több évig terveznek továbbtanulni, annál magasabb fokú önállóságról adtak tanúbizonyságot. Az Önállóság-index értéke a felsőfokú tanulmányokat tervezők között a legmagasabb (47,8), a továbbtanulni nem szándékozók és a szakmunkásnak készülők között pedig a legalacsonyabb (rendre 25,1 és 32,3).

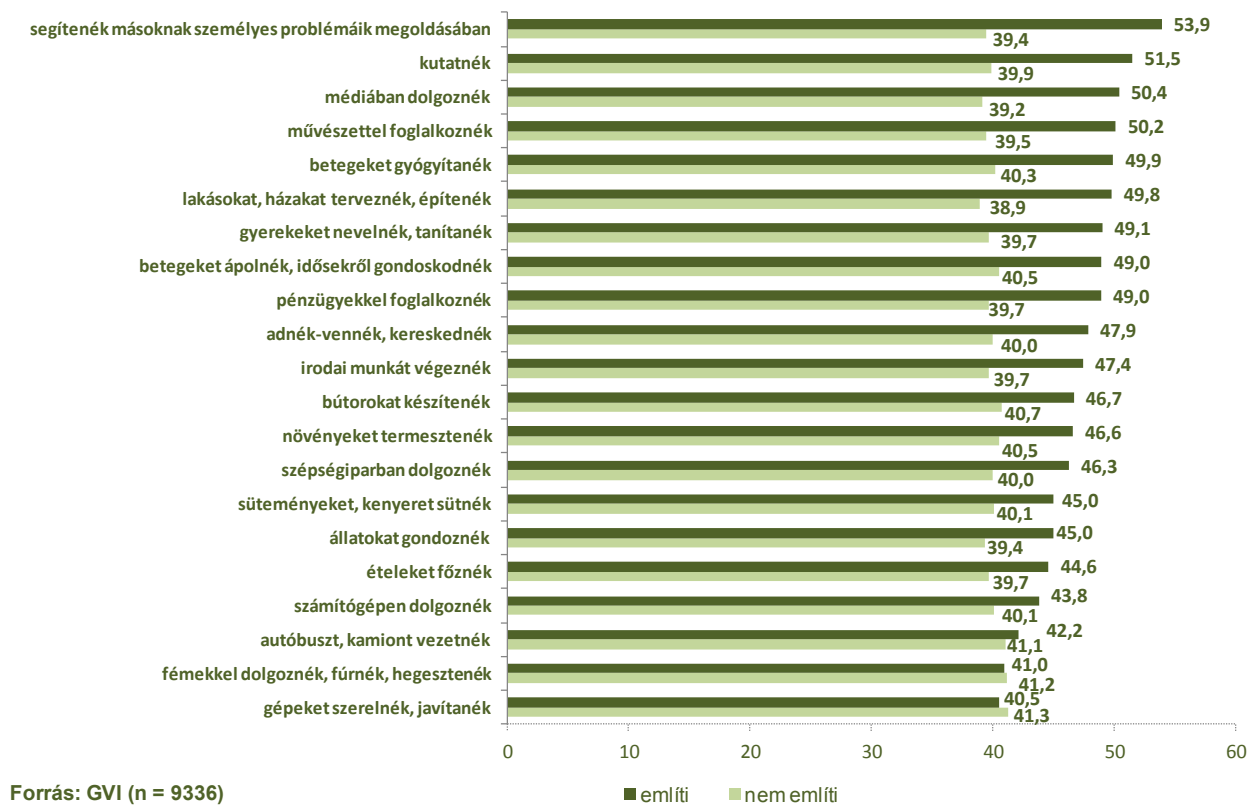
2.1.3. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámái a tanulók továbbtanulási terveik szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9201)

Azok a gyerekek, akik nagyobb értéket kaptak az Önállóság-index számításakor, nagyobb gyakorisággal választanak magasabb iskolai végzettséghez köthető, szellemi foglalkozásokat (lásd a 2.1.4. ábrát). A legönállóbbak segítő foglalkozást választanának, kutatnának, a médiában helyezkednének el, művészettel foglalkoznának, valamint orvosi, illetve építészeti hivatást választanának. Ennél kissé alacsonyabb fokú önállóságot mutattunk ki azok körében, akik az oktatás iránt érdeklődnek, akik ápolók szeretnének lenni, valamint a pénzügyek, a kereskedelem, illetve az irodai munka felé orientálódnak. Viszonylag alacsony indexértéket láthatunk azok körében, akik asztalosok, mezőgazdasági foglalkozásúak, szépségipari dolgozók, cukrászok, pékek, illetve szakácsok szeretnének lenni. A legalacsonyabb fokú önállóságot azok a gyerekek mutatták, akik a gépjárművezetést, fémipari foglalkozást, illetve a gépész szakmát választanák. Ez az összefüggés logikus abban a tekintetben, hogy a szellemi munkához a legtöbb esetben magasabb fokú önállóság szükséges, mint a fizikai, szakképzettséget igénylő munkához.

2.1.4. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámait a tanulók foglalkozási tervei szerint, 2013

2.2. A Szabadidő-index

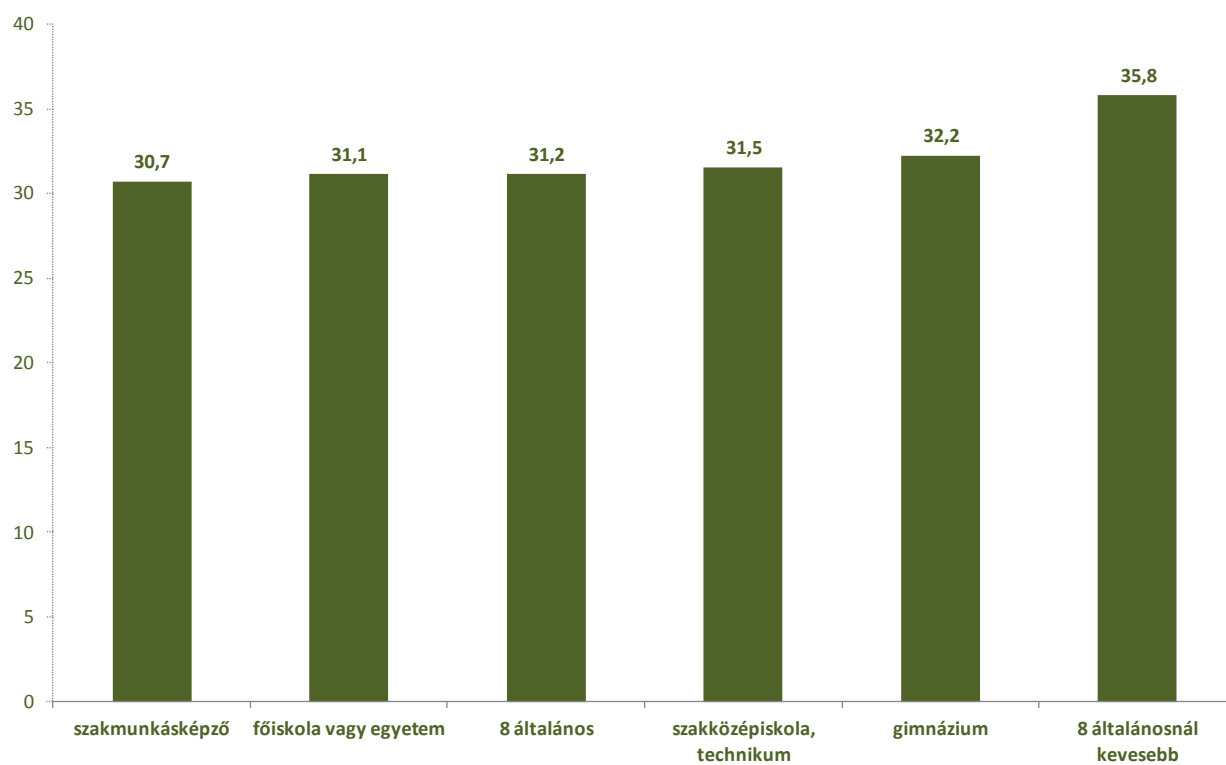
A Szabadidő-index azon tanulók körében magas, akik igen fontosnak tartják hobbijukat, illetve a különböző szabadidős tevékenységekre jelentős energiát fordítanak.

A Szabadidő-index tartalma:

- a sporthírek érdekelnek
- sztárok, celebek életéről szóló dolgok érdekelnek
- a zenehallgatás érdekel
- a filmnézés érdekel
- a divat, öltözködés érdekel
- nem segítek otthon, mert így több idő jut a hobbimra
- nem segítek otthon, mert nem akarok
- szívesen laknék kollégiumban, mert ott együtt lehetek a barátaimmal

A nemek szerinti elemzés azt mutatja, hogy a lányokra jellemzőbb, hogy középpontba helyezik a szabadidős tevékenységeket, mint a fiúkra: a lányok átlagos indexértéke 35,8, míg a fiúké csak 26 pont. A Szabadidő-index átlagos értéke a legmagasabb a kevesebb, mint 8 általános végzettséggel rendelkező szülők gyermekeinek körében (35,8). A legalacsonyabb átlagos pontszámot a szakmunkás (30,7), illetve a felsőfokú végzettséggel rendelkező (31,1) szülők gyermekei között mértük (lásd a 2.2.1. ábrát). Az apa munkaerő-piaci státusza szerint nem mutatnak jelentős eltérést az adatok.

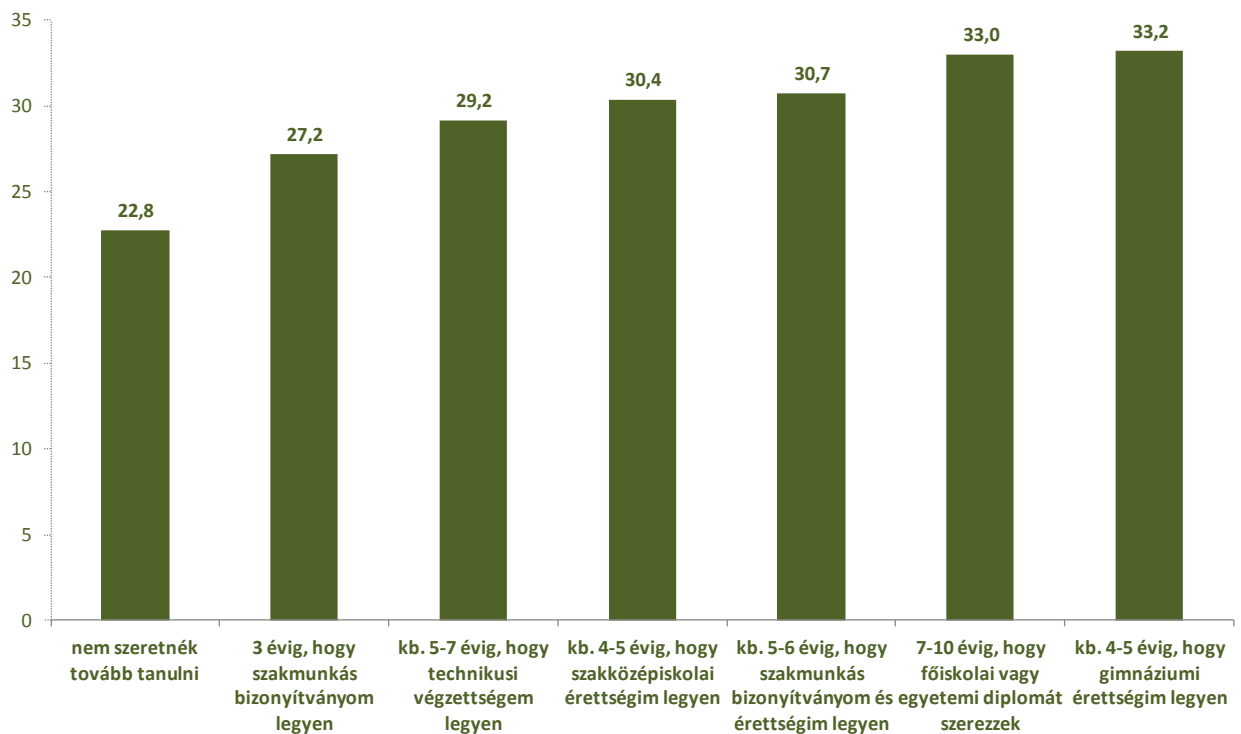
2.2.1. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámai az apa iskolai végzettsége szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 7015)

A 2.2.2. ábrán láthatjuk, hogy a Szabadidő-index azon tanulók körében a legmagasabb, akik gimnáziumi érettségire (33,2), illetve diplomára (33,0) vágnak, és a legalacsonyabb azok között, akik nem szeretnék továbbtanulni (22,8), illetve akik szakmunkásnak készülnek (27,2).

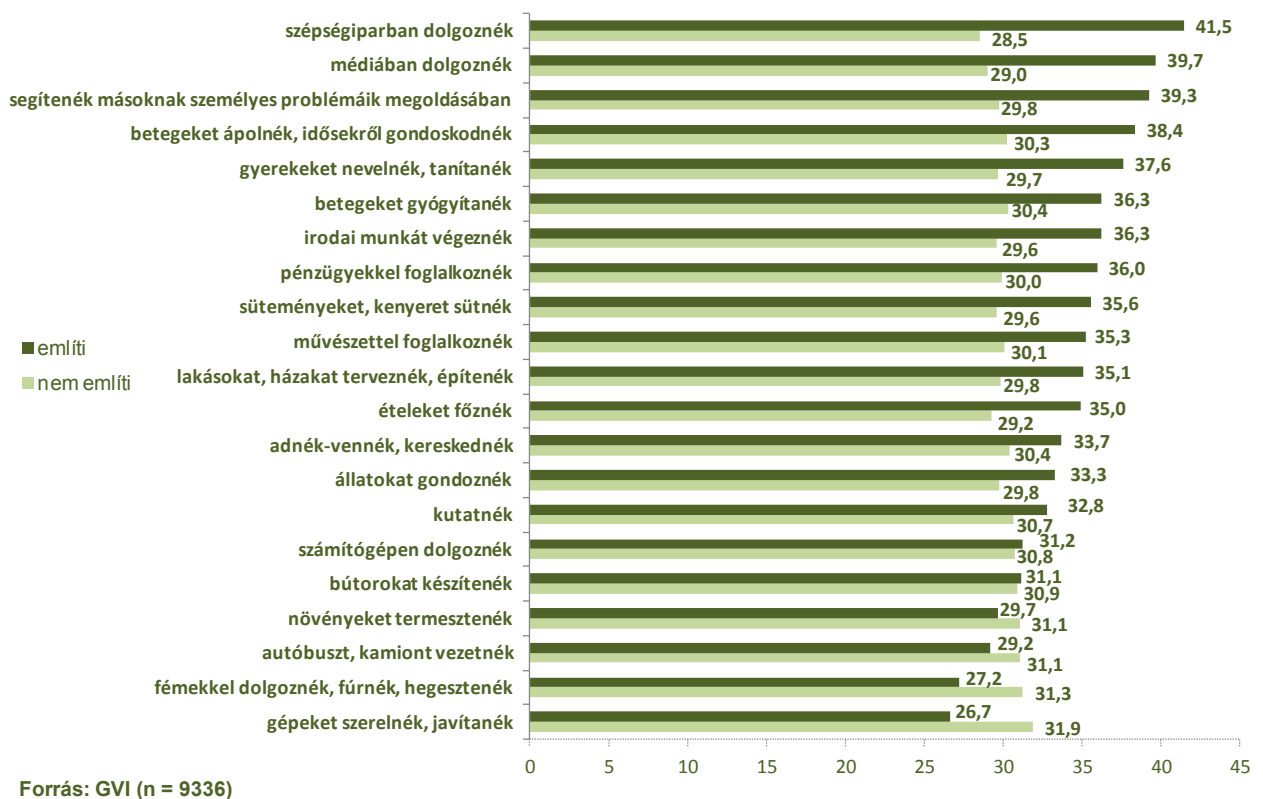
2.2.2. ábra: A Szabadidő-index átlagpontoszámai a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9201)

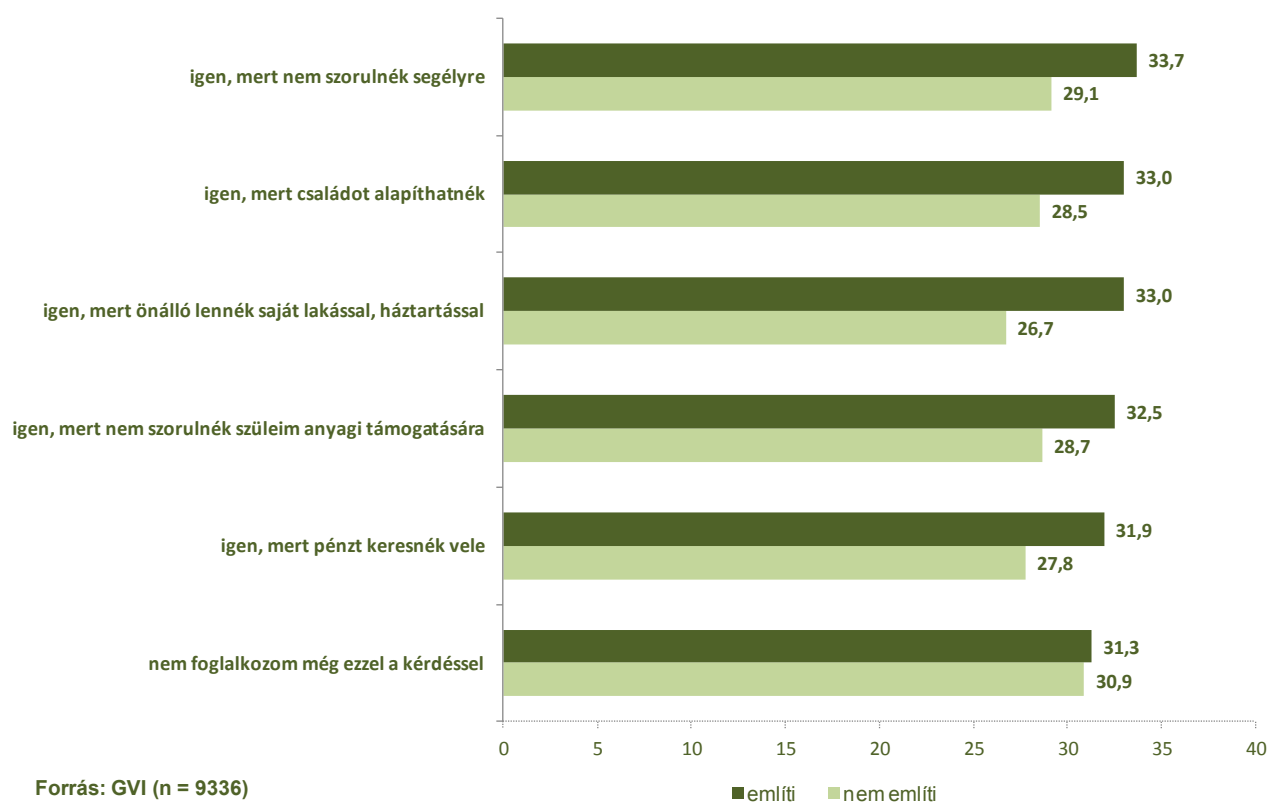
Az indexértékeket a foglalkozási tervek szerint is megvizsgáltuk. Az eredmények szerint azok körében a legmagasabb a Szabadidő-index értéke, akik a szépségiparban vagy a médiában dolgoznának, illetve akik segítő munkára vágnak. Emellett magas indexértéket mutatnak az ápolónak, pedagógusnak és orvosnak készülők adatai is. A legalacsonyabb pontszámot azok között mértük, akik a gépipari és fémipari szakmák, illetve a gépjárművezetés iránt érdeklődnek (lásd a 2.2.3. ábrát). A jelenség hátterében a nemek szerinti megoszlás állhat: ahogy azt a korábbiakban láthattuk, a magas Szabadidő-indexszel jellemzett szakmák inkább a lányokat vonzzák, mint a fiúkat, a gépipar és a fémipar, valamint a gépjárművezetés pedig „fiús” szakmák. Az alfejezet elején pedig azt láthattuk, hogy a lányokra sokkal inkább jellemző a szabadidő középpontba helyezése, mint a fiúkra.

2.2.3. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámái a tanulók foglalkozási tervei szerint, 2014

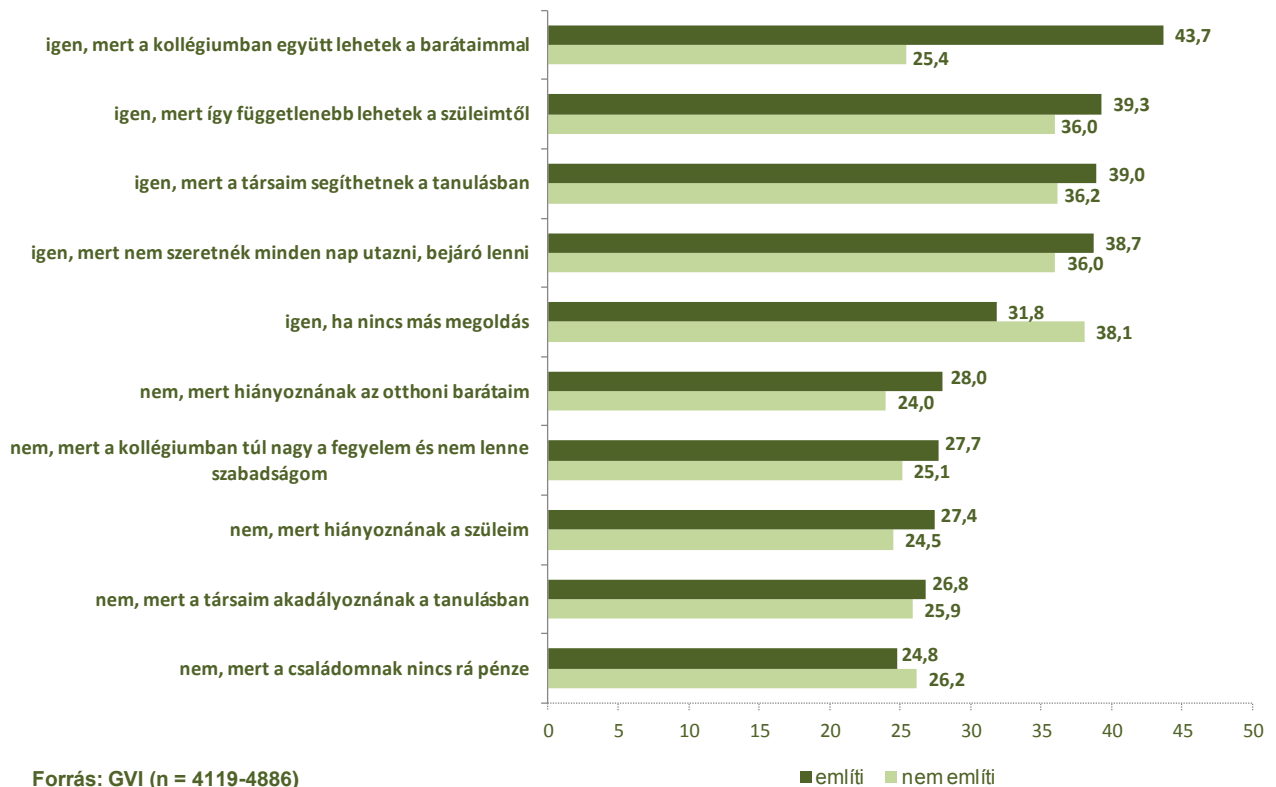
A felnőttkori tartós munkára, biztos munkahelyre vonatkozó kérdésre adott válaszok tekintetében az átlagos Szabadidő-index nem mutatott jelentős eltérést, minden csoportban 31 és 34 pont közötti értéket vett fel. Az index azok körében a legmagasabb, akik azért szeretnék biztos állást, hogy ne szoruljanak segélyre (lásd a 2.2.4. ábrát).

2.2.4. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámai a tanulók tartós munkavállalással megvalósítható terveit szerint, 2014

A 2.2.5. ábrán látható, hogy a szabadidős tevékenységeket középpontba helyező tanulók leginkább azért laknának szívesen kollégiumban, mert ott együtt lehetnek a barátaikkal és függetlenebbek lehetnek a szüleiktől. Emellett a társakkal együtt tanulást és a kevesebb utazást is fontos előnyként említették. Az alacsony Szabadidő-indexszel rendelkezők leggyakrabban azt jelezték, hogy nem szívesen laknának kollégiumban.

2.2.5. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámai a tanulók kollégiumi elhelyezéssel kapcsolatos véleménye szerint, 2014

2.3. A Gépipar/fémipar-index

A Gépipar/fémipar-index azon tanulók körében magas, akiknek érdeklődése elsősorban a gépipari, illetve fémipari foglalkozások felé irányul.

A Gépipar/fémipar-index tartalma:

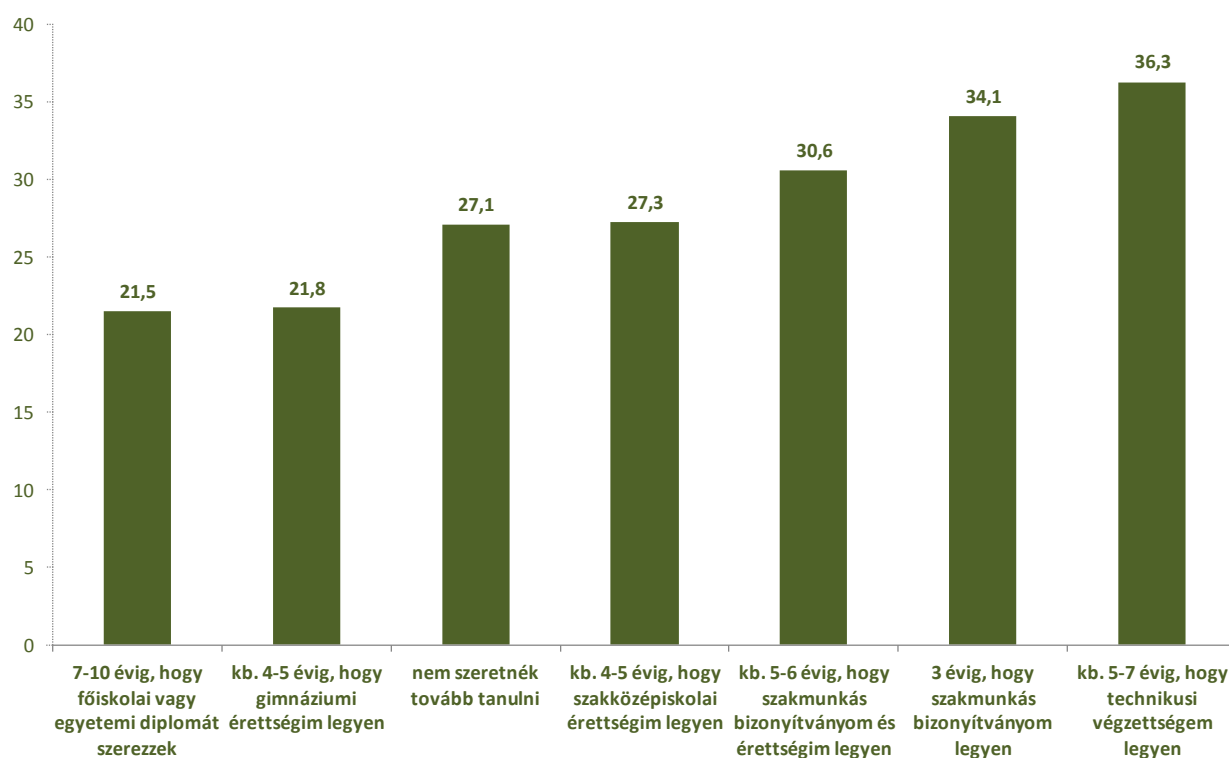
- autókkal, motorokkal kapcsolatos cikkek, hírek érdekelnek
- felnőttként gépeket szerelnék, javítanék
- felnőttként fémekkel dolgoznék, fúrnék, hegesztenék
- szívesen segítek otthon a barkácsolásban, kerékpár-javításban
- szívesen segítek otthon az autónk tisztításában
- ügyes vagyok a barkácsolásban, szerelésben

A Gépipar/fémipar-index nemek szerinti vizsgálata azt az előre sejthető összefüggést mutatja, miszerint a fiúk körében jóval magasabb a gépipari, illetve fémipari foglalkozások iránti érdeklődés (átlagpontszám: 41,7), mint a lányok között (átlagpontszám: 12,0).

Ha a diákok szüleinek iskolai végzettségét tekintjük, azt találjuk, hogy a legmagasabb index-értéket a szakközépiskolát, technikumot, illetve szakmunkásképzőt végzett szülők gyerekeinek körében láthatjuk (rendre 29,3 és 28,5), a legalacsonyabbat pedig a felsőfokú végzettséggel rendelkező szülők gyermekei között (24,1). A szülők foglalkozási státuszának vizsgálata pedig az őstermelő, a szakmunkás, valamint a segédmunkás vagy betanított munkás szülők gyermekei között mutatta a legmagasabb indexértékeket.

A 2.3.1. ábrán látható, hogy a Gépipar/fémipar-index azon tanulók között a legmagasabb, akik 5-7 éves technikusi (36,3), illetve 3 éves szakmunkásképzésben (34,1) szeretnének részt venni az általános iskola után. Az index azok körében a legalacsonyabb, akik diplomát szeretnének szerezni (21,5).

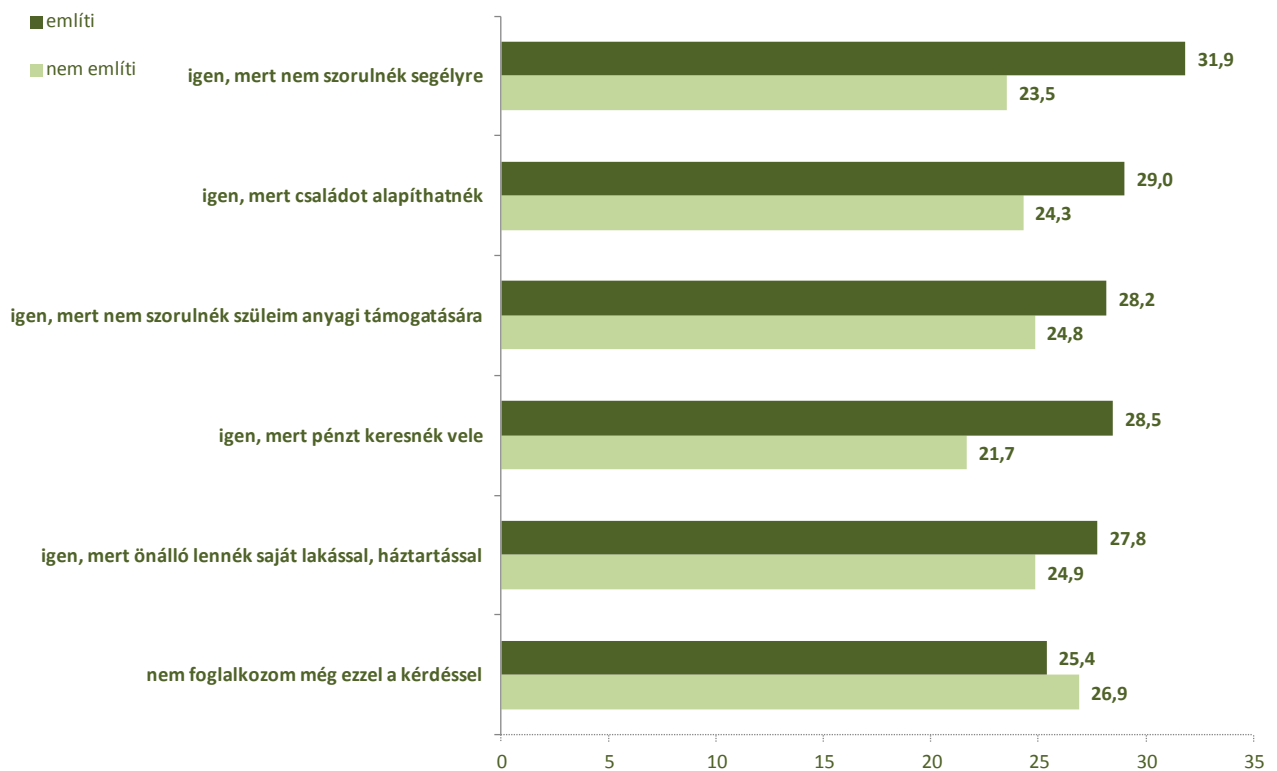
2.3.1. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámái a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9201)

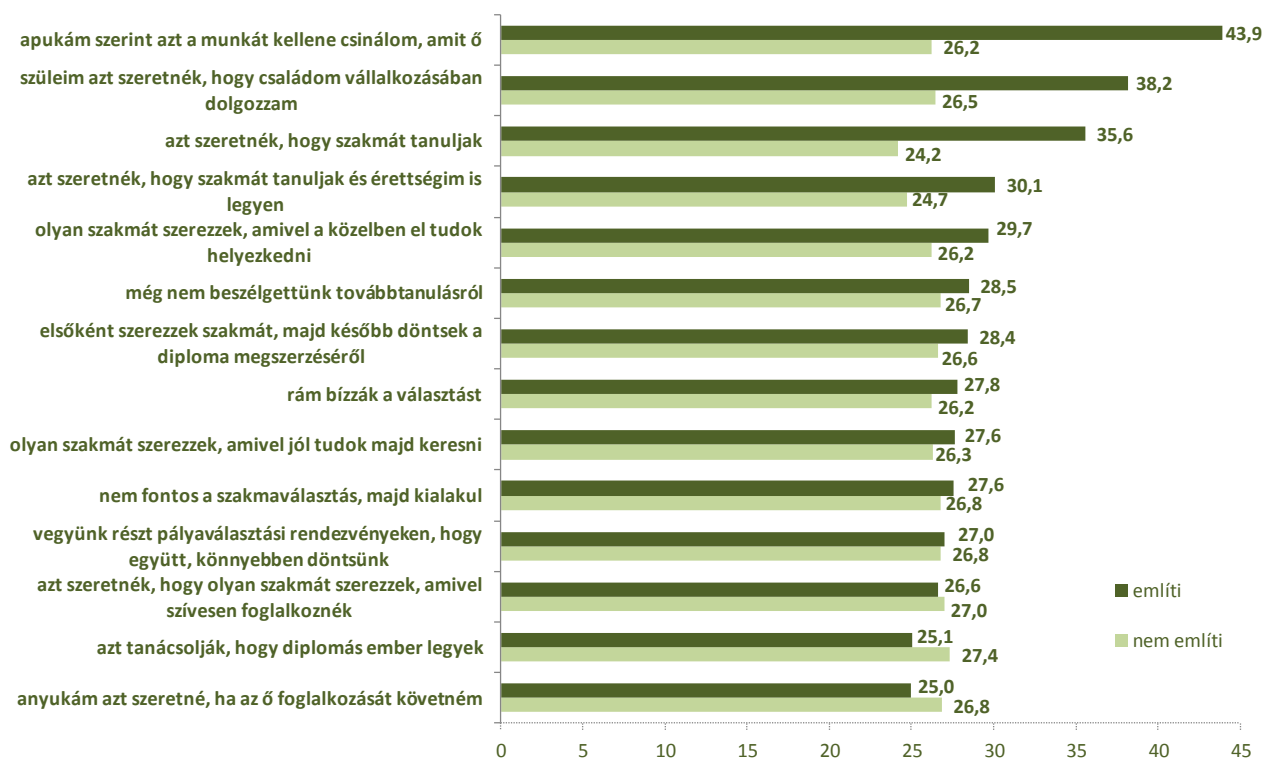
A gépipari, illetve fémipari irányultságú fiatalok között igen sokan azt tartják leginkább szem előtt, amikor a biztos munkalehetőségre gondolnak, hogy ezzel elkerülhetik azt, hogy segélyre szoruljanak. Ebből arra következtethetünk, hogy a gépipari vagy fémipari munkák iránt érdeklődő fiatalok között sokan nehéz anyagi körülmények között nőttek fel (azt is láthattuk, hogy sokuk apja segédmunkás vagy betanított munkás, tehát családjuk viszonylag alacsony jövedelemmel rendelkezik). Emellett sokan a családalapításra gondolnak, amikor a biztos pénzkereset kérdése merül fel, valamint sokan szeretnének anyagilag függetlenedni szüleiktől is. Kevesen vannak ebben a csoportban olyanok, akik még nem foglalkoznak a munkavállalás kérdésével (lásd a 2.3.2. ábrát).

2.3.2. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók tartós munkavállalással megvalósítható tervei szerint, 2014

Azon megkérdezettek, akik magas fokú gépipari/fémipari érdeklődéssel jellemezhetőek (akik átlagpontszáma 30 feletti), leggyakrabban azt jelezték a pályaválasztásra vonatkozó szülői tanácsok kapcsán, hogy édesapjuk szeretné, ha az ő foglalkozását követné gyermeke (43,9). Emellett sokuk szülei azt szeretnék, hogy családjuk vállalkozásában dolgozzon (38,2), illetve azt, hogy gyermekük tanuljon szakmát (35,6). Átlagosan 30,1 pontos indexszel jellemezhetőek azok, akiknek szülei a szakmatanulást és az érettségi megszerzését is egyaránt szorgalmazzák. Viszonylag magas fokú gépipari/fémipari érdeklődést (28,5) mutatnak azok is, akik még nem beszélgettek szüleikkel a továbbtanulásról. Kevesek szülei tanácsolják az édesanya foglalkozásának tovább vitelét (25,0), a diploma megszerzését (25,1), illetve a pályaválasztási rendezvényen való részvételt (27,0). Viszonylag kevés gépipari/fémipari irányultságú gyerek dönt önállóan a pályaválasztásról (27,8). A szívesen végzett munkaszerinti döntést is kevés esetben tanácsolják ezen gyerekek szülei (26,6) (lásd a 2.3.3. ábrát). Tehát elmondható, hogy a szakképzettséggel rendelkező szülők közül sokan szeretnék gyermekükre örökíteni szakmájukat. Ez abból is látható – amint az alfejezet elején is megjegyeztük – hogy a legmagasabb gépipari/fémipari index-értékkel rendelkező gyerekek többségének szülei szakközépiskolai, vagy szakmunkás végzettséggel rendelkeznek.

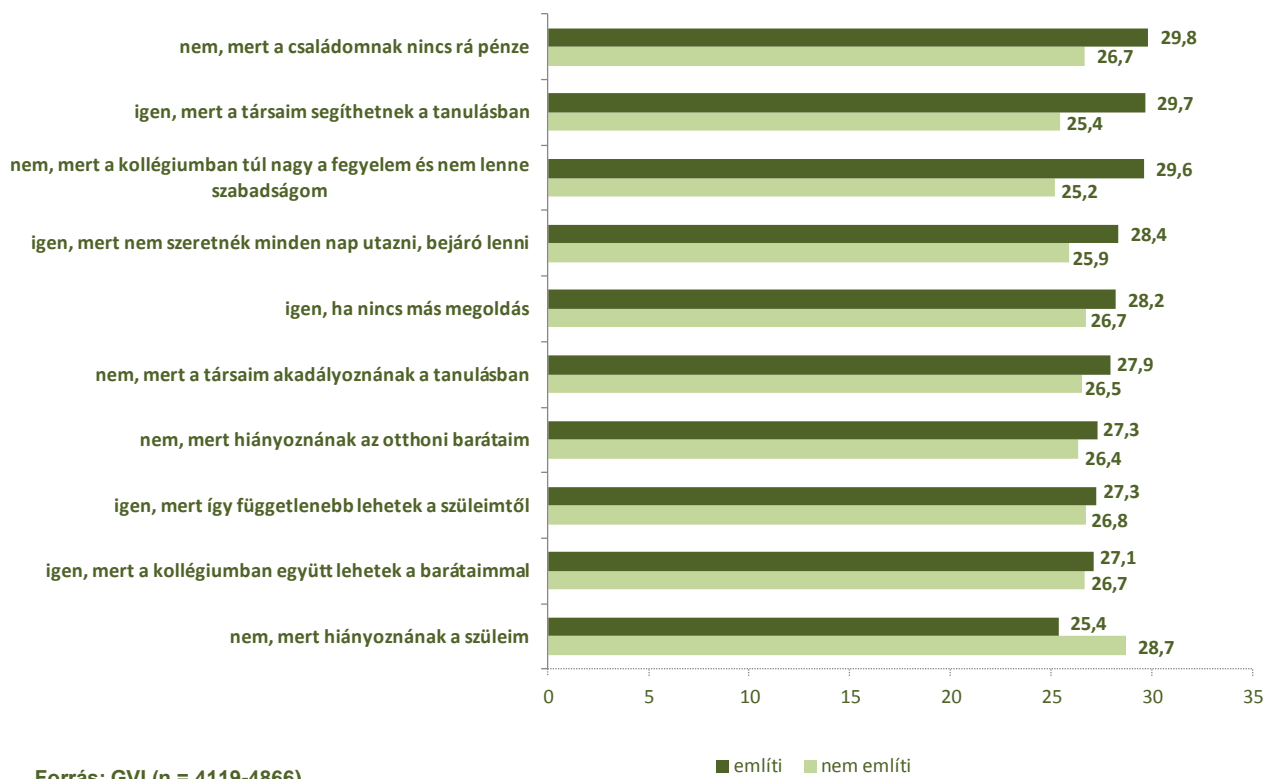
2.3.3. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9336)

A kollégiumi elhelyezést vizsgálva az adatok azt mutatják, hogy a magas gépipari/fémipari érdeklődéssel jellemezhető tanulók közül a legtöbben azt jelezték, hogy családjuknak nincs pénze erre (29,8). Sokan azért nem lagnának szívesen kollégiumban, mert tartanak a túl nagy fegyelemtől (29,6). Emellett sokan jelezték, hogy szívesen lagnának kollégiumban, mert társaik segíthetnek a tanulásban, illetve a kevesebb utazás előnyei miatt (lásd a 2.3.4. ábrát).

2.3.4. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók kollégiumi elhelyezéssel kapcsolatos véleménye szerint, 2014

2.4. A Kreativitás-index

A Kreativitás-index azon tanulók körében magas, akik érdeklődnek a művészetek iránt, szeretnek kreatív tevékenységet végezni, illetve új dolgokat kipróbálni.

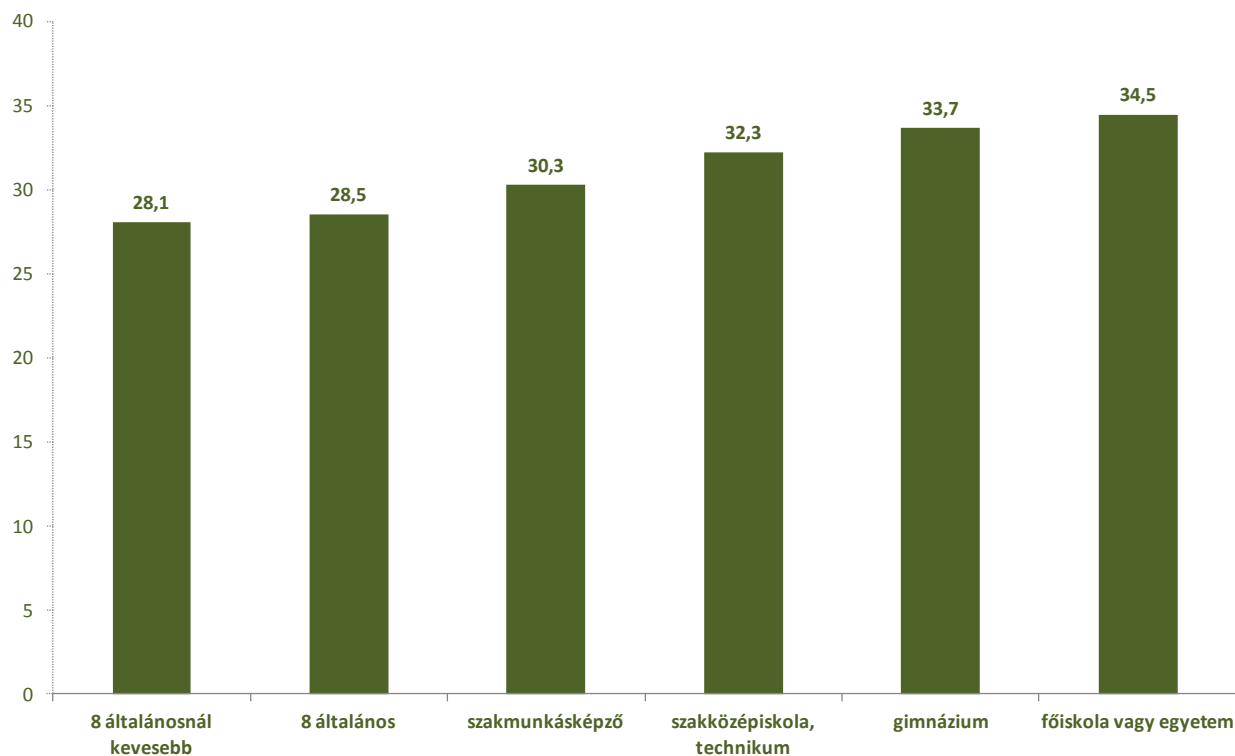
A Kreativitás-index tartalma:

- a művészetek érdekelnek
- szeretek új dolgokat kipróbálni
- szeretek a saját ötleteim alapján tervezni, dolgozni
- a jövőben művészettel foglalkoznék
- ügyes vagyok rajzolásban
- ügyes vagyok modellezésben

A Kreativitás-index nemek szerinti vizsgálata azt mutatja, hogy a lányok jobban érdeklődnek a kreatív tevékenységek és a művészet iránt, mint a fiúk (a lányok átlagpontszáma 38,0, míg a fiúké 25,1).

Ha a diákok szüleinek iskolai végzettségét vizsgáljuk, azt találjuk, hogy minél magasabb az apa iskolai végzettsége, annál magasabb a Kreativitás-index átlagértéke. A legfeljebb 8 általános iskolai osztályt végzett szülők gyermekeinek körében az index átlagértéke 28,5 alatti, míg a diplomás szülők gyerekeinél a legmagasabb ez az érték: 34,5. Azoknak a diákoknak, akiknek gondviselője szakmunkásképzőt végzett, átlagos index-értéke 30,5. Az érettségivel rendelkező szülők közül a szakmunkásképzőt végzettek gyerekei kicsit magasabb értéket kaptak, mint a gimnáziumot végzettek gyerekei (rendre 33,7-et illetve 32,3-at) (lásd a 2.4.1. ábrát).

2.4.1. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014

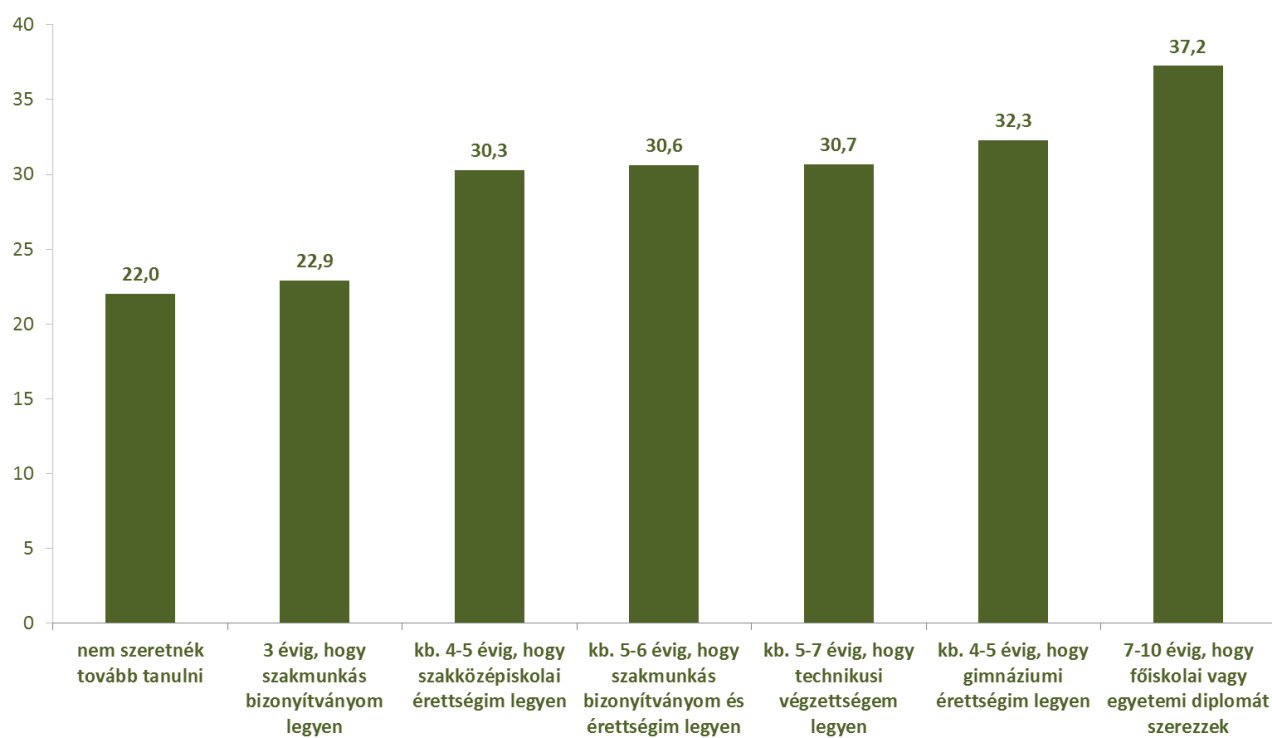

Forrás: GVI (n = 7015)

A szülők foglalkozási státuszának vizsgálata a szellemi beosztású, a valamilyen okból nem dolgozó (de nem munkanélküli), az alkalmi munkákat végző, az irodai alkalmazott, valamint a vezető beosztású szülők gyermekei között mutatta a legmagasabb indexértékeket.

A 2.4.2. ábrán látható, hogy a Kreativitás-index azon tanulók között a legmagasabb, akik főiskolára, egyetemre szeretnének menni (37,2). Azok között, akik nem szeretnének továbbtanulni, vagy 3 éves szakmunkás képzésben terveznek részt venni, az index értéke 23 pont alatti.

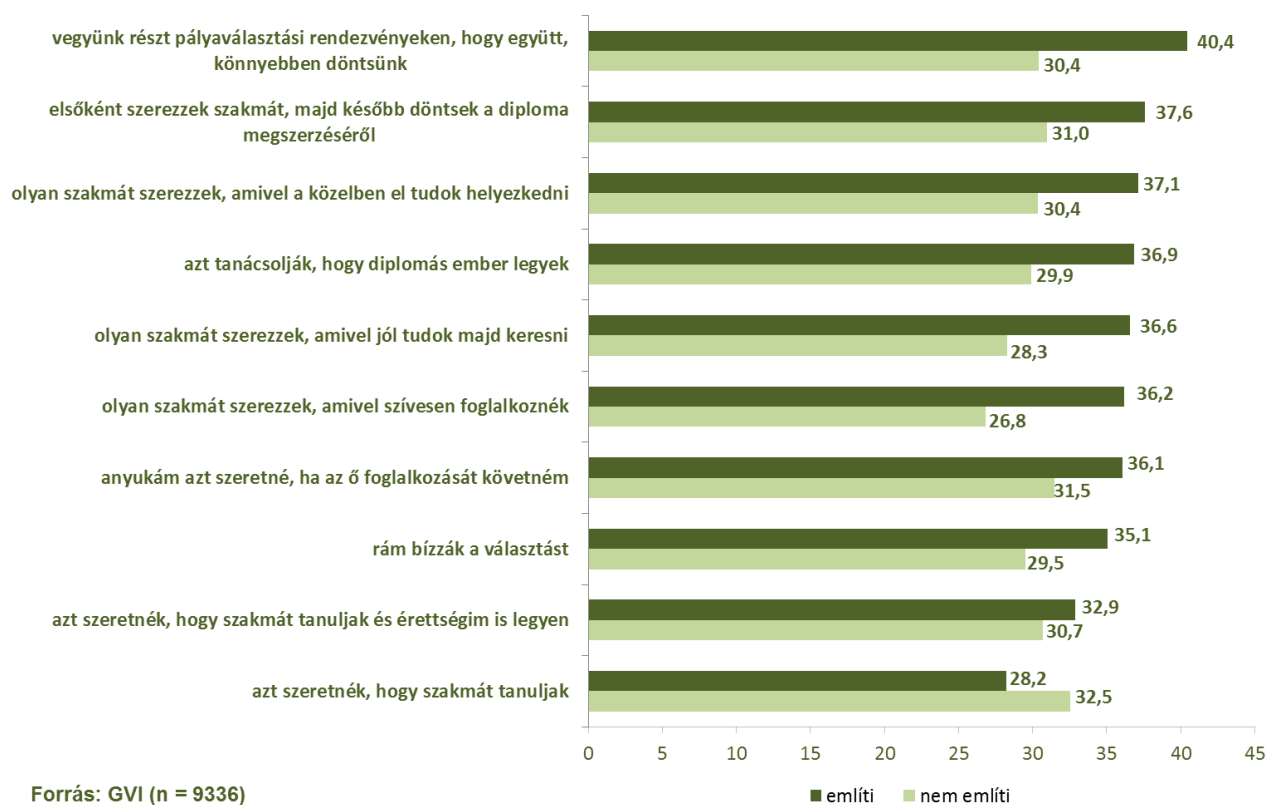
2.4.2. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9201)

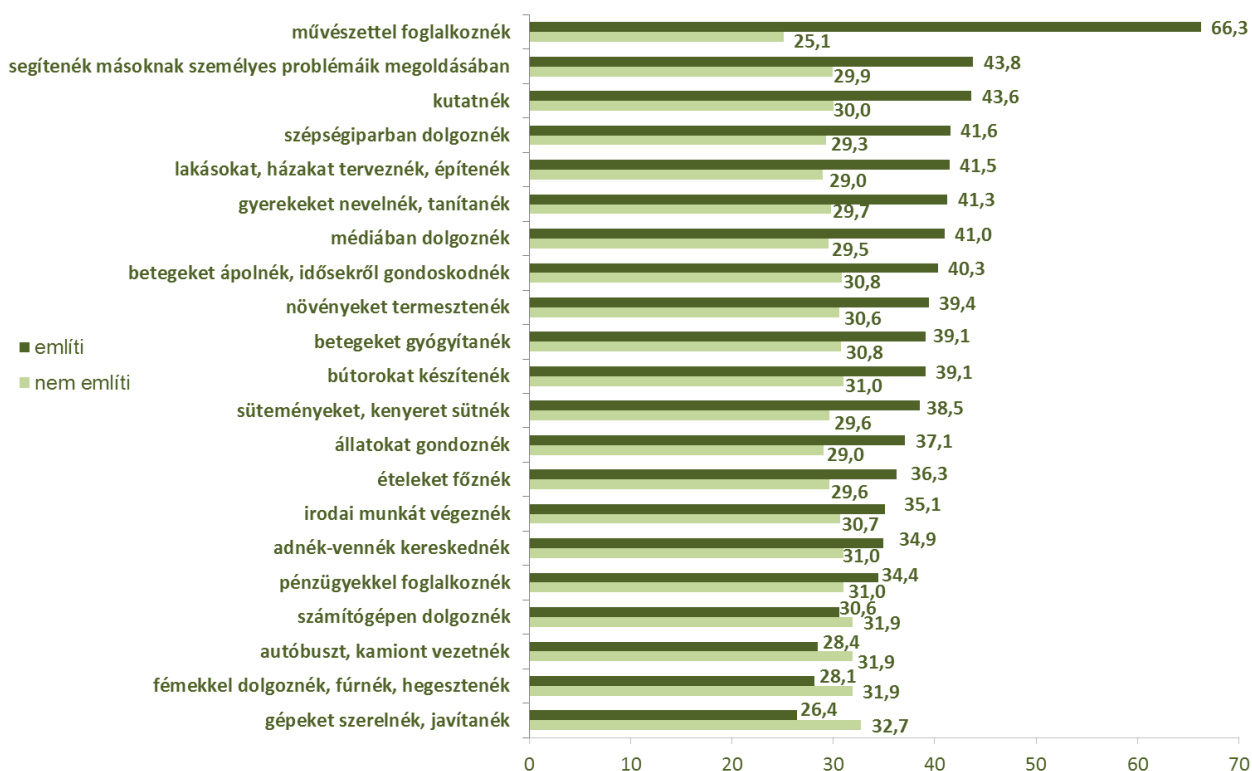
A szülői pályaválasztási tanácsai szerint is megvizsgáltuk a Kreativitás-index értékét (lásd a 2.4.3. ábrát). Az ábrán csak azon tanácsokat tüntettük fel, melyeknél statisztikailag szignifikáns különbség van a tanácsot említők és nem említők index-értéke között. Kifejezetten magas azoknak a diákoknak a Kreativitás-index értéke, akiknek szülei a pályaválasztási rendezvényen való részvételt tanácsolják (40,4). Szintén magas ez az érték azoknál a gyerekeknél, akinek szülei azt javasolják, hogy előbb szakmát szerezzenek, aztán döntsenek a diplomáról (37,6), akik szülei azt tartják fontosnak, hogy a közelben helyezkedjenek el (37,1), illetve akiknek szülei azt szeretnék, hogy diplomát szerezzenek (36,9). A Kreativitás-index azok körében is relatíve magas, akiknek szülei azt tanácsolják, hogy az édesanyjuk szakmáját válasszák (36,1), mint azoknál, akik nem kapnak ilyen tanácsot (31,5). Ez valószínűleg annak tudható be, hogy a lányok átlagosan magasabb fokú kreativitásról számoltak be, és jellemzően a lányoknak tanácsolják a anyai foglalkozás követését. Az egyetlen tanács, amelynél azt látjuk, hogy a nem említők Kreativitás-indexe magasabb, mint az említőké, arra vonatkozik, hogy a gyerek tanuljon szakmát (az említők Kreativitás-indexe 28,2, a nem említőké pedig 32,5).

2.4.3. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014

Azt is megvizsgáltuk, hogy a különböző foglalkozásokat választó gyerekeknek milyen magas a Kreativitás-indexe (lásd a 2.4.4. ábrát). Nem meglepő módon azok körében találtuk a legmagasabb átlagos index-értéket (66,3), akik művészettel szeretnének foglalkozni (hiszen ez változó részét is képezi az indexnek). Igen magas, 40 feletti a Kreativitás-indexe a következő szakmákat tervező diákoknak: segítenék másoknak személyes problémáik megoldásában (43,8); kutatnék (43,6); szépségiparban dolgoznék (41,6); lakásokat, házakat terveznék, építenék (41,5); médiában dolgoznék (41,0); betegeket ápolnék (40,3). A legalacsonyabb átlagos index-értéket azon diákok között mértük, akik gépek szerelésével, javításával, fémek megmunkálásával, vagy gépjárművezetéssel foglalkoznának (rendre 26,4, 28,1 és 28,4).

2.4.4. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók foglalkozási tervei szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 9336)

2.5. A Diploma-index

A Diploma-index azon megkérdezettek körében jelez magas értéket, akik felsőfokú tanulmányokat, diplomaszerezést terveznek, illetve szellemi munkára vágnak.

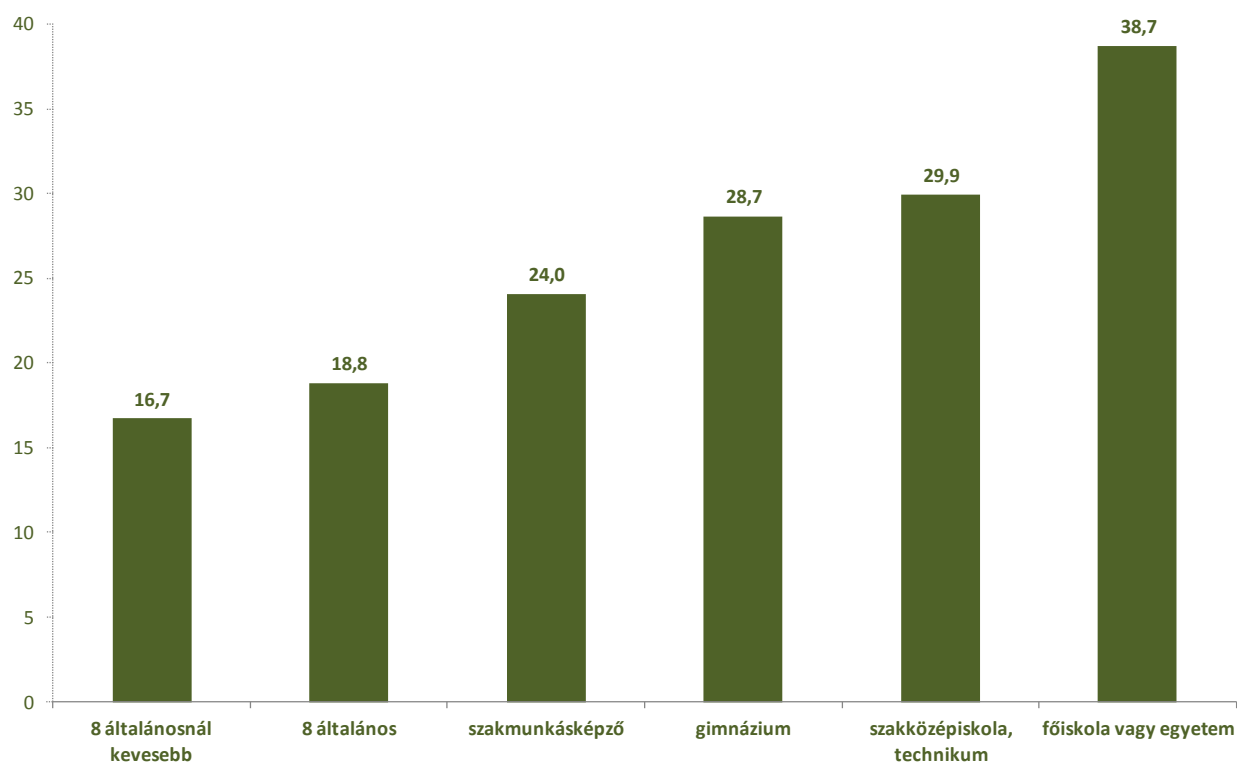
A Diploma-index tartalma:

- 7-10 évig szeretnék az általános iskola után tanulni, hogy diplomát szerezzenek
- a gazdasági hírek érdekelnek
- a természettudományos cikkek érdekelnek
- ügyes vagyok a számolásban
- ügyes vagyok idegen nyelvek tanulásában
- ügyes vagyok a rejtvényfejtésben, logikai feladatokban
- ügyes vagyok szervezésben
- az elképzelt foglalkozások között szerepel az alábbiakból legalább egy:
 - o számítógéppel végzett munka
 - o irodai munka
 - o gyógyítás
 - o építészet, tervezés
 - o oktatás
 - o kreativitást igénylő területen végzett munka
 - o pénzügyi terület
 - o pszichológia, szociális munka
 - o kutatás

A nemek szerinti bontás azt mutatja, hogy a lányok közül egy kicsivel többen orientálódnak a felsőfokú tanulmányok és a szellemi munka felé: körükben az index átlagos értéke 28,4 pont, a fiúk között pedig 26,2 pont.

A szülők iskolai végzettsége szerinti bontás jól mutatja, hogy a felsőfokú végzettségű szülők jelentős mértékben továbbörökítik ambícióikat gyermekeiknek: a főiskolai vagy egyetemi diplomával rendelkező szülők gyermekei között magas, 38,7 pontos az átlagos indexérték, a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek gyermekei között csak 16,7 pont és a pontszám nő a szülő iskolai végzettségének növekedésével (lásd a 2.4.1. ábrát).

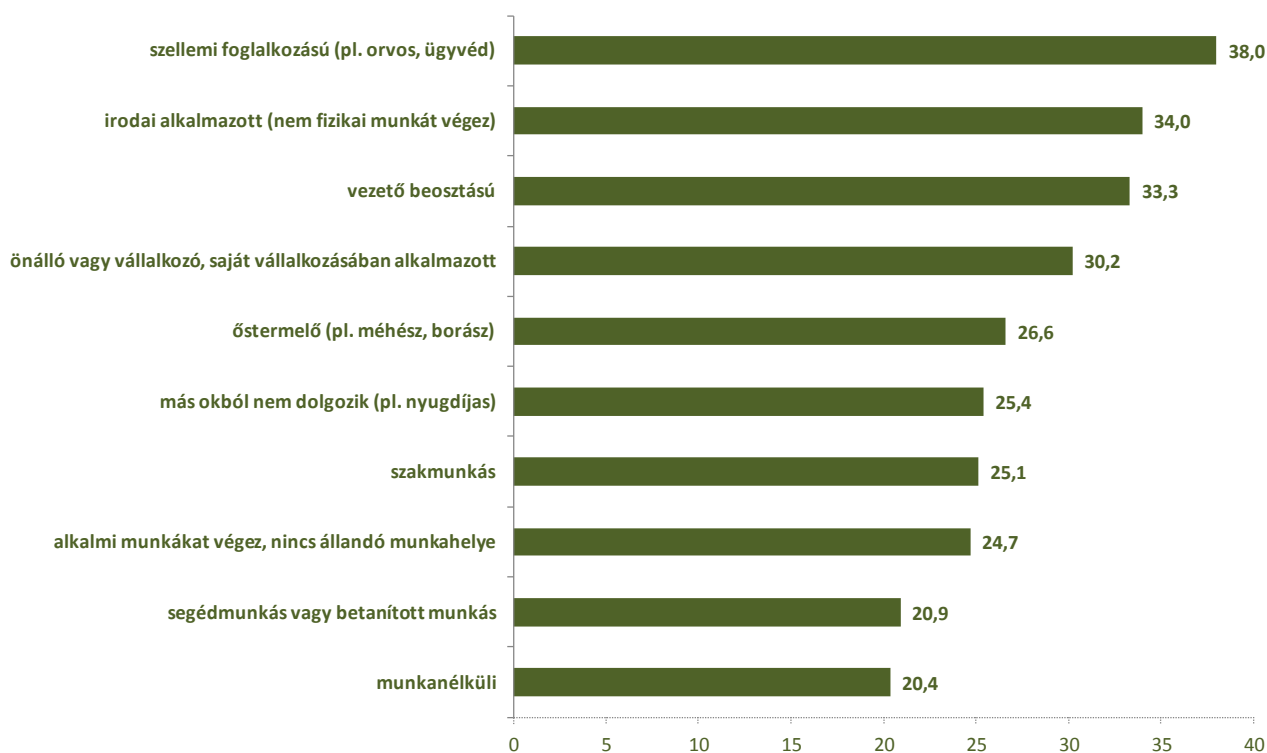
2.5.1. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014

Forrás: GVI (n = 7015)

A szülők foglalkozási státuszát tekintve megállapítható, hogy a legmagasabb Diploma-indexszel a szellemi foglalkozású (38,0), az irodai alkalmazott (34,0) a vezető beosztású (33,3) és az önálló vagy vállalkozó (30,2) szülők gyermekei rendelkeznek. A legalacsonyabb átlagos index-értéket a munkanélküliek (20,4) és a segéd-, vagy betanított munkások (20,9) gyermekei körében tapasztaltuk (lásd a 2.4.2. ábrát).

2.5.2. ábra: A Diploma-index átlagpontszámjai a szülők foglalkozása szerint, 2014

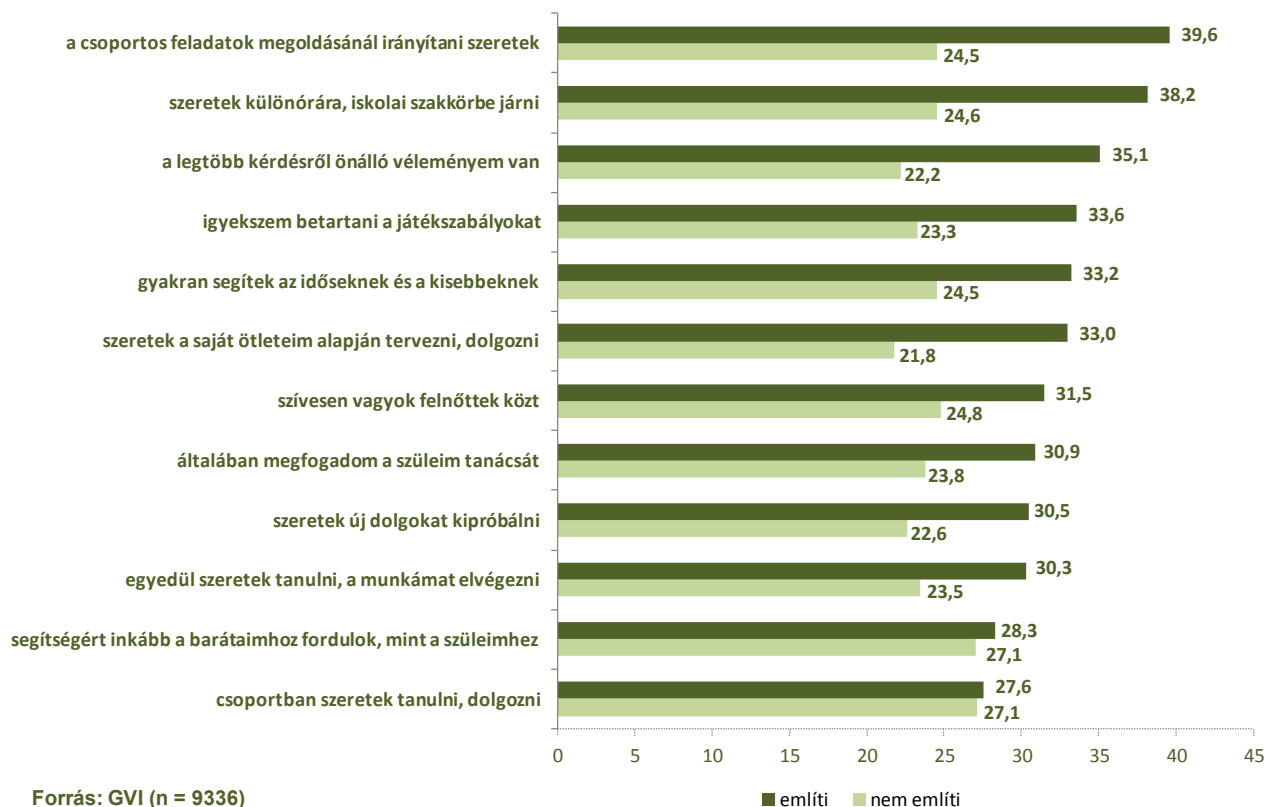

Forrás: GVI (n = 7484)

A tanulók egyes pszichológiai jellemzőit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy azon tanulók közül, akik önállóbbnak és iskolai munkájukban szorgalmasabbnak tekinthetőek, többen készülnek diplomát szerezni, mint a többi diák közül. A Diploma-index magas átlagos értéket jelez azoknál, akik a csoportos feladatok megoldásánál irányítani szeretnek (39,6), azok között, akik szeretnek különórára, iskolai szakkörbe járni (38,2) és azok körében, akik önálló véleményt fogalmaznak meg a legtöbb kérdésben (35,1).

A Diploma-index ezzel szemben viszonylag alacsony átlagos értéket mutat azok között, akik csoportban szeretik elvégezni a feladataikat (27,6), azok körében, akik segítségért inkább a barátaikhoz fordulnak, mint a szüleikhez (28,3), valamint azok között, akik egyedül szeretnek tanulni, dolgozni (30,3) (lásd a 2.4.3. ábrát).

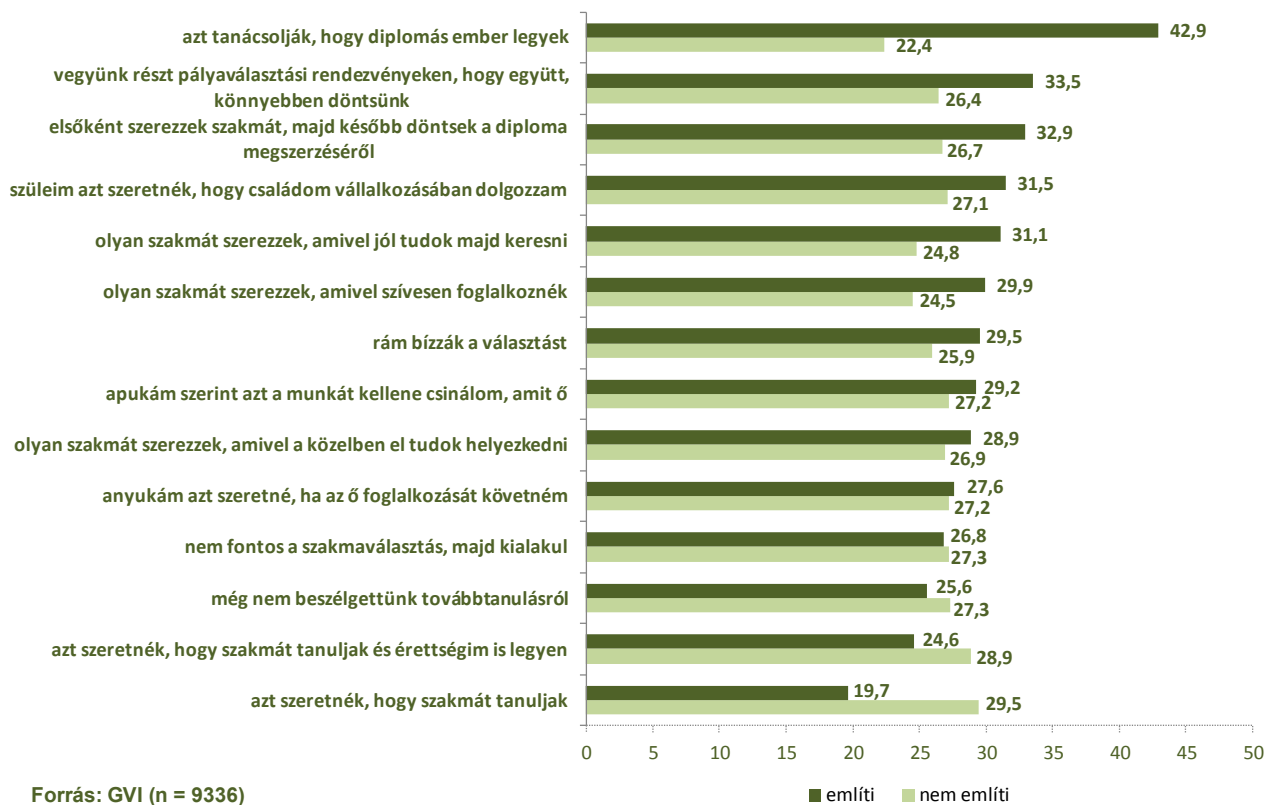
2.5.3. ábra: A Diploma-index átlagpontszámái a tanulók egyes pszichológiai jellemzői szerint, 2014

A szülők pályaválasztásra vonatkozó tanácsai jelentősen befolyásolhatják a fiatalok továbbtanulásra, szakmaválasztásra vonatkozó döntéseit. A 2.4.4. ábrán látható, hogy azon fiatalok között, akiknek szülei azt tanácsolják, hogy váljanak diplomás emberré, kiemelkedően magas (42,9 pont) a Diploma-index értéke. Emellett viszonylag magas indexértéket (33,5) mértünk azok körében is, akiknek szülei azt tanácsolják, hogy vegyenek részt pályaválasztási rendezvényeken és együtt döntsenek a továbbtanulásról, illetve azok között, akiknek szülei azt javasolják, hogy elsőként szerezzenek szakmát és utána döntsenek a diplomaszerezésről (32,9). Az indexérték a legalacsonyabb azok körében, akiknek szülei azt szeretnék, ha gyermekük szakmát tanulna (19,7), illetve akiknek szülei azt tanácsolják, hogy szakmát is tanuljanak és érettségit is szerezzenek (24,6).

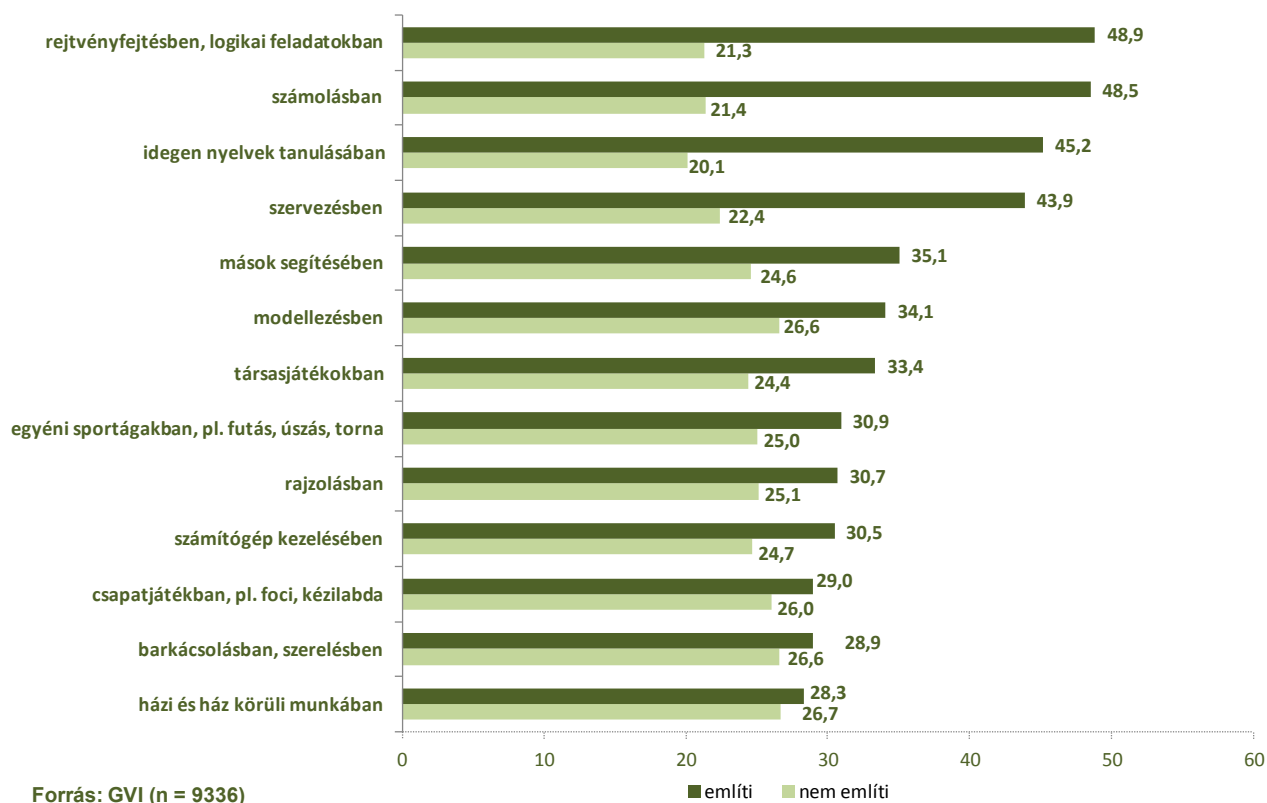
Az adatokból arra következtethetünk, hogy a szülők a szakmaszerzést és a diplomaszerezést egymást kizáró továbbtanulási utaknak gondolják, holott a szakközépiskola utáni diplomaszerezés is egy lehetséges továbbtanulási mód, ami ráadásul sokrétűen hasznosítható, rugalmas tudást és készségeket ad. Szintén alacsony értéket (25,6) mutat azok átlaga, akik még nem beszélgettek szüleikkel a továbbtanulásról, tehát a diplomára vágyók általában a továbbtanulást illetően tudatos szülőkkel rendelkeznek.

2.5.4. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014

A diplomaszerezésre készülő általános iskolások körében kiemelkedően magas azok aránya, akik rejtvényfejtésben, logikai feladatokban, számolásban és idegen nyelvek tanulásában tartják ügyesnek magukat (lásd a 2.4.5. ábrát). Ezek mellett a szervezést és mások segítségét is gyakran említették. A kétkézi munkában (házi és ház körüli munka, barkácsolás, szerelés), valamint a sportban érzett tehetség a legkevésbé jellemző ezekre a fiatalokra, mely egyik oka is lehet annak, hogy inkább a szellemi munkák a vonzóbbak számukra.

2.5.5. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai aszerint, hogy a tanuló miben érzi tehetségesnek magát, 2014

3. Területi különbségek

Az alábbi fejezetben részletesebben bemutatjuk a területi különbségeket, és a korábbi fejezetek erre vonatkozó eredményeit is felelevenítjük. A legtöbb esetben régiók közötti összehasonlítást használunk, így az eredmények könnyebben átláthatóak és vizualizálhatóak. Abban az esetben, ha jelentős eltérés van egy-egy megye között egy régióon belül, az adatokat megyénként is megjelenítjük. A fejezet végén régióként összefoglaljuk az eredményeket.

A továbbtanulási tervek közötti régiós különbségeket a 3.1. táblázat mutatja. Egy régióban sem haladja meg az 1%-ot azon diákok aránya, akik nem szeretnének továbbtanulni. Leginkább a Dél-Alföldön terveznek a diákok 3 évig tanulni szakmunkás bizonyítványért (22%) és legkevésbé Közép-Magyarországon (8%). Szakmunkás bizonyítványt és érettségit szintén a közép-magyarországi régióban szereznének a legkisebb arányban (14%), legnagyobb arányban pedig a Dél-Dunántúlon (24%). Szakközépiskolai érettségit a Nyugat-Dunántúlon a gyerekek majdnem negyede tervez (23%), míg a Dél-Dunántúlon csak 11%-uk. A gimnáziumi érettségi tekintetében nem ilyen nagyok a különbségek, 8% és 12% között mozog az ilyen végzettséget tervező diákok aránya (Közép-Magyarországon a legnagyobb ez az arány és a Dél-Alföldön a legkisebb). Technikusi végzettséget is hasonló arányban szereznének a diákok a különböző régiókban, de legkevésbé a Közép-Dunántúlon (4%), a leginkább pedig a Dél-Dunántúlon és az Észak-Alföldön (6%). Főiskolára vagy egyetemre kiugróan nagy arányban mennének Közép-Magyarországon (42%), a Dél-Alföldön pedig mindössze 23% ez az arány. (A többi régióban 30% körüli arányt mértünk.)

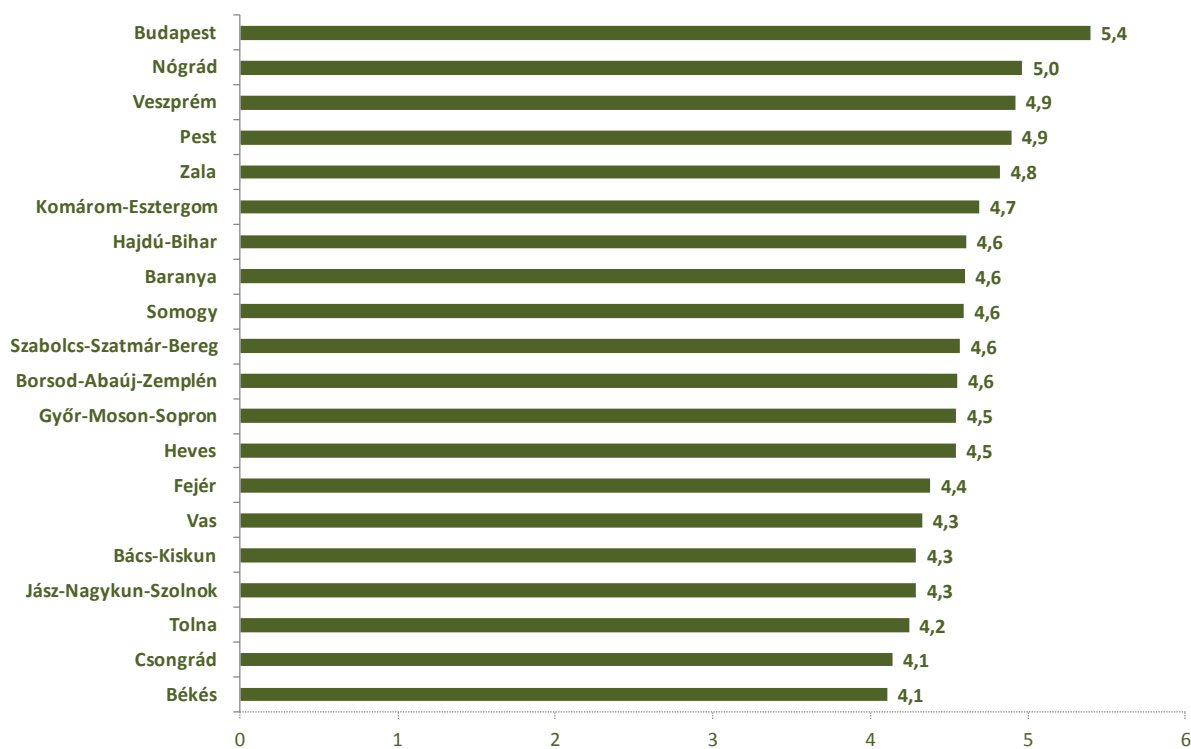
3.1. táblázat: A tanulók továbbtanulási tervei régiók szerint (százalék), N=9201, 2014

	Közép- Magyar- ország	Közép- Dunántú 1	Nyugat- Dunántú 1	Dél- Dunántú 1	Dél- Alföld	Észak- Alföld	Észak- Magyar- ország
nem szeretnék továbbtanulni	1,0	0,8	0,8	0,7	0,9	0,9	0,8
3 évig, hogy szakmunkás bizonyítványom legyen	8,0	13,6	14,8	17,2	21,9	18,6	14,2
kb 5-6 évig, hogy szakmunkás bizonyítványom és érettségim legyen	14,3	18,5	16,6	24,1	20,7	17,4	17,7
kb 4-5 évig, hogy szakközépiskolai érettségim legyen	17,0	21,7	23,3	11,2	20,6	17,6	21,8
kb 4-5 évig, hogy gimnáziumi érettségim legyen	12,1	10,0	10,8	12,0	8,2	11,2	10,8
kb 5-7 évig, hogy technikusi végzettségem legyen	5,6	4,3	4,5	5,8	4,4	5,8	5,0
7-10 évig, hogy főiskolai vagy egyetemi diplomát szerezsek	42,0	31,1	29,3	29,2	23,2	28,5	29,6
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Megyéenként összehasonlítottuk, hogy átlagosan hány évig tanulnának tovább a diákok: az összes megyét tekintve 4,1 és 5,4 év között mozog ez az átlag (lásd a 3.1. ábrát). A legtovább Budapesten tanulnának a diákok (5,4 év), ezt követi Nógrád megye (5,0 év), valamint Pest és Veszprém megye (4,9-4,9 év). A legrövidebb továbbtanulási időszakot Békés és Csongrád megyében tervezik a diákok (4,1 év), de Tolna, Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok és Vas megyében sem haladja meg a 4,3 évet a tervezett továbbtanulás átlagos időtartama.

3.1. ábra: A továbbtanulás időtartama megyéenként, 2014

Forrás: GVI (n = 9201)

A diákoknak adott szülői tanácsok aránya megyei bontásban jelentős eltéréseket mutat. Például a szakmaszerzést Békés (34%) és Csongrád (33%) megyében a szülők nagyjából egyharmada támogatja, miközben ugyanez az arány Budapesten (16%), Hajdú-Bihar (16%) és Pest (18%) megyében az egyötödöt sem éri el. A szakma és az érettségi együttes megszerzését Tolna (48%), Győr-Moson-Sopron (47%) és Borsod-Abaúj-Zemplén (47%) megyében a szülők közel fele támogatja, míg Hajdú-Bihar (27%) és Veszprém megyében (32%), illetve Budapesten (32%) arányuk nem éri el az egyharmadot. A diploma megszerzését a budapesti szülők támogatják a legnagyobb arányban (37%), továbbá jelentős – de a budapesti szülőknél kisebb – arányban javasolták a felsőoktatásban való részvételt a nógrádi (28%) és a veszprémi (28%) szülők is. A diploma megszerzését legkevésbé Hajdú-Bihar (16%) és Csongrád (17%) megyében támogatják a szülők. A legnagyobb arányban a Vas (46%) és Zala (43%) megyei gyerekek jelölték be azt, hogy szüleik rájuk bízják a választást, míg ez az arány Hajdú-Bihar (24%), Bács-Kiskun (32%) és Borsod-Abaúj-Zemplén (32%) megyében a legalacsonyabb. A pályaválasztási rendezvényeken való részvételt leginkább a Békés (19%), Vas (19%) és Veszprém (19%) megyei szülők támogatják, a legkevésbé pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg (3%), Csongrád (8%), Heves (8%) megyei, illetve a budapesti (8%) szülők. A legnagyobb arányban a Komárom-Esztergom (63%), Baranya (59%) és Csongrád (59%) megyei gyerekek választották azt, hogy szüleik azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzenek, amellyel szívesen foglalkoznának, ez az arány Tolna megye (1%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (23%) megye esetében a legalacsonyabb. A Tolna (55%) és Komárom-Esztergom (47%) megyei gyerekek látják legnagyobb arányban úgy, hogy szüleik azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzenek, amellyel majd jól tudnak keresni, ezt a választ a legkisebb arányban pedig a Heves (28%) és a Szabolcs-Szatmár-Bereg (29%) megyei gyerekek jelölték. A legnagyobb arányban a Tolna (32%) és Komárom-Esztergom (26%) megyei gyerekek vélik úgy, hogy a szüleik azt szeretnék, olyan szakmát találjanak, amellyel a közelben el tudnak helyezkedni. Ugyanez az arány Szabolcs-Szatmár-Bereg (6%), Heves (13%) és Nógrád (13%) megye, illetve Budapest (13%) esetében a legalacsonyabb. (A 3.2. táblázatban csak a statisztikai értelemben jelentős különbséggel bíró szempontokat közöljük.)

3.2. táblázat: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról megyék szerint (százalék), 2014

	Azt szeretnék, hogy szakmát tanuljak	Azt szeretnék, hogy szakmát tanuljak és érettségim is legyen	Azt tanácsolják, hogy diplomás ember legyek	Rám bízzák a választást	Vegyünk részt pályaválasztási rendezvényeken	Azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzek, amivel szívesen foglalkoznék	Azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzek, amivel jól tudok majd keresni	Olyan szakmát keressek, amivel a közelben el tudok helyezkedni
Budapest	16	32	37	38	8	57	40	13
Baranya	25	45	21	38	10	59	42	20
Bács-Kiskun	25	43	22	32	11	48	34	17
Békés	34	40	22	35	19	58	41	20
Borsod-Abaúj-Zemplén	24	47	25	32	12	55	44	17
Csongrád	33	45	17	40	8	59	44	23
Fejér	28	41	22	38	13	52	36	19
Győr-Moson-Sopron	23	47	22	33	12	56	39	18
Hajdú-Bihar	16	27	16	24	14	36	38	16
Heves	28	41	20	36	8	36	28	13
Komárom-Esztergom	23	44	22	37	18	63	47	26
Nógrád	23	40	28	35	10	53	43	13
Pest	18	35	23	39	11	58	40	17
Somogy	24	38	22	36	10	54	41	23
Szabolcs-Szatmár-Bereg	23	35	21	41	3	23	29	6
Jász-Nagykun-Szolnok	30	40	18	39	11	57	43	19
Tolna	28	48	24	39	14	1	55	32
Vas	25	44	19	46	19	58	39	25
Veszprém	20	32	28	39	16	56	36	14
Zala	21	38	25	43	13	55	41	19

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A területi különbségek nem jelentősek a gyerekek érdeklődési körét vizsgálva, a 3.3. táblázat a statisztikailag szignifikáns különbségeket mutatja be régióként. Az autók és motorok a Közép-Dunántúlon a legnépszerűbbek (a diákok 34%-át érdekli) és Közép-Magyarországon a legnépszerűtlenebbek (27%). Az ételreceptek leginkább a közép-magyarországi, legkevésbé a nyugat-dunántúli diákokat foglalkoztatják (24%, illetve 17%). Az egészséges életmód kérdése iránt leginkább az észak-magyarországi diákok érdeklődnek (19%), legkevésbé pedig a dél-dunántúliak (14%). A lakóhely építést, szépítést Közép-Magyarországon és a Nyugat-Dunántúlon találják a legérdekesebbnek (16%) és a Dél-Alföldön a legkevésbé érdekesnek (12%). A sztárok, celebek élete a dél-alföldiek 22%-át, valamint a dél- és közép-dunántúliak 26%-át érdekli. A zenehallgatás a Közép-Dunántúlon a legnépszerűbb (71%) és az Észak-Alföldön a legkevésbé népszerű (63%). A gazdasági hírek a Dél-Alföldön érdeklik leginkább a gyerekeket (10%-ukat), és Észak-Magyarországon a legkevésbé (6%). A divat ezzel szemben Észak-Magyarországon a legnépszerűbb (43%) és az Észak-Alföldön a legnépszerűtlenebb (32%). A művészetek iránt Közép-Magyarországon érdeklődnek a legtöbben (23%) és az Észak-Alföldön a legkevésbé (14%).

3.3. táblázat: A tanulók érdeklődése régiók szerint (az említések százalékos aránya), N=7015, 2014

	Közép-Magyarország	Közép-Dunántúli	Nyugat-Dunántúli	Dél-Dunántúli	Dél-Alföld	Észak-Alföld	Észak-Magyarország
autók, motorok	27,3	34,0	31,4	32,4	33,0	31,7	30,2
ételreceptek	24,2	21,8	16,6	18,5	21,3	18,0	19,6
egészséges életmód	17,5	16,4	17,2	14,4	15,0	16,4	19,3
lakóhelyem építése, szépítése	16,0	15,6	16,0	13,3	11,9	13,0	13,7
sztárok, celebek életéről szóló hírek	21,8	25,7	24,4	25,7	21,7	24,9	23,3
zenehallgatás	67,5	70,6	64,1	70,1	68,8	63,0	70,4
filmek	61,7	63,4	62,5	63,4	60,9	56,8	60,4
gazdasági hírek	8,3	6,3	7,8	6,8	9,7	7,0	6,3
divat, öltözködés	34,3	37,4	33,9	36,0	36,6	31,8	42,9
művészetek	22,7	20,7	21,0	18,8	18,6	13,5	20,1

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

A tanulók jövőbeli foglalkozásával kapcsolatos terveinek összehasonlítása alapján elmondható, hogy a regionális különbségek a legtöbb szakma esetében nem jelentősek, és több szakma esetében (betegeket ápolnék; betegeket gyógyítanék; bútorokat készítenék; irodai munkát végeznék; gyerekeket nevelnék; tanítanék; adnék-vennék, kereskednék) az egyes régiókban élő gyerekek válaszai statisztikai értelemben nem különböznek. A szellemi munkákat¹⁴ tekintve általában megfigyelhető, hogy Közép-Magyarországon és a Közép-, illetve Nyugat-Dunántúlon a diákok inkább, Magyarország keleti részén (főként az Alföldön) pedig kevésbé választanák ezeket. A fizikai foglalkozások¹⁵ esetében általában azt látjuk, hogy a Közép-Magyarországon lakó gyerekek kevésbé szívesen végeznék ezeket. Az észak-alföldi régióban a legtöbb szakma esetében viszonylag alacsony arányt tapasztaltunk: ez úgy lehetséges, hogy ebben a régióban a választott szakmák átlagos száma 3,1, míg a többi régióban magasabb ez a szám (3,6 és 3,8 közé esik) (lásd az 3.4. táblázatot).

¹⁴ Számítógépen dolgoznék; lakásokat, házakat terveznék, építenék; művészettel foglalkoznék; segítenék másoknak személyes problémáik megoldásában; pénzügyekkel foglalkoznék; médiában dolgoznék; kutatnék

¹⁵ Gépek szerelése, javítása; fémek megmunkálása; gépjárművezetés

3.4. táblázat: A tanulók későbbi foglalkozásukkal kapcsolatos tervei régiók szerint (az említések százalékos aránya), N=7015, 2014

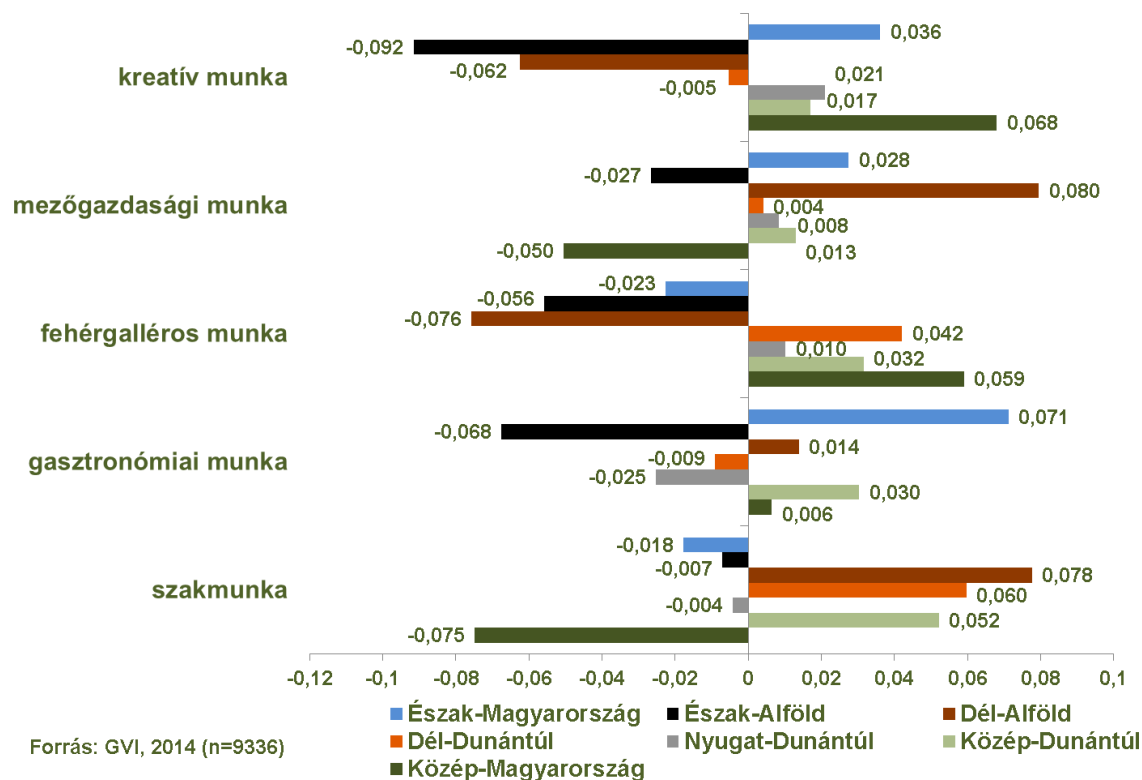
	Közép- Magyar- ország	Közép- Dunántú 1	Nyugat- Dunántú 1	Dél- Dunántú 1	Dél- Alföld	Észak- Alföld	Észak- Magyar- ország
gépeket szerelnék, javítanék fémekkel	16,3	21,7	20,0	19,2	21,2	18,6	18,0
dolgoznék, fúrnék, hegesztenék	6,2	9,9	7,8	12,9	12,5	8,8	10,0
számítógépen dolgoznék	29,3	33,2	31,7	31,3	27,5	25,4	28,0
ételeket főznék	30,6	28,4	28,2	27,7	28,7	26,9	33,8
lakásokat, házakat terveznék, építenék	23,2	22,0	24,2	19,6	16,3	19,0	19,0
autóbuszt, kamiont vezetnék	7,3	11,2	7,3	13,0	12,7	10,0	11,5
süteményeket, kenyeret sütnék	21,7	24,7	20,3	22,5	23,3	18,8	24,1
növényeket termesztenék	8,8	10,0	12,0	10,0	14,2	11,4	10,7
állatokat gondoznék	29,3	35,6	33,5	34,1	34,4	26,9	31,9
szépségiparban dolgoznék	17,8	20,0	18,5	17,6	16,8	17,1	21,8
művészettel foglalkoznák	18,0	16,4	16,6	14,5	14,2	12,6	16,5
pénzügyekkel foglalkoznák	18,4	16,0	15,9	18,0	13,3	15,2	14,4
segítenék másoknak	14,1	11,8	12,7	11,7	11,0	8,9	12,4
személyes problémáik megoldásában	14,1	11,8	12,7	11,7	11,0	8,9	12,4
médiában dolgoznék	22,9	18,1	19,1	19,4	13,5	12,8	17,5
kutatnék	13,5	12,5	13,2	12,9	10,2	5,7	11,7

Megjegyzés: a megkérdezettek több válaszlehetőséget is megjelölhettek

Az egyes régiókat szakmacsoportonként is összehasonlítva azt látjuk, hogy a betegápolási munkák tekintetében nincs szignifikáns különbség a régiók között. A szakmunkák a Dél-Alföldön, a Közép-Dunántúlon és a Dél-Dunántúlon népszerűbbek az átlagnál, Közép-Magyarországon pedig jóval népszerűtlenebbek. A gasztronómiai munkák iránt inkább Észak-Magyarországon, a Dél-Alföldön, a Nyugat-Dunántúlon és Közép-Magyarországon érdeklődnek a gyerekek. A fehérgalléros munkákat tekintve jól

elkülönül Magyarország keleti és nyugati része: az Alföldön és Észak-Magyarországon kevésbé terveznek ilyen pályát, mint a nyugati régiókban. A mezőgazdasági munkák iránt Közép-Magyarországon és az Észak-Alföldön érdeklődnek legkevésbé a tanulók. Kreatív munkát leginkább Közép-Magyarországon, legkevésbé pedig az Észak-Alföldön terveznek a diákok (lásd az 3.6. ábrát).

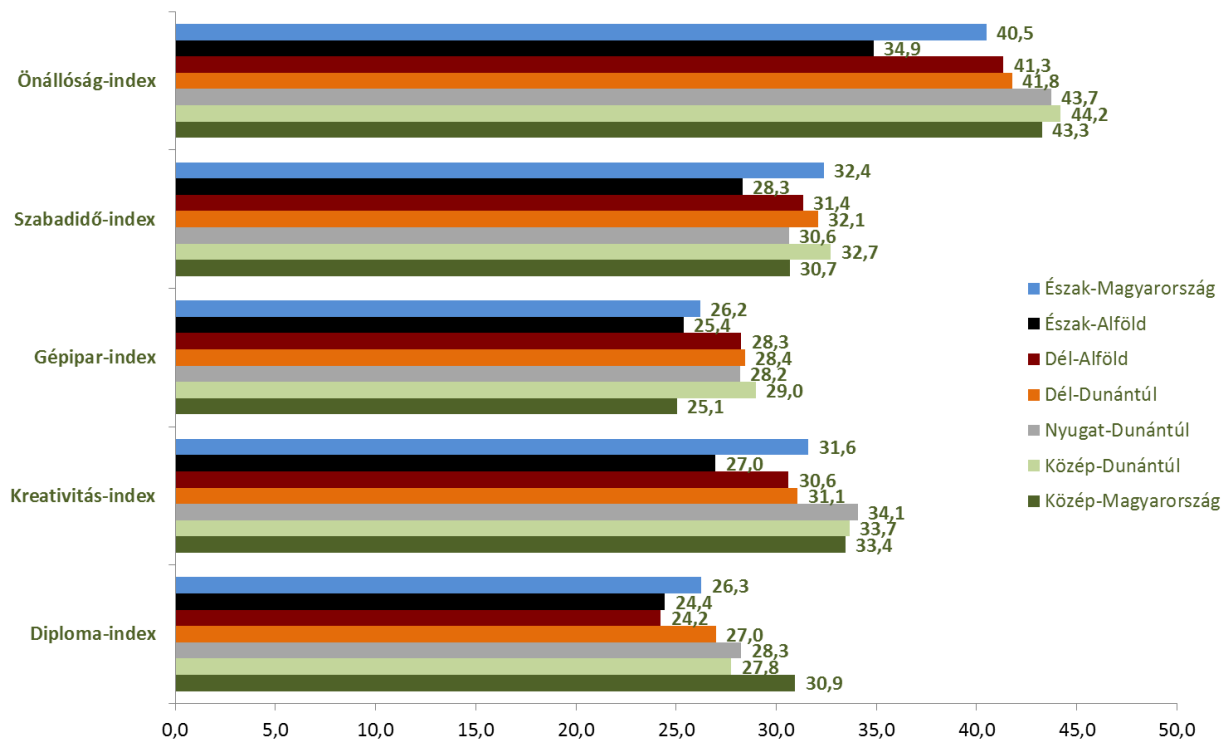
3.2. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége régiónként, 2014

A 2. fejezetben bemutatott indexeket régiónként összehasonlítva azt mutatják az adatok, hogy az Önállóság-index átlagos értéke a Közép-Dunántúlon a legmagasabb (44,2), míg az Észak-Alföldön kifejezetten alacsony (34,9). A Szabadidő-indexet vizsgálva kisebb különbségeket látunk, de szintén a Közép-Dunántúlon tapasztaljuk a legmagasabb értéket (32,7) és az Észak-Alföldön a legalacsonyabbat (28,3). A Gépipar/fémipar-index esetében szintén nem nagyok a különbségek, a Közép-Dunántúlon a legmagasabb ez az érték (29,0), a közép-magyarországi régióban pedig legalacsonyabb (25,1). A Kreativitás-index a nyugat-dunántúli gyerekek körében a legmagasabb (34,1) és az észak-alföldiek

között a legalacsonyabb. A Diploma-index értéke Közép-Magyarországon a legmagasabb (30,9) és a Dél-Alföldön a legalacsonyabb (24,2) (lásd a 3.3. ábrát).

3.3. ábra: Az indexek értéke régióként, 2014

Forrás: GVI (n=9336)

Az alábbiakban pár mondatban összefoglaljuk az eddigi eredményeket régióként: röviden leírjuk, hogy az egyes régiókban élő gyerekekre mi jellemző, hogyan térnek el a más régiókban tanulóktól.

3.1. Közép-Magyarország

Közép-Magyarország sok szempontból eltér a többi régiótól. A diákok ebben a régióban szeretnék a legtöbb ideig továbbtanulni (Budapesten átlagosan 5,4, Pest megyében 4,9 évig), kiugróan magas arányban (42%) főiskolán vagy egyetemen. Az itt élő szülőkről is elmondható, hogy általában szorgalmazzák, hogy legalább érettségit szerezzen gyermekük: ebben a régióban a legalacsonyabb azon szülők aránya, akik a szakmaszerzést önmagában (érettségi nélkül) javasolják gyermeküknek. A művészetek iránti érdeklődés ebben a régióban a leggyakoribb a diákok körében. Közép-

Magyarországon átlagon felül érdeklődnek a gyerekek a kreatív és a fehérgalléros munkák iránt, míg a szakmunkák és gasztronómiai munkák irányába mutató érdeklődés jóval átlag alatti. A Diploma-index átlagos értéke ebben a régióban a legmagasabb, míg a Gépipar/fémipar-index értéke itt a legalacsonyabb.

3.2. Közép-Dunántúl

A Közép-Dunántúlon az egyik legmagasabb azon diákok aránya, akik szakközépiskolai érettségit terveznek szerezni. A továbbtanulás hosszát tekintve a régió megyéi a középmezőnyben helyezkednek el (4,4-4,7 év). A Komárom-Esztergom megyei szülők között tanácsolják legnagyobb arányban gyermeküknek azt, hogy olyan szakmát válasszanak, amelyet szívesen végeznének. A Veszprém megyei szülők között az átlagosnál nagyobb arányban találunk olyanokat, akik azt szeretnék, ha gyermekük diplomás lenne, illetve akik támogatják a pályaválasztási rendezvényeken való részvételt. A diákok között Közép-Dunántúlon a legnépszerűbbek az autók, a motorok és a zenehallgatás. A Közép-Dunántúlon sok szakma iránt érdeklődnek diákok, minden szakmacsoport irányába kissé átlagon felüli (de sehol sem kiugró) az érdeklődés. Az Önállóság-, a Szabadidő-, és a Gépipar/fémipar-index átlagos értéke ebben a régióban a legmagasabb.

3.3. Nyugat-Dunántúl

A továbbtanulási terveket tekintve a nyugat-dunántúli diákok válaszai a közép-dunántúliakéhoz nagyon hasonló képet mutatnak – a szakközépiskolai érettségit átlagon felüli arányban tervezik a gyerekek, a továbbtanulás időtartama is nagyjából a középmezőnyben van, bár Vas megyében alacsonyabb az átlagosnál (4,3 év), Zala megyében pedig magasabb (4,8 év). A szakma és érettségi együttes megszerzését Győr-Moson-Sopron megyében a gyerekek szülei átlagon felül támogatják, ezen kívül a Vas és Zala megyei gyerekek szülei között van a legtöbb olyan, aki gyermekére bízta a választást. A nyugat-dunántúli régióban érdeklődik a legtöbb gyerek az építészet és a belsőépítészet iránt. A kreatív-, a mezőgazdasági- és a fehérgalléros munkák iránt átlagon felüli az

érdeklődés ebben a régióban, míg a gasztronómiai és a szakmunkák iránt átlagon aluli. A Nyugat-Dunántúlon a legmagasabb a diákok átlagos Kreativitás-index értéke.

3.4. Dél-Dunántúl

A Dél-Dunántúlon vannak a legtöbben, akik szakmunkás bizonyítványt és érettségit is szeretnének megszerezni, átlagosan 4,2-4,6 évig tanulnának tovább. Tolna megyében a legmagasabb azon diákok aránya, akiknek szülei a szakma és az érettségi együttes megszerzését támogatják, illetve azt, hogy olyan szakmájuk legyen, amellyel majd jól tudnak keresni. Baranya megyében viszonylag magas azon szülők aránya, akik azt szeretnék, ha gyermekük olyan szakmát szerezne, amellyel szívesen foglalkozna. A dél-dunántúli gyerekek érdeklődnek legkevésbé az egészséges életmód iránt. A régióban a szakmunkák és a fehérgalléros munkák iránt is átlagon felüli az érdeklődés. A többi szakmacsoport iránti érdeklődés nem tér el jelentősen az átlagostól, de a mezőgazdasági munkák esetén kicsit magasabb, a kreatív és a gasztronómiai munkák esetében pedig kicsit alacsonyabb annál. A dél-dunántúli diákok körében a 2. fejezetben létrehozott legtöbb index átlagos értékű, a Gépipar/fémipar-index értéke pedig itt a második legmagasabb (a Közép-Dunántúl után).

3.5. Dél-Alföld

A Dél-Alföldön markánsan alacsonyabb iskolai végzettséget terveznek a gyerekek, mint a többi régióban. Köztük vannak a legtöbben, akik szakmunkás bizonyítványt szeretnének (érettségi nélkül), és a legkevésbé, akik főiskolára vagy egyetemre akarnak menni. A régióhoz tartozó egyik megyében sem haladja meg a 4,3 évet a tervezett továbbtanulás átlagos időtartama. Ebben a régióban támogatják a szülők a legnagyobb arányban a szakmaszerzést. Csongrád megyében vannak a legalacsonyabb arányban azok a szülők, akik azt szeretnék, hogy gyermekük diplomás legyen. A Dél-Alföldön mondták a gyerekek a legnagyobb arányban, hogy érdeklik őket a gazdasági hírek. A dél-alföldi gyerekek körében kiugróan népszerűek a mezőgazdasági munkák, és a szakmunkák iránt is ők érdeklődnek a leginkább. A fehérgalléros és kreatív munkák iránt az átlagosnál

kevesebb érdeklődést mutatnak. A Diploma-index értéke ebben a régióban a legalacsonyabb.

3.6. Észak-Alföld

Az Észak-Alföldi régióban az átlagnál valamivel kevesebben tanulnának tovább főiskolán vagy egyetemen, és valamivel többen szeretnék szakmunkás bizonyítványt. Az itt élő gyerekek átlagosan 4,3-4,6 évig tanulnának tovább. Hajdú-Bihar megyében van a legkevesebb olyan szülő, aki gyermekére bízta a pályaválasztást, illetve aki a diploma, vagy a szakma és az érettségi együttes megszerzését támogatja. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szülőknek az átlagnál kevésbé fontos, hogy gyermekük jól kereső szakmát találjon, illetve hogy a közelben helyezkedjen el. Az Észak-Alföldön érdekli a legkevésbé a gyerekeket a zenehallgatás, a divat és a művészetek. Az autók és a celebek viszonylag népszerűek. Minden szakmacsoport iránt átlagon aluli az érdeklődés a régióban, amelyet az is mutat, hogy itt a lehetséges szakmák közül viszonylag keveset jelöltek meg a gyerekek. A legnagyobb (de szintén átlagon aluli) érdeklődést a szakmunkák iránt találtuk. Az észak-alföldi gyerekeket érdekli legkevésbé a kreatív és a gasztronómiai munkák. Több index esetében is az észak-alföldi diákok átlagpontszáma a legalacsonyabb a régiók között: ilyen az Önállóság-, a Szabadidő- és a Kreativitás-index.

3.7. Észak-Magyarország

Észak-Magyarországon viszonylag nagy arányban szeretnék a gyerekek szakmunkás bizonyítványt és érettségit szerezni. Ha a tervezett továbbtanulás átlagos időtartamát tekintjük, Nógrád megye a második helyen áll 5,0 évvel, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében pedig 4,5-4,6 évig tanulnának tovább. Heves megyében a legkevésbé fontos a szülőknek, hogy gyermeküknek olyan munkája legyen, amellyel jól tud majd keresni. A Heves és Nógrád megyei szülők körében az is viszonylag ritka kívánság, hogy gyermekük a közelben helyezkedjen el. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a szülők átlagon felüli része, csaknem fele támogatja, hogy gyermeke szakmát és érettségit is szerezzen. A gazdasági hírek ebben a régióban a legnépszerűtlenebbek, a divat pedig itt a legnépszerűbb a gyerekek körében. Észak-Magyarországon átlagon felüli az érdeklődés

a kreatív, a mezőgazdasági és a gasztronómiai munkák iránt, a szakmunkák és a mezőgazdasági munkák iránt pedig az átlagosnál alacsonyabb fokú az érdeklődés. Az indexek közül a Szabadidő-index tér el leginkább az országos átlagtól, ebben a régióban a második legmagasabb az értéke.

4. Következtetések

Tanulmányunk körbejárta a hetedik osztályos tanulók pályaválasztásról alkotott véleményét, továbbtanulási és foglalkozási terveit.

Az adatokból azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a szülők jelentős része (körülbelül a fele) azt szeretné, hogy gyermeke szakképzettséget, vagy szakmát és érettségét szerezzon az általános iskola után, de emellett közel egynegyedük felsőfokú végzettséget szán neki. A szülők és gyermekeik továbbtanulási céljai általában egybeesnek, a szülők leginkább gyermekük tehetségének, érdeklődésének megfelelően alakítják ki véleményüket a továbbtanulással és a pályaválasztással kapcsolatban, de nagyon sok esetben saját szakmájuk folytatását is elvárják gyermeküktől. A szülők iskolai végzettsége igen sok esetben továbbörökítődik, ez mind a szakképzettséggel rendelkező, mind a diplomás szülőkre igaz. Emellett az alacsonyabb végzettségű szülők többsége a saját végzettségénél egy kategóriával magasabb szintű képzést szán gyermekének. Ezt azért is fontos megjegyeznünk, mert az adatok alapján elmondható, hogy a gyermek pályaválasztási döntésére még akkor is jelentős hatást gyakorol a szülői példa és az otthon hallott tanácsok, ha a szülők teljesen rábízzák gyermekükre a jövőjére vonatkozó fontos döntést.

Az eredményekből emellett arra következtethetünk, hogy a szülők a szakmaszerzést és a diplomaszerezést egymást kizáró továbbtanulási utaknak gondolják, holott a szakközépiskola utáni diplomaszerezés is egy lehetséges továbbtanulási mód, ami ráadásul sokrétűen hasznosítható, rugalmas tudást és készségeket ad.

A hetedik osztályos tanulók attitűdjét, terveit megvizsgálva azt láttuk, hogy jellemzően két nagyobb csoport rajzolódik ki közöttük: egyik a szellemi, másik a fizikai munkához vonzó fiatalok csoportja. Előbbiek önállóbbak, szorgalmasabbak a tanulásban, ügyesebbek a szellemi feladatok, fejtörők megoldásában, azonban kevésbé tehetségesek a gyakorlatiasabb feladatokban (pl. barkácsolás, házimunka) és a sportban. Szüleik gyakran diplomás embernek szánják őket. Magasabb iskolai végzettségre, akár diplomára és szellemi munkára vágynak. A másik csoportba tartozó gyerekek a barkácsolás, szerelés, a

gépek világa iránt érdeklődnek, a tanulásra kevésbé fogékonyak, az iskolai feladatokat csoportban szeretik megoldani, és kevésbé tekinthetőek önállóknak. Családjuk szakmunkás pályára szánja őket, gyakran apjuk szakmájának folytatójaként, a családi vállalkozás örököseként tekintenek rájuk. Utóbbi csoportból kerülhetnek ki a szakmunkás pályára alkalmas fiatalok.

Problémát jelenthet, hogy a szakmunkásnak szánt gyerekek nem csak érdeklődési körükben alkotnak a szellemi munkára szánt diákoktól élesen elkülönülő csoportot. Ezek a tanulók igen sok esetben rossz anyagi helyzetű családból származnak, szüleik gyakran alacsony végzettségű segéd-, vagy betanított munkások, illetve segélyből élő munkanélküliek. A családi háttér nagyon nagy hátrányt jelenthet ezeknek a fiataloknak, mivel alacsony motivációs szintet és önállóságot hoznak otthonról és a tanulásban gyakran elmaradnak társaiktól. Ez gyakran egyenes utat jelent a szakképzésbe, holott nem lenne szükségszerű, hogy csak az alacsonyabb tanulási képességekkel rendelkező gyerekekből váljanak szakmunkások. A jól képzett, érettségivel is rendelkező szakképzett pályakezdők számára sokkal szélesebb körű munka- és továbblépési lehetőségek nyílnának meg, akár egy későbbi szakmaváltás, továbbtanulás, vagy külföldi munkaszerzés során. Ezért lenne fontos, hogy a szakmunkástanulók – korábbi esetleges hátrányaikat kompenzálандó – a szakiskolákban több, problémamegoldással kapcsolatos készséget sajátíthassanak el.

A probléma területi vonatkozásai is figyelmet érdemelnek: az adatok azt mutatják, hogy a gazdaságilag és jövedelmileg rosszabb helyzetű kelet-magyarországi régiókban a gyerekek – szüleik által is támogatott – szakmaválasztása is újratermeli az egyenlőtlenségeket és ezáltal tovább mélyítheti a leszakadást. Az eredményekből ugyanis kiderült, hogy Közép-Magyarországon és a Dunántúlon a diákok inkább választják a szellemi munkákat, Magyarország keleti részén (főként az Alföldön) pedig a fizikai foglalkozások a népszerűbbek.

A szakképzés magyarországi helyzete, a szakmunkáshiány és az egyes területeken ezzel egy időben fennálló túlképzés felhívja a figyelmet az ebben a területben rejlő lehetőségekre és kihívásokra. Ezért is lenne érdemes minél több vizsgálatot folytatni a

témában. Ez a kutatás jelentheti az általános iskolások pályorientációjának helyzetét feltérképező folyamat első lépéseit. A témakör további vizsgálati lehetőségeket rejt, a felmérés több irányban is továbbfejleszthető. További adatfelvételek lennének szükségesek az időbeli tendenciák megismerésére, valamint egy pályakövetéses vizsgálat gazdag információt szolgáltatna a pályaválasztási tervek megvalósulásáról, így megteremtve a továbbtanulási szándékok és pályaválasztási tervek mélyebb megismerésének, az összefüggések részletesebb feltárásának lehetőségét.

Ábrajegyzék

1. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy mennyi ideig szeretnék továbbtanulni az általános iskola után (százalék), 2014	6
2. ábra: A tanulók készségei saját nézőpontjukból – „Miben vagy ügyes?” (százalék), 2014 7	
3. ábra: Tanulók megoszlása az otthon végzett segítő tevékenységeik szerint (százalék), 2014.....	8
4. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014	10
5. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámai a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014 10	
6. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014	12
7. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014 13	
8. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014	14
1.1. ábra: A tanulók megoszlása nemük szerint (százalék), 2014.....	19
1.2. ábra: A tanulók megoszlása születési év szerint (százalék), 2014.....	20
1.3. ábra: A tanulók megoszlása gondviselőjük iskolai végzettsége szerint (százalék), 2014 21	
1.4. ábra: A tanulók megoszlása gondviselőjük foglalkozása szerint (százalék), 2014.....	22
1.1. táblázat: A válaszadók száma és százalékos aránya régióként, 2014.....	23

1.2. táblázat: A válaszadók száma és százalékos aránya megyénként, 2014	24
1.3. táblázat: A válaszadók száma és százalékos aránya kérdező kamaránként, 2014	25
1.1.1. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy honnan szerzik az információkat (az említések százalékos aránya),2014.....	27
1.1.1. táblázat: A tanulók megoszlása aszerint, hogy honnan szerzik az információkat megyénként (az említések százalékos aránya), 2014, N=9336	29
1.1.2. ábra: A tanulók megoszlása nemek és aszerint, hogy honnan szerzik az információkat (az említések százalékos aránya), 2014	30
1.1.3. ábra: A különböző iskolai végzettségű szülők gyerekeinek megoszlása aszerint, hogy honnan szerzik az információkat (az említések százalékos aránya), 2014.....	31
1.1.4. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy hol került eddig szóba pályaválasztásuk (százalék), 2014	32
1.1.2. táblázat: A tanulók megoszlása aszerint, hogy hol került eddig szóba pályaválasztásuk megyék szerint (százalék), 2014, N=8891	33
1.1.5. ábra: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról (százalék), 2014	35
1.1.6. ábra: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról az édesapa (gondviselő) iskolai végzettsége szerint (százalék), 2014 ...	36
1.1.3. táblázat: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról megyék szerint (százalék), 2014	38
1.2.1. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy mennyi ideig szeretnének továbbtanulni az általános iskola után (százalék), 2014.....	39
1.3.1. ábra: A tanulók megoszlása érdeklődési körük alapján nemek szerint (százalék), 2014	

1.3.2. ábra: A tanulók készségei saját nézőpontjukból – „Miben vagy ügyes?” (százalék), 2014.....	42
1.3.3. ábra: A különböző nemű tanulók megoszlása aszerint, hogy miben tartják magukat ügyesnek (az említések százalékos aránya), 2014	43
1.3.4. ábra: A különböző iskolai végzettségű szülők gyerekeinek megoszlása aszerint, hogy miben tartják magukat ügyesnek (az említések százalékos aránya), 2014	44
1.3.5. ábra: Tanulók megoszlása az otthon végzett segítő tevékenységeik szerint (százalék), 2014.....	45
1.3.6. ábra: Tanulók megoszlása az otthon végzett segítő tevékenységeik szerint (százalék), 2014.....	46
1.3.7. ábra: Az otthon nem segítő tanulók indokai az otthoni munka elmaradására (százalék), 2014	47
1.4.1. ábra: A tanulók megoszlása későbbi foglalkozásukkal kapcsolatos tervei szerint (százalék), 2014	49
1.4.2. ábra: A diákok tartós munkavállalással megvalósítható tervei (százalék), 2014.....	56
1.4.3. ábra: A különböző nemű tanulók megoszlása aszerint, hogy mi motiválja őket arra, hogy tartós munkahelyük legyen (az említések százalékos aránya), 2014.....	57
1.4.4. ábra: A tanulók megoszlása aszerint, hogy mi motiválja őket arra, hogy tartós munkahelyük legyen gondviselőjük iskolai végzettsége szerint (az említések százalékos aránya), 2014	58
1.4.5. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége nemenként, 2014	62
1.4.6. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége az apa iskolai végzettsége szerint, 2014.....	63
1.4.7. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége régióként, 2014	64

1.5.1. ábra: Tanulók megoszlása aszerint, milyen tulajdonságokat tartanak jellemzőnek magukra (százalék), 2014	66
1.5.2. ábra: A különböző nemű tanulók megoszlása aszerint, hogy milyen tulajdonságokat tartanak jellemzőnek magukra nézve (az említések százalékos aránya), 2014.....	67
1.5.3. ábra: A különböző iskolai végzettségű szülők gyerekeinek megoszlása aszerint, hogy mit tartanak jellemzőnek magukra (az említések százalékos aránya), 2014	68
1.6.1. ábra: A jövőben kollégiumban szívesen lakó tanulók megoszlása indokaik szerint (százalék)	69
1.6.2. ábra: A jövőben kollégiumban nem szívesen lakó tanulók megoszlása indokaik szerint (százalék)	70
1.7.1. táblázat: A Bács-Kiskun Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=514, 2014	71
1.7.2. táblázat: A Baranya Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=352, 2014.....	72
1.7.3. táblázat: A Békés Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=356, 2014.....	73
1.7.4. táblázat: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=723, 2014.....	74
1.7.5. táblázat: A Budapesti KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=1173, 2014.....	76
1.7.6. táblázat: A Csongrád Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=354, 2014.....	77
1.7.7. táblázat: A Fejér Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=215, 2014.....	78

1.7.8. táblázat: A Dunaújvárosi KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=200, 2014.....	79
1.7.9. táblázat: A Győr-Moson-Sopron Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=316, 2014.....	80
1.7.10. táblázat: A Soproni KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=89, 2014.....	82
1.7.11. táblázat: A Hajdú-Bihar Megyei Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=549, 2014.....	83
1.7.12. táblázat: A Heves Megyei Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=296, 2014	84
1.7.13. táblázat: A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=427, 2014.....	86
1.7.14. táblázat: A Komárom-Esztergom Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=320, 2014.....	87
1.7.15. táblázat: A Nógrád Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=172, 2014.....	88
1.7.16. táblázat: A Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=1047, 2014	89
1.7.17. táblázat: A Somogy Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=313, 2014.....	90
1.7.18. táblázat: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=698, 2014.....	92
1.7.19. táblázat: A Tolna Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=229, 2014.....	93

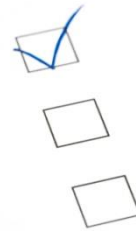
1.7.20. táblázat: A Vas Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=279, 2014.....	95
1.7.21. táblázat: A Veszprém Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=323, 2014.....	97
1.7.22. táblázat: A Zala Megyei KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=249, 2014.....	98
1.7.23. táblázat: A Nagykanizsai KIK-hoz tartozó vállalatok által kínált termékek vagy szolgáltatások ismertsége a diákok körében, N=142, 2014.....	99
1.7.1. ábra: A helyes válaszok átlagos száma kamaránként, 2014.....	100
2.1. táblázat: Az indexszámok legfontosabb összefoglaló statisztikai mutatói, 2014.....	104
2.2. táblázat: Pearson-féle páronkénti korrelációs együtthatók az indexek között.....	106
2.1.1. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámok a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014.....	108
2.1.2. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámok a szülők foglalkozása szerint, 2014....	109
2.1.3. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámok a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014.....	110
2.1.4. ábra: Az Önállóság-index átlagpontszámok a tanulók foglalkozási tervei szerint, 2013	111
2.2.1. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámok az apa iskolai végzettsége szerint, 2014 ...	113
2.2.2. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámok a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014.....	114
2.2.3. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámok a tanulók foglalkozási tervei szerint, 2014	115

2.2.4. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámai a tanulók tartós munkavállalással megvalósítható tervei szerint, 2014	116
2.2.5. ábra: A Szabadidő-index átlagpontszámai a tanulók kollégiumi elhelyezéssel kapcsolatos véleménye szerint, 2014	117
2.3.1. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014.....	119
2.3.2. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók tartós munkavállalással megvalósítható tervei szerint, 2014	120
2.3.3. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014	122
2.3.4. ábra: A Gépipar/fémipar-index átlagpontszámai a tanulók kollégiumi elhelyezéssel kapcsolatos véleménye szerint, 2014	123
2.4.1. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014.....	125
2.4.2. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók továbbtanulási tervei szerint, 2014.....	126
2.4.3. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014	128
2.4.4. ábra: A Kreativitás-index átlagpontszámai a tanulók foglalkozási tervei szerint, 2014	129
2.5.1. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a szülők (édesapa vagy gondviselő) iskolai végzettsége szerint, 2014	131
2.5.2. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a szülők foglalkozása szerint, 2014.....	132
2.5.3. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a tanulók egyes pszichológiai jellemzői szerint, 2014.....	133

2.5.4. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai a tanulók szüleinek továbbtanulással kapcsolatos tanácsai szerint, 2014	135
2.5.5. ábra: A Diploma-index átlagpontszámai aszerint, hogy a tanuló miben érzi tehetségesnek magát, 2014	136
3.1. ábra: A továbbtanulás időtartama megyénként, 2014	139
3.2. táblázat: A gyermekek megoszlása aszerint, hogy milyen tanácsokat kapott szüleitől a továbbtanulásról megyék szerint (százalék), 2014	141
3.2. ábra: Az egyes foglalkozási csoportok népszerűsége régióként, 2014	145
3.3. ábra: Az indexek értéke régióként, 2014	146

Melléklet: az adatfelvétel kérdőíve

„Ahol a világ igénye és az egyén tehetsége találkozik, ott van az ember munkahelye.” (Arisztotelész)

Kérdőív azonosító sorszáma				
----------------------------	--	--	--	--

(A Kamara tölti ki a kérdőív kitöltése előtt)

Pályaválasztási kérdőív tanulók részére¹⁶

Kedves Tanuló!

Életünk egyik legfontosabb döntése a pályaválasztás. Ha jól megtaláljuk a nekünk megfelelő elfoglaltságot, és illeszkedik érdeklődésünk, tudásunk és munkánk egymáshoz, esélyünk van arra, hogy azt érezzük: helyünkön vagyunk.

Segítünk képességeidet felismerni, hogy meg tudd valósítani terveidet, céljaidat.

Arra kérünk, hogy töltsd ki ezt a kérdőívet, amely az érdeklődési körödről, az általános iskola utáni továbbtanulási terveidről és a munka világáról szóló kérdéseket tartalmaz.

Nevedet nem kell megadnod.

Köszönjük!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

1. Melyik évben születted?

2. Nemed:

a) fiú b) lány

¹⁶ A kérdőív a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 2013-as kutatásának kérdőíve alapján készült

3. Melyik városban vagy faluban laksz?

.....

4. Melyik városban vagy faluban van az iskolád?

.....

5. Mi az iskolád neve?

.....

6. Mi édesapád (vagy a Veled egy háztartásban élő szülőd, gondviselőd) legmagasabb iskolai végzettsége?

- a) 8 általánosnál kevesebb
- b) 8 általános
- c) szakmunkásképző.....
- d) szakközépiskola, technikum.....
- e) gimnázium.....
- f) főiskola vagy egyetem
- g) nem tudom, nem válaszolok

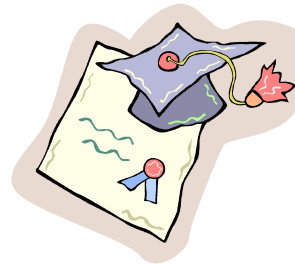
7. Jelenleg van-e édesapádnak (vagy a Veled egy háztartásban élő szülődnek, gondviselődnek) munkája, és ha igen, milyen foglalkozása van?

- a) önálló vagy vállalkozó, saját vállalkozásában alkalmazott
- b) vezető beosztású
- c) szellemi foglalkozású (pl. orvos, ügyvéd)
- d) irodai alkalmazott (nem fizikai munkát végez).....
- e) szakmunkás
- f) segédmunkás vagy betanított munkás

- g) őstermelő (pl. méhész, borász)
- h) alkalmi munkákat végez, nincs állandó munkahelye
- i) munkanélküli
- j) más okból nem dolgozik (pl. nyugdíjas)
- k) nem tudom, nem válaszolok

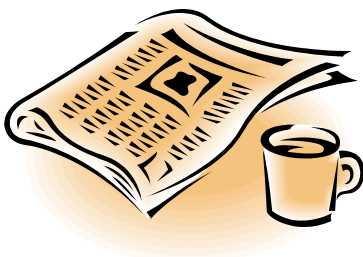
8. Az általános iskola után mennyi ideig szeretnél tanulni?

- a) nem szeretnék tovább tanulni
- b) 3 évig, hogy szakmunkás bizonyítványom legyen
- c) kb. 5-6 évig, hogy szakmunkás bizonyítványom
és érettségim legyen
- d) kb. 4-5 évig, hogy szakközépiskolai érettségim legyen
- e) kb. 4-5 évig, hogy gimnáziumi érettségim legyen
- f) kb. 5-7 évig, hogy technikus végzettségem legyen
- g) 7-10 évig, hogy főiskolai vagy egyetemi diplomát
szerezsek

9. Általában honnan szerzed a Téged érdeklő információkat? (Több választ is megjelölhetsz)

- a) újságból
- b) televízióból
- c) rádióból
- d) internetről
- e) barátaimtól, családtagjaimtól, ismerőseimtől
- f) egyéb, éspedig:

10. Milyen témák érdekelnek? (Több választ is megjelölhetsz)

- a) autók, motorok
- b) ételreceptek.....
- c) sporthírek
- d) egészséges életmód.....
- e) szépségápolás
- f) lakóhelyem építése, szépítése.....
- g) hirdetések.....
- h) sztárok, celebek életéről szóló hírek.....
- i) zenehallgatás
- j) filmek.....
- k) természettudományos cikkek.....
- l) gazdaság, gazdasági hírek
- m) divat, öltözködés
- n) művészetek
- o) egyéb, éspedig:.....

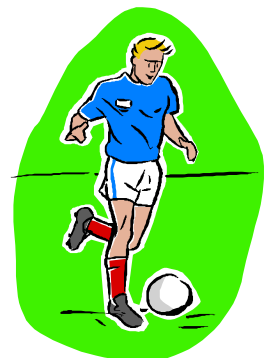
11. Mi jellemző rád az alábbiak közül? (Több választ is megjelölhetsz)

- a) egyedül szeretek tanulni, a munkámat elvégezni
- b) csoportban szeretek tanulni, dolgozni
- c) igyekszem betartani a játékszabályokat
- d) a csoportos feladatok megoldásánál irányítani szeretek
- e) szívesen vagyok felnőttek közt
- f) a legtöbb kérdésről önálló véleményem van
- g) általában megfogadom a szüleim tanácsát
- h) segítségért inkább a barátaimhoz fordulok, mint a szüleimhez.....
- i) gyakran segítek az időseknek és a kisebbeknek
- j) szeretek különóra, iskolai szakkörbe járni
- k) szeretek új dolgokat kipróbálni
- l) szeretek a saját ötleteim alapján tervezni, dolgozni
- m) egyéb, éspedig:.....

12. Miben vagy ügyes? (Több választ is megjelölhetsz)

- a) barkácsolásban, szerelésben
- b) rajzolásban.....
- c) számítógép kezelésében
- d) számolásban
- e) idegen nyelvek tanulásában
- f) társasjátékokban.....
- g) házi és ház körüli munkában.....

- h) rejtvényfejtésben, logikai feladatokban.....
- i) egyéni sportágakban, pl. futás, úszás, torna.....
- j) csapatjátékban, pl. foci, kézilabda
- k) modellezésben.....
- l) szervezésben.....
- m) mások segítségével
- n) egyéb, éspedig:.....

13. Szoktál segíteni otthon? Ha igen, miben segítesz szívesen és miben azért, mert muszáj? (Több választ is megjelölhetsz)

13.1. igen, szoktam

Szívesen Nem szívesen,
de muszáj

- a) barkácsolásban, szerelésben
- b) az autónk tisztításában
- c) takarításban.....
- d) sütésben, főzésben.....
- e) bevásárlásban
- f) kerti munkában.....
- g) testvéremnek a tanulásban.....
- h) mosásban, teregetésben.....
- i) mosogatásban
- j) vasalásban
- k) háziállatok gondozásában
- l) egyéb, éspedig:

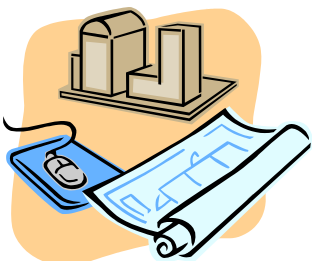

13.2. nem szoktam

- a) mert nincs rá időm a tanulás mellett
- b) mert így több idő jut a hobbitra.....
- c) mert a szüleim nem kérnek meg rá.....
- d) mert nem akarok.....
- e) egyéb, éspedig:.....

14. Felőttként milyen munkát végeznél szívesen? (Több választ is megjelölhetsz)

- a) gépeket szerelnék, javítanék.....
- b) fémekkel dolgoznék, fúrnék, hegesztenék
- c) számítógépen dolgoznék
- d) ételeket főznék
- e) betegeket ápolnék, idősekről gondoskodnék.....
- f) betegeket gyógyítanék.....
- g) lakásokat, házakat terveznék, építenék
- h) bútorokat készítenék
- i) autóbust, kamiont vezetnék.....
- j) irodai munkát végeznék
- k) süteményeket, kenyeret sütnék.....
- l) gyerekeket nevelnék, tanítanék
- m) növényeket termesztenék
- n) állatokat gondoznék
- o) szépségiparban dolgoznék

- p) adnék-vennék, kereskednék.....
- q) művészettel foglalkoznék.....
- r) pénzügyekkel foglalkoznék.....
- s) segítenék másoknak személyes problémáik megoldásában.....
- t) médiában dolgoznék.....
- u) kutatnék.....
- v) egyéb, éspedig:.....

15. Szívesen lagnál kollégiumban? (Egyet válassz a 15.1. és a 15.2. lehetőségek közül, majd az alatta levő betűjeles válaszokból válassz, itt többet is megjelölhetsz)

15.1. igen

- a) mert a társaim segíthetnek a tanulásban.....
- b) mert a kollégiumban együtt lehetek a barátaimmal.....
- c) mert így függetlenebb lehetek a szüleimtől.....
- d) mert nem szeretnék minden nap utazni, bejáró lenni.....
- e) ha nincs más megoldás.....
- f) egyéb, éspedig:.....

15.2. nem

- a) mert a társaim akadályoznának a tanulásban.....
- b) mert hiányoznának a szüleim.....
- c) mert hiányoznának az otthoni barátaim.....
- d) mert a családomnak nincs rá pénze.....

- e) mert a kollégiumban túl nagy a fegyelem és nem lenne szabadságom
- f) egyéb, éspedig:.....

16. Mit gondolsz, miért fontos, hogy olyan pályát válasszál, amely felnőttként biztos megélhetést ad? (Több választ is megjelölhetsz)

- a) mert pénzt keresnék vele.....
- b) mert családot alapíthatnék.....
- c) mert nem szorulnék szüleim anyagi támogatására
- d) mert önálló lennék saját lakással, háztartással
- e) mert nem szorulnék segélyre
- f) nem foglalkozom még ezzel a kérdéssel
- g) egyéb, éspedig:.....

17. Szüleim, gondviselőim tanácsai a továbbtanulásról (Több választ is megjelölhetsz):

- a) azt szeretnék, hogy szakmát tanuljak.....
- b) azt szeretnék, hogy szakmát tanuljak és érettségim is legyen ..
- c) azt tanácsolják, hogy diplomás ember legyek.....
- d) rám bízzák a választást
- e) még nem beszélgettünk továbbtanulásról
- f) anyukám azt szeretné, ha az ő foglalkozását követném.
- g) apukám szerint azt a munkát kellene csinálom, amit ő
- h) szüleim azt szeretnék, hogy családom vállalkozásában dolgozzam
- i) azt szeretnék, hogy vegyünk részt pályaválasztási rendezvényeken, hogy együtt, könnyebben döntsünk.....

- j) azt szeretnék, hogy elsőként szerezzek szakmát, majd később döntsek a diploma megszerzéséről
- k) azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzek, amivel szívesen foglalkoznék.....
- l) azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzek, amivel jól tudok majd keresni
- m) azt szeretnék, hogy olyan szakmát szerezzek, amivel a közelben el tudok helyezkedni
- n) szerintük nem fontos a szakmaválasztás, majd kialakul
- o) egyéb, éspedig:.....

18. Szóba került-e már az általános iskola 8. osztálya utáni pályaválasztásod? (Ha igen, akkor a 18.1. pont alatti betűjeles válaszokból is válassz, itt többet is megjelölhetsz)

18.1. igen

- a) osztályfőnöki órán beszélgettünk
- b) iskolai pályaválasztási rendezvényen beszélgettünk
- c) szüleimmel beszélünk róla
- d) idősebb barátaim adtak tanácsot
- e) TV-ben hallottam, újságban, interneten olvastam
- f) kamarai pályaválasztási rendezvényen
- g) egyéb, éspedig:.....

18.2. nem

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Bács-Kiskun megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Bosal-Autoflex Kft.	szimmering tömítések	☐
b)	CabTec Kft	autó- és karosszériafényezés, javítás	☐
c)	Freudenberg Simmeringe Kft.	autóipari szerszámgépek	☐
d)	Hilti Szerszám Kft.	járműipari alkatrészek (vonóhorog)	☐
e)	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	golyósorsó	☐
f)	Lamans Color Bt.	gépjárművek gyártása	☐
g)	MAG Hungary Kft.	kéziszerszámok (vésők, fúrók)	☐
h)	Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.	emelőberendezések	☐
i)	Phoenix Mecano Kecskemét Kft.	fékrendszerek	☐
j)	Szimikron Ipari Kft.	kábelezési rendszerek	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Baranya megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	HAUNI Hungária Gépgyártó Kft.	pékáru, sütemények	☐
b)	INTERSPAR hipermarket	kommunális gépjármű felépítmények és hidraulikus berendezések gyártása	☐
c)	Aranycipó	hegesztett darualkatrészek gyártása	☐
d)	Peugeot Autósziget	dohányipari gépek gyártása	☐
e)	Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt.	húsipari termékek	☐
f)	Seres Kft.	forgácsolással előállított járműipari alkatrészek gyártása	☐
g)	Terex Cranes Hungary Kft.	gépjármű javítás, gépjármű kereskedelem	☐
h)	Matro Kft.	hangszergyártás	☐
i)	Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra Kft.	porcelán termékek	☐
j)	eFeF Kft.	kereskedelem	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Békés megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Felina Hungária Kft.	könnyűfémöntés	☐
b)	Linamar Hungary Zrt. PPM Divízió	szállodai szolgáltatás	☐
c)	Csaba Metál Zrt.	felsőruházat gyártása	☐
d)	TONDACH Magyarország Zrt.	alsóruházat gyártása	☐
e)	Fiume Vendéglátóipari és Kereskedelmi Zrt.	bolti vegyes kiskereskedelem	☐
f)	Erkel Hotel Gyógy szálló Kft.	szárazföldi személyszállítás	☐
g)	UNICON Ruházati és Szolgáltató Rt.	égetett agyag építőanyag gyártása	☐
h)	Körös Volán Autóbusz közlekedési Zrt	papír-, kartontermék gyártása	☐
i)	Marzek Kner Packaging Kft	szállodai szolgáltatás	☐
j)	Élésker Kft.	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Robert Bosch Power Tool Kft.	alumíniumöntvények előállítása, felületkezelés, öntőszerszámok, levágó szerszámok készítése	☐
b)	BorsodChem Zrt.	autójavítás, autómentés, szállítás, gépjármű értékesítés	☐
c)	Certa Zárgyártó, Présöntő és Szerszámkészítő Kft.	acélszerkezetek gyártása, épületgépészeti tervezés	☐
d)	Ben Ross Cipőipari és Kereskedelmi Kft.	kisipari, háztartási, kertészeti kéziszerszámok gyártása	☐
e)	Bakai Szerszám gép Szerviz Kft.	magasépítési generálkivitelezés, asztalos és lakatosipari termékgyártás, építőipari munkálatok végzése	☐
f)	Suzuki Kaiser Kft.	acélszerkezetek gyártása, forgácsolási megmunkálás, helyszíni szerelés, anyagkereskedelem	☐
g)	Designer Team Mérnökiroda és Szolgáltató Kft.	cipőfelsőrész készítés, cipők tervezése, - gyártása	☐
h)	Megépszer Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	fa nyílászárók gyártása, fa ablak, ajtó készítése	☐
i)	Ro-Pánt 95 Bt.	szerszámgépek javítása, berendezések komplex termelő üzemek szállítása, telepítése	☐
j)	Épszer Építő és Szerelőipari Zrt.	vegyipari alapanyaggyártás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, budapesti vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Lufthansa Technik	festék, bevonóanyag gyártása	☐
b)	Siemens Zrt.	személyszállítás	☐
c)	Trilak Festékgyártó	gyógyszergyártás	☐
d)	Zwack Unicum Nyrt.	repülőgép-szerelés	☐
e)	Budapesti Elektromos Művek Nyrt.	karosszériajavítás, szerviz	☐
f)	BKK- (Budapesti Közlekedési Zrt.)	gyógyszer- és vegyészeti termékek gyártása	☐
g)	EGIS	szesz- és szeszestitalgyártás	☐
h)	Chinoi Zrt	karosszériajavítás, szerviz	☐
i)	Porsche Buda	elektromos energia szolgáltatás	☐
j)	Baumgarten Autócentrum	vegyestermékkörű nagykereskedelem	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Csongrád megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	ALUKONSTRUKT Építőipari Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló-szerelés	☐
b)	COOP Szeged Zrt.	vendéglátás	☐
c)	DOMI Épületgépészet Építőipari és Kereskedelmi Kft.	fodrászat, szépségápolás	☐
d)	Tornádó International Kft.	fém szerkezet gyártása	☐
e)	Kökénydombi Csárda	nem villamos háztartási készülék gyártása	☐
f)	Páterház Panzió és Étterem	bútorgyártás	☐
g)	Dancsó Erika szalon	gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	☐
h)	Gregus-Holz Asztalosipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	szerszámgyártás	☐
i)	LARONE Gyártó - Kereskedelmi Kft.	vendéglátás	☐
j)	VÁLL-KER Vállalkozói és Kereskedelmi Kft	kereskedelem	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Fejér megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Videoton	bútorasztalos	☐
b)	Magyarmet, Bicske	kereskedelem	☐
c)	AIKSZ Asztalosipari Zrt.	élelmiszeripar - cukrászati termékek	☐
d)	HTM Kft.	szerszámgyártás, gépi forgácsolás	☐
e)	Visteon Kft.	gépjárműipar, szerelés, javítás	☐
f)	Spar Magyarország	vendéglátás	☐
g)	Damniczky cukrászat	szerszámgyártás, gépi forgácsolás	☐
h)	Diófa vendéglő	gépjárműipar, szerelés, javítás	☐
i)	Suzuki Barta	fémipar	☐
j)	Ivanics Kft.	finomöntöde, gépi forgácsolás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, dunaújvárosi vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	ISD Dunafer Zrt.	hulladékpapírból hullámpapírgyártáshoz alappapír-gyártás	☐
b)	Hankook Tire Magyarország Kft.	fehérneműgyártás	☐
c)	Hamburger Hungaria Kft.	épületek generálkivitelezése	☐
d)	Ferrobeton Zrt.	acélmű: kokszeleállítás, ércelőkészítés, nyersvasgyártás, acélgyártás	☐
e)	Momert Zrt.	önkormányzati vagyonkezelő	☐
f)	Body Fashion (Magyarország) Kft.	elektronikai és autóiipari termékek finommechanikai fém alkatrészeinek préselése, fúrása, szegecselése, szerszámkészítése	☐
g)	Grabarics Kft.	betonelem gyár	☐
h)	Aikawa Hungária Elektronikai Kft.	autó- és toronydaru kölcsönző	☐
i)	Dunagép Zrt.	mérlegek, háztartási gépek, az egészségmegőrzést, babagondozást szolgáló berendezések előállítása	☐
j)	DVG Zrt.	gumiabroncsgyártás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Győr-Moson-Sopron megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	SMR Hungary Bt.	épületburkolás és komplett kivitelezés	☐
b)	SOKORÓ Ipari és Kereskedelmi Kft.	közúti- és mezőgazdasági pótkocsik, egyéb munkagépek, részegységek, valamint adapterek gyártása	☐
c)	S.I.L.T. Bt.	egyedi alkatrészek, marás, esztergálás	☐
d)	Verarbeiten Pausits Kft.	autó-visszapillantó tükör, műanyag feldolgozás	☐
e)	METNA Kft.	öntöde	☐
f)	Fliegl Abda Kft.	köztéri és ipari villamos hálózatok építése, felújítása, villanyszerelés	☐
g)	Borsodi Műhely Kft.	acélszerkezet- és gépgyártás, gépi (CNC) forgácsolás	☐
h)	Vill-Kor Hungaria Kft.	Általános szerkezetépítési munkák	☐
i)	Dovilit Projekt Kft	gépipari és járműipari alkatrészek gyártása, fémmegmunkálás	☐
j)	NEMAK Kft.	fémmegmunkálás (ezen belül is az autóiipari gyártóeszközök, hegesztett szerkezetek gyártása)	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, soproni vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Roto Elzett Certa Kft.	burkolás, parketta árusítás	☐
b)	IKEA - régi Swedwood	kiskereskedelem (élelmiszer- és vegyi árueladó)	☐
c)	Sáli Parketta	biztonsági öv gyártás	☐
d)	Walter Autószerviz	vasalatgyártás	☐
e)	Tercia Hubertus Étterem	szépségipar	☐
f)	Parola Élelmiszer	szépségipar	☐
g)	Autoliv	autókereskedés, szervizelés (autószerelő, fényező, karosszérialakatos munkák)	☐
h)	Total Beauty Center	szépségipar	☐
i)	Wabi Beauty Center	vendéglátás	☐
j)	Wella Szalon	faipar	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Hajdú-Bihar megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	FAG Magyarország Kft	építőipari szolgáltatások	☐
b)	Hajdú Volán Zrt.	humán-egészségügy és gyógyfürdő	☐
c)	HUNÉP Zrt.	gyógyszergyártás	☐
d)	NI Hungary Kft.	csapágygyártás	☐
e)	Hunguest Hotel Béke	tűzihorganyzás, járdarácsgyártás, fémtömegcikk gyártás	☐
f)	Debreceni Gyógyfürdő Kft.	fém és műanyag-feldolgozás	☐
g)	TEVA Gyógyszergyár Zrt.	szoftver és hardver gyártás	☐
h)	Fém és Műanyagfeldolgozó Kft.	gépjármű-technika és tömegközlekedés	☐
i)	POSTAAUTÓ DUNA Zrt.	szállodai és idegenforgalmi szolgáltatások	☐
j)	NAGÉV Rács Kft.	gépjármű-technika	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Heves megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Robert Bosch Elektronikai Kft.	villamosenergia termelés	☐
b)	Bosch Rexroth Pneumatika Kft.	aerosolos palackok és alumínium tubusok gyártása	☐
c)	Mátrai Erőmű Zrt.	steril protézisek, orvosi implantátumok tervezése és gyártása	☐
d)	ZF Hungária Kft.	elektronikai áramköri kártyák tervezése és gyártása	☐
e)	ZF Lenksysteme Hungária Kft.	egyedi bútorok gyártása és beépítése	☐
f)	Mátrametál Kft.	fém szerkezetek gyártása	☐
g)	Sanatmetal Kft.	sebességváltók gyártása	☐
h)	SBS Szerelő, Javító és Szolgáltató Kft.	sütőipari termékek gyártása és fejlesztése	☐
i)	HESI Kft.	kormányművek gyártása	☐
j)	Berill R Kft.	pneumatikus eszközök gyártása	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Jász-Nagykun-Szolnok megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Borovi Zrt.	emelő- és anyagmozgató gépgyártás	☐
b)	Claas Hungária Kft.	acélszerkezet-gyártás	☐
c)	Füred-Darugép Kft.	húsipari-termékfeldolgozás	☐
d)	Jászplasztik Kft.	nyílászárógyártás	☐
e)	Kevefém Kft.	fémalkatrész-előállítás	☐
f)	Kunferr Acélszerkezeti Kft.	elektronikai készülékgyártás	☐
g)	Nagykun-Hús Kft.	műanyag-feldolgozás, szerszámkészítés	☐
h)	Samsung Electronics	vasúti jármű-gyártás	☐
i)	Stadler Szolnok Kft.	fém szerkezet-építmények kivitelezése	☐
j)	Unitrade M&M Kft.	mezőgazdasági gépgyártás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Komárom-Esztergom megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	ASG Gépgyártó Kft-Tatabánya	karosszériaelem-gyártás	☐
b)	Forest Papír Kft - Lábatlan	személyszállítás	☐
c)	Gedia Hungary Kft - Tata	sütőipar	☐
d)	Güntner Tata Kft	alkatrészgyártás	☐
e)	Magyar Suzuki Zrt -Esztergom	tésztagyártás	☐
f)	Vértés Volán Zrt-Tatabánya	kerékpárgyártás	☐
g)	Vita-Sütő Kft - Kisbér	hűtéstechnika	☐
h)	Neuzer Kerékpár Kft	vendéglátás, idegenforgalom	☐
i)	Neszmélyi Hilltop Borhotel és Étterem, Hilltop Neszmély Zrt	autógyártás	☐
j)	Gyermely Zrt.	papírgyártás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Nógrád megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Bátony Metall Kft	kereskedelem	☐
b)	WAMSLER SE	ruházati termékek gyártása	☐
c)	Nógrádker Zrt.	asztalosipari termékek	☐
d)	Szikra Kft.	hókotró lapát gyártás	☐
e)	Nógrád Volán Zrt.	postai szolgáltatások	☐
f)	Axamo Kft.	vendéglátás	☐
g)	Fahéj Kft.	hegesztés	☐
h)	Kiskulacs Kft.	villanyszerelés	☐
i)	ÉMÁSZ Hálózati Kft.	karosszéria- és autójavítás	☐
j)	Magyar Posta Zrt.	tűzhelygyártás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Pest megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Szamos Marcipán Kft.	üdítőital, ásványvíz gyártása	☐
b)	Teva Gyógyszergyár Zrt.	élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	☐
c)	Coca-Cola HBC Magyarország Kft.	gyógyszerkészítmény gyártása	☐
d)	Deichmann Cipőkereskedelmi Kft.	édesség gyártása	☐
e)	TELEMAX GSM SZERVÍZ Kft.	cementgyártás	☐
f)	AUCHAN MAGYARORSZÁG Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	vezeték nélküli távközlés	☐
g)	CHINOIN Zrt.	lábbeli-, bőraru-kiskereskedelem	☐
h)	Telenor Magyarország Zrt.	ruházat kiskereskedelem	☐
i)	C & A Mode Kft.	egyéb személyi-, háztartási cikk javítása	☐
j)	Duna-Dráva Cement Kft.	gyógyszerkészítmény gyártása	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Somogy megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	FLEXTRONICS INTERNATIONAL Kft.	bőrdíszmú termékek (táskák, bőröndök, autó ülészetek) gyártása	☐
b)	KAPOSVÁRI VILLAMOSSÁGI GYÁR Kft.	villanymotorok, ventilátorok gyártása	☐
c)	MARYLLA BŐRDÍSZMŰGYÁRTÓ ÉS KERESKEDELMI Kft.	húsipari termékgyártás	☐
d)	SLENDY PÉKSÉG	elektronikai termékek és műszaki alkatrészek gyártása	☐
e)	VIDEOTON ELEKTRO-PLAST Kft.	gyümölcsfeldolgozás és gyümölcslégyártás	☐
f)	ZIEHL-ABEGG MOTOR- ÉS VENTILLÁTORGYÁRTÓ Kft.	cukorgyártás	☐
g)	Kometa 99 ZRt.	pékárúk, sütemények készítése és forgalmazása	☐
h)	Magyar Cukor ZRt.	gépjármű-kereskedelem és -javítás	☐
i)	Karg Autó Kft.	műanyag fröccsöntés, háztartási eszközök, készülékek gyártása	☐
j)	Sió-Eckes Élelmiszergyártó és Kereskedelmi Kft.	villamos szerelési cikkek, készülékek és berendezések gyártása és forgalmazása	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	LEGO Manufacturing Kft.	élelmiszereket, kozmetikumokat és tisztítószereket forgalmazó és gyártó	☐
b)	MICHELIN Hungária Abroncsgyártó KFT. -	gépgyártás	☐
c)	Unilever Magyarország Kft. -	épületépítés	☐
d)	Josef Siebel Kft	játékgyártás	☐
e)	Fémszerkezet Építő és Szerelő Kft.	gumiabroncs, gumitömlő gyártás	☐
f)	MSK Hungary Kft	optikai eszközgyártás	☐
g)	Aktuál Bau Kft.	lábbeli gyártás	☐
h)	Carl Zeiss Vision Hungary Kft.	élelmiszer kiskereskedelem	☐
i)	Nyírzem Zrt.	épületépítés	☐
j)	Hübner Kft	gumiabroncs gyártás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Tolna megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Jakó Fémárugyár Kft.	étkeztetés, rendezvényszervezés	☐
b)	Volkswagen Autószalon - P- Auto City Szekszárd	építőipari kivitelezés, tanulóképzés (kőműves, festő, burkoló, villanyszerelő)	☐
c)	Ady Étterem	faipari termékek gyártása, tanulóképzés (épület- és bútorasztalos szakmákban)	☐
d)	Mézesmadzag Cukrászda és Kávézó	precíziós forgácsolás, fémmegmunkálás	☐
e)	Esély Szakiskola- Mester Kft	villamos energia szolgáltatás.	☐
f)	Ermibau Kft	központi fűtés és gázhálózat szerelés	☐
g)	Gyu - Fa - Gyugyi Tamás Faipari Kft.	édesipari és sütőipari termékek gyártása	☐
h)	Hó -Cső 1998 Kft.	teljes körű vendéglátás, étkeztetés, rendezvényszervezés, szállásolás, tanulóképzés	☐
i)	Szász Söröző Étterem, Kávéház és Panzió	a hátrányos helyzetű fiatalok szakképesítéshez juttatása (építőipari szakmákban leginkább)	☐
j)	MVM Paksi Atomerőmű Zrt.	autók szerelése, javítása, fényezése, polírozása, vizsgáztatása, értékesítése	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Vas megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	LuK Savaria Kft.	elektronikai alkatrész gyártása	☐
b)	BPW-HUNGÁRIA Kft.	elektronikai gyártási szolgáltatás	☐
c)	EPCOS Elektronikai Kft.	felsőruházat gyártása	☐
d)	Opel Szentgotthárd Autóipari Kft.	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása (kuplungszerkezet, kuplungtárcsa, kéttömegű lendítőkerék gyártása)	☐
e)	SÁGA Foods Zrt.	fizikai közérzetet javító szolgáltatás	☐
f)	Flextronics International Kft.	falemezgyártás	☐
g)	Styl Ruhaiipari Rt.	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	☐
h)	Falco Forgácsoló Rt.	szállodai szolgáltatás	☐
i)	Danubius Szállodaüzemeltető és Szolgáltató Zrt.	baromfihús feldolgozása, tartósítása	☐
j)	Sárvári Gyógyfürdő Kft.	közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása (vontatott jármű-futóművek és felfüggesztési rendszerek gyártása, agrár gépipari termékek gyártása)	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Veszprém megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Unilever Magyarország Kft. Veszprémi Jégkrémgyára	italgyártás	☐
b)	Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	☐
c)	Kékkúti Ásványvíz Zrt.	vegyianyag gyártás	☐
d)	Euronics - Vöröskő Kft.	édesipari termékgyártás	☐
e)	Balaton Volán Zrt.	cukrászati termékek gyártása	☐
f)	Hotel Villa Medici Kft	élelmiszer-kereskedelem	☐
g)	Nitrogénművek Zrt., Pétfürdő	elektronikai termékek nagykereskedelme	☐
h)	Zirc Coop Kft.	húsipari termék gyártása	☐
i)	Pápai Hús 1913 Kft.	személyszállítás	☐
j)	Kokó Cukrászda Bt.	porcelántermék gyártás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, Zala megyei vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	Flextronics International Kft	élelmiszer, ital, vegyes nagykereskedés	☐
b)	Kolping Családi Hotel és Vagyonkezelő Kft	lakó- és nem lakó épület építése	☐
c)	Magnetic Áruházak Kereskedelmi Kft.	személyszállítás	☐
d)	Pölöskei Szörp Kft	elektronikai gyártási szolgáltatás	☐
e)	Rotary Fúrási Zrt.	kerámiacsempe, -lap gyártása	☐
f)	ZÁÉV Építőipari Zrt	kenyér, friss pékáru gyártása	☐
g)	Zala Volán Közlekedési Zrt	gyümölcs, -zöldséglé, szörp gyártása	☐
h)	Zalaco Zrt	fizikai közérzetet javító szolgáltatás	☐
i)	Zalakarosi Grátnit Gyógyfürdő Zrt	Kőolaj-, földgáz- kitermelési szolgáltatás	☐
j)	Zalakerámia Zrt	Szállodai szolgáltatás	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

19. Tudod-e, milyen termékeket vagy szolgáltatásokat kínálnak az alábbi, nagykanizsai vállalatok? Kösd össze a vállalatot a termék nevével és írd be a négyzetbe a vállalat betűjelét!

a)	DKG-EAST Zrt.	építőipar	☐
b)	HEAT-GÁZGÉP Kft.	kárpitozott ülőgarnitúrák gyártása	☐
c)	ZÁÉV Építőipari Zrt.	sütőipari és cukrászati termékek gyártása	☐
d)	GE Hungary Kft.	gépgyártás	☐
e)	Kanizsa Trend Kft	szálloda és rendezvényközpont	☐
f)	Kanizsa Kárpit Kft.	kőolaj és földgáz feltárása	☐
g)	Kanizsa Pékség Zrt.	világítótestek gyártása	☐
h)	Rotary Fúrási Zrt.	vendéglátás	☐
i)	Hotel KÖNIG Restaurant & Cafe	bútorgyártás	☐
j)	István Fogadó	gázipari berendezések gyártása	☐

Köszönjük a válaszokat és sikeres pályaválasztást kívánunk!

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara